

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

77'nci Birleşim 22 Mart 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.-GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	244
II.- GELEN KÂĞITLAR	247
III.- YOKLAMALAR	273,275,287,288,302,303
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	248
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	248:252
1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	248:249
2.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır'a ilişkin gündem dışı konuşması	249:251
3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, İstanbul'daki deprem hazırlıklarına ilişkin gündem dışı konuşması	251:252

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 22 Mart Dünya Su Günü'ne ilişkin açıklaması 252
- 2.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Âşık Veysel'in ölümünün 50'nci yılına ve UNESCO tarafından 2023 yılının Âşık Veysel Yılı olarak ilan edilmiş olmasına ilişkin açıklaması 253
- 3.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, seçmenlere askıya çıkan seçmen listelerini kontrol etmeleri yönünde çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması 253
- 4.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, mübarek ramazan ayına ilişkin açıklaması 253
- 5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Dünya Su Günü'ne ve yirmi yıllık AK PARTİ iktidarında su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi konusunda çok büyük yatırımlar yapıldığına ilişkin açıklaması 254
- 6.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, mübarek ramazan ayına ve gıda maddelerindeki fiyat artışlarına ilişkin açıklaması 254
- 7.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, ramazan ayına ilişkin açıklaması 254:255
- 8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, ramazanşerif ayına ilişkin açıklaması 255
- 9.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının ülkeyi yönetemediğine ve vatandaşın 14 Mayısı beklediğine ilişkin açıklaması 255
- 10.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanının orta hasarlı binalarla ilgili açıklamasına, AFAD'ın deprem yardımlarına ve depreme dayanıklı bina veya müstakil ev satışlarına ilişkin açıklaması 256
- 11.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 2017 yılında Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde meydana gelen deprem sonrası oluşan konut sorununun hâlâ çözülemediğine ilişkin açıklaması 256
- 12.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, AKP iktidarı döneminde en üst düzeyde temsil edilen Yozgat'ın hak ettiği yatırımları alamadığına ilişkin açıklaması 256
- 13.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 22 Mart Dünya Su Günü'ne, Türkiye'nin İçme Suyu Eylem Planı'na ve ramazanşerife ilişkin açıklaması 257
- 14.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, nükleer enerji ham maddelerinin aranmasının ve işletilmesinin devlet eliyle yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 257
- 15.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Dünya Su Günü'ne ve Mersin'in Tarsus ilçesindeki Pamukluk Barajı'nın isale hattına ilişkin açıklaması 257

16.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, iktidarın tohum ve gübre ithalatında yandaşlarına para kazandırma derdinde olduğuna ilişkin açıklaması	257:258
17.- Kocaeli Milletvekili Sami akır'ın, ramazan ayına ilişkin açıklaması	258
18.- Yalova Milletvekili zcan zel'in, mevcut Cumhurbaşkanının 14 Mayıs seçimlerinde aday olmasına ilişkin açıklaması	258
19.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaş'ının, ramazan ayına ilişkin açıklaması	258:259
20.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, mübarek ramazan ayına ilişkin açıklaması	259
21.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Dünya Su Günü'ne ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer'e ilişkin açıklaması	259
22.- Balıkesir Milletvekili Fikret şahin'in, Kahramanmaraş Necip Fazıl şehir Hastanesinin depremde hasar gördüğüne ilişkin açıklaması	259
23.- Tekirdağ Milletvekili İlhami zcan Aygun'un, deprem bölgesindeki tarım alanlarına deprem konutu yapılmak istendiğine ilişkin açıklaması	260
24.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, deprem bölgelerindeki orduevi ve öğretmenevinde çalışanların işten çıkarıldığına ilişkin açıklaması	260
25.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, üniversitelerde uzaktan eğitimin sakıncalarına ilişkin açıklaması	260
26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, ramazan ayına, Sabiha Gökçen'in vefatının 22'nci yılına, Down Sendromu Farkındalık Günü'ne, 22 Mart Acil Tıp Teknisyenleri ve Teknikerleri Günü'ne; OECD raporlarına göre, OECD lkeleri arasında çocuklarda yoksulluğun en yüksek olduğu 2'nci ülke yüzde 12,4'le Türkiye olduğuna, 14 Mayıs 2023 seçimine giderken ülkenin içine sürüklendiği derin yoksulluk ve yoksunluğun artık gizlenemediğine, et fiyatlarının tamamen kontrolden çıktığına ve İYİ Partiye katılan Gökhan Zan ile nal Karaman'a ilişkin açıklaması	261:262
27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Dünya Su Günü'ne ve deprem bölgesinde suya ulaşımda sıkıntı yaşandığına, Orman Haftası'na, ramazan ayına, seçimlerden sonra halkla birlikte gerçek bayramları yaşayacaklarına, Sincan Cezaevinde geçirdiği kalp krizi nedeniyle yaşamını yitiren Abdullah Oran'a ve gündemdeki yargı paketine ağır hasta mahpusların tahliye edilmelerine ilişkin bir düzenlemenin eklenmesi gerektiğine, "Nevroz" Bayramı'na ve bu bayramda 200 kişinin gözaltına alındığına, İzmir'deki gözaltı operasyonuna, Lice'de 14 yaşında Y.D. isimli bir çocuğun boynunda kefiye var diye 4 polis tarafından gözaltına alındığına ve Kızılray maden sularına ilişkin açıklaması	263:265
28.- ankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Nevruz Günü'ne, 21 Mart Nevruz Günü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı hkmet sisteminde 2'nci kez Cumhurbaşkanlığı adaylığını ilan ettiklerine ve mübarek ramazanışerife ilişkin açıklaması	266:267

29.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Türkiye tarihinin en pahalı ramazan ayına, et ve süt krizine, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mustafa Kayhan'ın etteki fiyat artışlarına ilişkin açıklamasına ve Cumhuriyet Halk Partisi iktidara geldiğinde halkın açlığını, üreticinin sefaletini sona erdireceğine ilişkin açıklaması 267:268

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, RTÜK'ün Halk TV'ye verdiği cezaya ve gerekçesine ilişkin açıklaması 282

31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 299:300

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 265

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Grup Başkan Vekili söz talebini bir başka milletvekiline bırakmışsa, bunun mutlaka yazılı veya şifahi olarak Başkanlık Divanına bildirilmesi gerektiğine ilişkin konuşması 265:266

VII.- ÖNERİLER 268,275,283,288

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 268:273,275:282,283:287 288:289

1.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, Kızılayın Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında çadır ve erzak satışı yaptığına ilişkin ihbarların araştırılması amacıyla 1/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 268:273,275

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, ekonomik krize karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 275:282

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Levent Gök ve arkadaşları tarafından, AFAD yangını ve AFAD'ın Türkiye Deprem Tehlike Haritası'ndaki ölümcül yangıların araştırılması amacıyla 22/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 283:287,288:289

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

289,300,303,313

A) KANUN TEKLİFLERİ

289:298,300:302,303:312,

313:326

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 422)

289:298,300:302,303:312,

313:326

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 407)

326

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4929) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 412)

326

IX.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

298,312

1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

298:299

2.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican'ın 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

312:313

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

327

1.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş'ta meydana gelebilecek olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/78704)

327:331

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Konya Milletvekili Halil Etyemez, Konya Büyükşehir Belediyesinin deprem bölgesindeki çalışmalarına,

İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç, ülkede yaşanan doğal afetlere,

İğdır Milletvekili Habip Eksik, İğdır'ın sorunlarına ve deprem riskine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın, 21 Mart Dünya Ormançılık Günü'ne ve AK PARTİ hükümetlerinin orman alanlarını çoğaltmak için çok büyük yatırımlar yaptığına,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, 21 Mart Nevruz Bayramı'na ve sulama alanında Niğde'ye yapılacak yatırımlara,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, Deniz Bölükbaşı'nın vefatının seneidevriyesine, 21 Mart Nevruz Bayramı'na, depremedelerin elektrik ve doğal gaz borçlarıyla ilgili Resmî Gazete'de yayımlanan karara, ataması yapılacak öğretmenlere ve sağlık personeline,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, yirmi bir yıllık AKP iktidarında Kırşehir'de turizm alanında hiçbir gelişme yaşanmadığına,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Âşık Veysel'in vefatının 50'nci yıl dönümü vesilesiyle ilan edilen Âşık Veysel Yılı'na ve Türkiye Yüzyılı'nın bilim ve teknolojisini üreteceklerine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, Nevruz Bayramı'na,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, zamların yağmur gibi gelmeye devam ettiğine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünde çalışan sanatçılardan gelen mektuba,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, depremde can kayıplarını önlemek için kentsel dönüşüme devletin her türlü desteği verdiğiine,

Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, Nevruz gününe ve Âşık Veysel'in vefatının seneidevriyesine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, deprem nedeniyle Adana'da yaşanan konut sıkıntısına,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, 21 Mart Down Sendromu Günü'ne,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, "Nevroz" Bayramı'na,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Nevruz Bayramı'na, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın öğretmen atamasıyla ilgili verdiği müjdeye ve Yaşlılar Haftası'na,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, çiftçilerin ekipman ve kredi sorunlarına, 21 Mart Dünya Ormançılar Günü'ne ve Nevruz Bayramı'na,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, deprem felaketinden sonra yaşanan sel felaketine ve sel felaketiyle ilgili Tarım ve Orman Bakanının yaptığı açıklamaya,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, Recep Tayyip Erdoğan'ı seçimlerde devirmek için farklı altı zihniyetin bir araya getirildiğine,

İstanbul Milletvekili Osman Boyraz, Âşık Veysel'in vefatının seneidevriyesine,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız, 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremlere ve sel felaketine, bu afetler sonrasında Hükümetin gerekenleri yapmaya çalışırken Türkiye Yüzyılı vizyonu ile verdiği sözleri tutmaktan vazgeçmediğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Çorlu tren katliamının 13'üncü duruşmasına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Âşık Veysel ile Deniz Bölükbaşı'nın vefatlarının yıl dönümlerine, Nevruz Bayramı'na, Adalet ve Kalkınma Partisi ve onun tek adam rejiminde Kızılaya ve Kızılayın 2021-2030 Stratejik Planı'na ve seçimden sonra Kızılay Başkanını görevden alacaklarına,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Nevruz'a, Deniz Bölükbaşı'nın vefatının seneidevriyesine, Âşık Veysel Şatıroğlu'nun vefatının 50'nci yıl dönümüne, 21 Mart 2012 tarihinde Şırnak Silopi'de terör örgütü PKK'yla çıkan çatışmada şehit düşen Özel Harekât polislerinin şehadetlerinin seneidevriyesine, Türkiye'nin yerli ve millî ilk otomobili Togg'un ön siparişlerinin 16 Martta başlamasına, sipariş sayısına ve Cumhuriyet İttifakı'nın büyük işler başardığına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, "Nevroz" Bayramı'na ve Halkların Demokratik Partisi olarak bu yıl 43 merkezde "Nevroz"u milyonlarca insanın katılımıyla kutladıklarına, Kemal Kurkut'un öldürülmesinin 7'nci yıl dönümüne, Avrupa Üniversiteler Birliğinin 35 ülkenin yükseköğretim sistemini karşılaştırarak hazırlamış olduğu rapora göre Türkiye'nin sürekli gerilediğine, AFAD'ın Ankara'daki merkezinde çıkan yangına ve terörü finanse etmek nedeniyle gözaltına alınan 70 yaşındaki anne Dilek Özen'e,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Nevruz Bayramı'na, Âşık Veysel Şatıroğlu'nun vefatının yıl dönümüne, deprem bölgesindeki esnaf ve sanayicinin sorunlarına ve büyük felaketlerde devletin büyüklüğünü göstermesi gerektiğine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, 21 Mart Nevruz gününe, Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'ne, Âşık Veysel'in vefat yılı dönümüne; devlet olarak, Hükümet olarak ilk andan itibaren depremzedelerin yanında olduklarına, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren kanuni düzenlemeyle depremzedelerin elektrik ve doğal gaz borçlarının silindiğine, AK PARTİ olarak bugüne kadar hep hayalleri gerçekleştirdiklerine ve gerçekleştirdikleri hayallere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 15/3/2023 tarihinde Isparta Milletvekili Aylın Cesur ve 19 milletvekili tarafından, 6 Şubat 2023 tarihli merkez üssü Kahramanmaraş olan, 11 ilimizi ve 14 milyona yakın vatandaşımızı etkileyen deprem felaketinin ardından gerek depremzede hekimlerin ve sağlık çalışanlarının gerekse de görevlendirmeye bölgeye giden hekimlerin ve sağlık personelinin çalışma ve barınma koşullarının araştırılması, depremin etkilediği illerde sağlık hizmeti sunumunda yaşanan sorunların tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 15/3/2023 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun ve arkadaşları tarafından, deprem sonrası enkaz çalışmaları sırasında doğayı ve insan yaşamını olumsuz etkileyebilecek tüm çalışmaların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 21/3/2023 tarihinde Ankara Milletvekili Nihat Yeşil ve arkadaşları tarafından, deprem sonrası asbest ve diğer kimyasalların insan sağlığına etkilerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, (2/3959) esas numaralı Geri Dönüşüm Çalışanlarının Şartlarının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 422) görüşmelerine devam edilerek 11’inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere’nin 422 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 22 Mart 2023 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere 21.07’de birleşime son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Şeymus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 116

22.03.2023 Çarşamba

Rapor

1.-Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı:435) (Dağıtma tarihi: 22.03.2023) (GÜNDEME)

22 Mart 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Niğde’nin sorunları hakkında söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’e aittir.

Buyurun Sayın Gürer.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Niğde’nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Niğde, tarihi, doğası, kültürü, folkloruyla zengin bir ilimizdir. Yirmi iki yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde ise Niğde hak ettiği desteği alamamış, yok sayılmıştır. Son olarak, Kahramanmaraş depreminde Niğde’de ağır ve orta hasarlı 49 bina saptanmış, bine ulaşan bağımsız bölümün zarar gördüğü belirlenmiş ancak depremzedeler için bugüne kadar hiçbir yardım ve destek sağlanmamış. Vermiş olduğumuz kanun teklifiyle “Niğde afet bölgesi kapsamına alınsın.” talebimiz de bugüne kadar gerçekleşmemiştir.

Geçtiğimiz günlerde Niğde’de köyleri ziyaret ettim. Millî Emlak köylerdeki arazileri satışı çıkarmış, dağı taşı satıyorlar ama oranın köylüsüne değil, nereden olduğu belli olmayan, ihaleye giren kişiler arazi alıyor, köylerde huzursuzluk atmış. Yalnızca Bor ilçesinde 16 köyün arazileri bu yolla satılıyor. Bu satışlarda köylüler kaygılı çünkü diyorlar ki: “Burası bizim hakkımız, bize verilsin.” Köylüye verilmiyor, başkasına satılıyor.

Orhanlı kasabasına gittim. Burada enerji borçlarından dolayı çiftçiler hacze uğramış, çoğunun arazisine, traktörüne haciz gelmiş. Bunların mağduriyeti de devam ediyor çünkü yer altından kuyu suları elektrikle çıkarılıyor, enerji faturaları yüksek geldiği için, çiftçi ürettiğinden para kazanamadığından bu faturaları ödeyemiyor, onlar mağdur.

Yine, kuyu suyu ruhsatlarının verilmesi için kanun teklifleri verdik, ruhsat verilmiyor. Ruhsat verilmediği için modern tarım yapabilmelerine yönelik yer altı sularının çıkışıyla ilgili kredi de alamıyorlar. Sulamayı modern yöntemlerle yapmayınca su kayıpları da artıyor. Bir an önce köylerde kuyu ruhsatlarının verilmesi gerekiyor.

Üretici ürettiğinden para kazanamıyor, marketlerde fiyatlar yüksek oluyor, vatandaş da mağdur oluyor. Patates şu an depoda 2-3 lira, markette 15 lira, hem üretici kaybediyor hem tüketici kaybediyor, kim bu işlerden para kazanıyor? Niye tüketici de üretici de mağdur kılınıyor? Bor’da, tarlalarda şu anda kamulaştırma yapılmadan rastgele elektrik direkleri dikilmeye başlanmış, tarlanın ortasına elektrik direği dikilerek tarım arazilerinin sorunları katlanıyor. Birçok köye söz verildiği hâlde göletler yapılmamış,

yirmi iki yıldır yapılmayan göletler var. Halaç göleti yarım kalmış; Karanlıkdere'nin, Himmetli'nin, Tekneçukur'un, Emirler'in, Darboğaz'ın göletleri için de her seçimden önce "Yapacağız." deniyor, sonrası kalıyor.

Niğde'de işsizlik artıyor, gelir daralıyor, yoksulluk yaygınlaşıyor. Geçen yıl ağustos ayında 1 kişilik iş ilanına 1.948 kişi başvuruda bulundu. 2012 yılında, nüfusu 2 binin altına düşen 23 kasabamız köy oldu, belediyeler kapandı, 5 belde de kapanma noktasında. Çamardı, Ulukışla gibi ilçelerimizde kasabalar da artık köy olduğu için belediye kalmadı.

Bakan Niğde'de kayıtlı çiftçi sayısını 14.429 olarak açıkladı ama 2 tane işleme tesisimiz var; patates, elma, lahana, kiraz, çavdar, fasulye işleyecek tesis yok. Havaalanı temeli 1996 yılında atıldı, her seçimden önce söz verildi, Niğde havaalanı yapılmadı. Niğde'de tıp fakültesi var ama Niğde Tıp Fakültesinin hastanesi yok. Niğde merkezin yüksek hızlı tren için hiçbir projede adı geçmiyor. Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Projesi kapsamına 42 il alındı, Niğde alınmadı. Lisanslı depoculuk 42 ilde var, Niğde'de yok. On bin yıllık tarihimiz var, kültürümüz var, folklorumuz var, turizmde Niğde'nin adı yok. Bakan Dönmez'in 2018 yılında temelini attığı fabrikada "5 bin kişi çalışacak." diyorlardı; o gün bugündür, seçimden bu yana temel olarak kaldı, şu anda temel dahi artık yerinde yok. Birko en büyük iplik fabrikası kuruluşlarımızdan biriydi; o da kapandı, en önemli sanayi kuruluşumuzun kapanışını da bu siyasi iktidar seyretti.

Her seçimden önce Niğde'de petrol bulunur, yirmi iki yıldır Niğde'de ortaya petrol de çıkmadı. Niğde'de zamanında biten doğru dürüst hiçbir yatırım yok. Bir camimiz var, Sungurbey Camisi -İlhanlılar'dan kalma- yıllardır restorasyonu bitmedi, ibadete açık camiye kapattılar, şu anda cami ne yazık ki ibadet dışı kaldı. Bunun yanında, iki yıl önce Niğde'de kapalı spor salonunu yıktılar, yerine yenisi yapılacaktı, yapmadılar. Sulama suyunda sorun var, toplulaştırmada sorun var, vatandaşın geliri daraldığı için alım gücü de azaldığı için Niğde'de yaşama koşulları daraldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, tamamlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Bizim Şanlıurfa'yla ilgili Mahmut Tanal Vekilim sık sık sorunları anlatır ama Niğde'nin sorunları Şanlıurfa'nın sorunlarını da geçti. Onun için, artık bu süreçte iktidar gideceği için çok farkında değil Niğde'ye yapmadıklarının ama yapmadıklarını anlatayım. 14 Mayıs'tan sonra Millet İttifakı'nın iktidarında Niğde'nin sorunlarını çözeceğiz, hak ettiği noktaya taşıyacağız. Niğde'de üretilen ürün değer bulacak, ahırların boşalması duracak, fabrikaların bacası tütecek, Niğde kent olarak, Orta Anadolu'nun on bin yıllık tarihine sahip kent olarak hak ettiği noktaya taşınacak diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Iğdır hakkında söz isteyen Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'a aittir.

Buyurun Sayın Karadağ.

2.- *Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır'a ilişkin gündem dışı konuşması*

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Iğdır ilimiz hakkında gündem dışı konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, Türklerin Ergenekon'dan çıkışını, baharın gelişini simgeleyen Nevruz Bayramı'nızı kutluyor, Türk İslam âlemine ve insanlık âlemine huzur ve bolluk getirmesini temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, adını Iğdır Bey'den alan, ülkemizin Türk dünyasına açılan kapısı konumundaki Iğdır, ülkemizde 3 ülkeye sınır olan tek ilimiz. Bu bakımdan, son derece jeopolitik ve jeostratejik bir öneme sahip olan ilimiz. Dolayısıyla Iğdır'ın sorunlarını ve Iğdır'a yapılan yatırımları gündemde tutmak hepimizin en önemli görevlerinden biridir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı olarak göreve geldiğimiz günden bu tarafa, Iğdır ilimize yapılması gereken yatırımların hep takipçisi olduk ve bu yatırımlara baktığımız zaman, son bir yılda, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde 19 okul, 272 derslik, 1 pansiyon, 350 kişilik çok amaçlı salon; toplamda 350 milyon liralık bir yatırım tamamlandı bu yıl itibarıyla.

Onun dışında, özellikle, geçen yıl bütçeden geçirdiğimiz ve 2026 yılına kadar tamamlanmasını öngördüğümüz Kars-Iğdır-Dilucu üzerinden Nahçıvan'a bağlanacak demir yolu hattı, 224 kilometre uzunluğundaki bir hattır, geçen yıl bütçeden çıktığı zaman 16 milyarın üzerinde bir bütçeyle yapılması planlanan bir yol hattıdır. Bu da Iğdırlı hemşehrilerimizin yıllardır beklediği ve son derece önemli bir proje.

Bunun dışında, tabii ki Iğdır'ımıza ulaşımın sağlanması için bölünmüş yollar, gerek Kars-Digor-Iğdır yolu olsun gerek Doğu Beyazıt-Iğdır- yolu olsun -Ağrı- gerekse Dilucu'na giden duble yollar tamamlanmak üzere; bunların devamlı takipçisi olduk.

Hepsinden önemlisi, Iğdır'ımız bir tarım şehri, ovoidan oluşuyor. Iğdır'ımıza özellikle sulamayla ilgili çok önemli projelere imza atmış bulunduk. Geçen yıl yine bütçemizden çıkan Aşağı Aras Havzası Tuzluca Sulama Projesi'yle birlikte Iğdır Ovası belki de önümüzdeki elli yıl, yüz yıl içerisindeki sulama problemini kökten çözmüş olacak ve özellikle açık sulamadan kapalı sulamaya doğru yeni projelerle ova gerçek potansiyeline ulaşmış olacak.

Ayrıca, Iğdırlı hemşehrilerimizin beklediği Tuzluca Göktaş Göleti Projesi bu yıl bütçeden geçirdiğimiz projeler arasında. Yine, Tuzluca Bağlan ve Yağlı Göletleriyle birlikte yer altı sondajlarıyla, kısa vadede 120 kilometrelik o kadim arkların yenilenmesi... Ve onun dışında 100'ün üzerinde sondaj yapıldı, şu anda faaliyete geçmiş durumda. Bunlar da Iğdırlı çiftçilerimizin yıllardır beklediği ve son derece mutlu oldukları projeler.

Ayrıca, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın yine 300 milyonu bulan bir projesi... Iğdır ilimizde spor salonları, artı, çeşitli mahallerde yapılan gençlik merkezleri; bunlar da bu yıl yapılan projeler arasında.

Belediyeçilik adına, Iğdır'ın özellikle içme suyuyla ilgili problemi çözüldü, şu anda musluklarımızdan temiz sular akıyor. Yine, altyapıyla ilgili kanalizasyon problemi büyük oranda çözüldü, etaplar devam ediyor. Onun dışında, millet bahçesi, Yeşil Kuşak ve bir meydan projemiz şu anda faaliyete geçmek üzere. Onun dışında, parklar ve bahçelerle ilgili... Yine, eski cezaevinin yerinde aynı şekilde projeler yapıldı. Şu anda Iğdır, gerçekten yaşanılabilir, gerçekten gezilebilir bir şehir olma özelliğine kavuşmaya başladı.

Yine, bunların dışında, Iğdır'ın sorunları arasında tabii ki hava kirliliğinden, Metamor Nükleer Santrali'nin varlığından bahsedelim. En son, 15 Mart 2023 tarihinde Cumhurbaşkanımızın kararıyla onaylanan Iğdır Üniversitesinin de ortak olduğu teknokent projemizi geçirdik.

Saygıdeğer milletvekilleri, Iğdır son derece stratejik. Dedik ki: Özellikle Zengezur Koridoru'nun açılmasıyla birlikte, bu 4 ülkenin kesişim sahasında, ileriye yönelik yapılabilecek en önemli projelerin başında özellikle bir serbest ticaret bölgesi kurulması, ilimizde onlarca, hatta yüzlerce fabrikanın kurulmasına sebep olacak ve o serbest ticaret bölgesinin sağlamış olduğu gümrük muafiyetleriyle birlikte ilimiz, değil bölgenin, aynı zamanda tüm coğrafyanın en önemli cazibe merkezlerinden biri konumuna gelecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – E, tabii ki, bahsettiğimiz projeler, belki de son seksen yıl içerisinde toplam bütçeden aktarılan parayla karşılaştırdığımız zaman ciddi anlamda projelerdir. Bu projelerin bir kısmı başlamış devam ediyor, bir kısım tamamlanan projeler var, bir kısım da planlanan projeler var. Bu projelerin de her dönem için yapılması açısından takibini sağlayacağımızı belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Ve ayrıca bugün on bir ayın sultanı ramazan ayına giriyoruz, ramazanın ilk günü yarın, bugün sahura kalkıyoruz. Ülkemize, İslam âlemine hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, saygıyla selamlıyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo! Ağzına sağlık Yaşar’ım.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, İstanbul’daki deprem hazırlıkları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Nuhoğlu.

3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu’nun, İstanbul’daki deprem hazırlıklarına ilişkin gündem dışı konuşması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul’daki deprem hazırlıkları konusunda gündem dışı söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Sözlerime başlarken toprağın kış mevsiminde yattığı ölü uykusundan kalktığı; havaların ısınmaya, karların erimeye, ağaçların çiçeklenmeye, doğanın yeşermeye, göçmen kuşların yuvalarına dönmeye başladığı baharın habercisi Nevruz Bayramı’nı kutluyorum. “Yeni Gün” de denilen, diğer adı da “Ergenekon Bayramı” olan, Türklerin Ergenekon’dan çıkışını ve yeniden doğuşunu simgeleyen bu bayramın 4660’ıncı yılını idrak ediyoruz.

Atalarımız, Yenisey, Orhun çevresinden Altay’lara, oradan da Anadolu’ya, Mezopotamya’ya ve Avrupa’ya yayılarak çok geniş bir coğrafyada varlığını sürdürmüştür. Bu bayramın bolluğa, berekete, birlik ve beraberliğe vesile olmasını temenni ediyor, Türk dünyasındaki bütün soydaşların ve akraba toplulukların ilelebet hür ve mutlu yaşamasını Allah’tan niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, deprem hazırlığı nasıl olmalıdır ve İstanbul buna ne kadar hazırdır; öncelikle buna cevap vermeliyiz. Deprem doğal bir afettir ve sonuçları itibarıyla, gerekli tedbirler alınmazsa tıpkı 6 Şubatta 11 ilimizi etkileyen depremlerde olduğu gibi korkunç bir felakete dönüşür. Orada iktidarın ne kadar başarısız olduğunu ve enkazın altında nasıl kaldığını hep beraber gördük. Ne var ki olup bitenlerin farkında değiller, başarısız olduklarını bile kabul etmemektedirler; hâlâ konuşmaya devam ediyorlar. Çevre ve Şehircilik Bakanı 28 Şubatta yaptığı konuşmada “İstanbul’da deprem riski altında 1,5 milyon konut var, o riskli konutları 2 rezerv alana, hem Avrupa hem Anadolu yakasına taşıyacağız.” dedi. Cumhurbaşkanı da 6 Martta yaptığı konuşmada “İstanbul başta olmak üzere ülkemizde 6,5 milyon yapının acilen dönüşmesi gerçeği karşımızda dururken süreci geciktirmenin vebali çok ağırdır.” dedi. Ben de diyorum ki İstanbul’da beklenen büyük deprem için zaman iyice daralmıştır. Buna rağmen, yapılan bu konuşmalar daha öncekilerden farklı değildir yani İstanbul depreme hazır değildir ve bu konuşmalardan öyle anlaşılıyor ki kısa zamanda hazır olması da mümkün değildir. 500 bin konutu Avrupa yakasındaki, 500 bin konutu Anadolu yakasındaki rezerv alanlarda yapacakmış Sayın Bakan, 500 binini ise yerinde dönüştürecekmiş. Yerinde dönüşümü bir yana bırakacak olursak 1 milyon

konutun yapımı için yaklaşık 100 milyon metrekareden fazla alana, altyapı harcamaları hariç 1,5 trilyon lira da paraya ihtiyaç vardır; gerisini siz hesaplayın.

Değerli milletvekilleri, işin esası şudur: Bilimsel metotlarla ve bir bütünlük içerisinde yürütülmesi gereken afet yönetimi 3 bölümden oluşur: Riskleri en aza indirecek depreme dayanıklı yapılaşmayı sağlamak, afete acil müdahaleyi yapabilecek personeli ve donanımı hazır hâlde tutmak ve afet sonrası yaraları sarmak. Bu işler için planlama, eğitim, tatbikat ve finansman öne çıkmaktadır. Başarı sağlamak için siyasi iradenin var olması şarttır çünkü bilimsel, hızlı ve doğru kararların alınması, uygulamaya konulması gereklidir. Bu iktidar döneminde, genellikle torba kanunlara sokuşturularak hazırlanan art niyetli, rantiyeci kanuni değişiklikler ve yeni düzenlemeler, başta İmar Kanunu olmak üzere, Yapı Denetimi Kanunu, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, Toplu Konut Kanunu, Afet Sigortaları Kanunu, Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun, Belediye Kanunu, evvelki hafta çıkarılan Afet Yeniden İmar Fonu Kanunu'yla ilgili ve konuyla ilgili yönetmelikler ve eylem planlarının tamamı şaibelerden uzak, bütüncül bir anlayışla acilen düzeltilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, perşembenin gelişi çarşambadan bellidir. Bu iktidarın başarı sağlaması mümkün değildir. 6 Şubat'taki deprem göz göre göre geldi ve büyük felaket yaşandı. Artık böyle felaketlerin yaşanmasına hiç kimsenin tahammülü ve takati kalmadı. Kentsel dönüşüm adına bugüne kadar ne yapıldıysa bundan sonra da aynısı olur. Bir taraftan, tıkanan partili Cumhurbaşkanlığı sisteminden kaynaklanan zorluklar, diğer taraftan iktidarın çok yorgun düşmesi sonucu yeni bir heyecana ihtiyaç duyulmaktadır. Zaten az kaldı, sadece elli üç gün sonra yapılacak olan seçimlerle Türk milletinin cumhuriyetin 100'üncü yılında huzurlu ve güvenli günlere, aydınlık yarınlara kavuşacağına olan inancımı paylaşıyor, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Ersoy, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 22 Mart Dünya Su Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Küresel su krizi için harekete geçmek, suyun doğru ve bilinçli kullanılmasını teşvik etmek, küresel ısınma ve suyun dikkatsizce tüketimine dikkat çekmek için 22 Mart Dünya Su Günü olarak anılmaktadır. En başta günlük hayatımızda olmak üzere ihtiyaç dışı su tüketmemek, ürün ve hizmet üretimine gereğinden fazla katkıda bulunmamak için ihtiyaçlara göre alışveriş yapmak, sıfır atık anlayışını benimsemek gibi adımlarla su tüketimini olabildiğince sınırlandırarak küresel iklim değişikliği dolayısıyla karşı karşıya kalacağımız güvenli ve temiz suya yönelik tehditleri en aza indirmek için toplumsal farkındalığın önemine dikkat çekmeliyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

2.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Âşık Veysel'in ölümünün 50'nci yılına ve UNESCO tarafından 2023 yılının Âşık Veysel Yılı olarak ilan edilmiş olmasına ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

“Ben giderim adım kalır,
Dostlar beni hatırlasın.
Düğün olur bayram gelir,
Dostlar beni hatırlasın.
Gün ikindi akşam olur,
Gör ki başa neler gelir,
Veysel gider adı kalır,

Dostlar beni hatırlasın.” dizeleriyle unutmadığımız hemşehrim ünlü ozan Âşık Veysel 21 Mart 1973'te hayatını kaybetmişti. Ölümünün 50'nci yılında ünlü halk ozanımızı rahmetle anarken UNESCO tarafından 2023 yılı Âşık Veysel Yılı olarak ilan edilmiş olup dostları onu unutmuyarak yıl boyunca çeşitli etkinliklerle anmaya devam edecektir. Ayrıca, on bir ayın sultanı ramazanı şerifi kutluyor, tüm insanlığa ve Müslüman âlemine hayırlara vesile olmasını dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

3.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, seçmenlere askıya çıkan seçmen listelerini kontrol etmeleri yönünde çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ülkemizi feraha çıkaracak ve güzel günlerin başlangıcı olacak 14 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimi için YSK'nin açıkladığı takvim işlemeye başladı. Seçmenlerimize buradan çağrıda bulunmak istiyorum: Seçmen listelerini muhtarlık veya YSK sitesinden kontrol ederek oturduğunuz adreste tanımadığımız kişiler varsa tespit edip lütfen itirazda bulununuz. Çocuklarımızın, gençlerin umutlu, mutlu yarınlarına ulaşması için, depremzedelerin yaralarının sarılması için, evlerine ücretsiz kavuşmaları için, çiftçilerin desteklenmesi, üretimin artması için, emekliler için, kadınlar için, velhasıl 85 milyonun huzuru ve mutluluğu için hepimiz seçmen askı listelerini kontrol ederek işe başlayalım diyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

4.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, mübarek ramazan ayına ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

On bir ayın sultanı mübarek ramazan ayının manevi iklimine bir kez daha kavuşmanın huzurunu yaşıyoruz. Bu ramazanımızı da tüm depremzede hemşehrilerimizle birlik, beraberlik, dayanışma, paylaşma ve kardeşlik içerisinde idrak edeceğiz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yaşadığımız deprem felaketinin izlerini el ele vererek silecek ve hemşehrilerimizle kucaklaşacağımız bir bayrama ulaşacağız.

Bu vesileyle mübarek ramazan ayının Osmaniyeli hemşehrilerimiz için, ülkemiz ve bütün Müslümanlar için huzur, sağlık, bereket ve mutluluk getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Dünya Su Günü'ne ve yirmi yıllık AK PARTİ iktidarında su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi konusunda çok büyük yatırımlar yapıldığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uluslararası Dünya Su Günü, her yıl 22 Martta su kaynaklarının önemine dikkat çekmek amacıyla kutlanmaktadır. Su, tüm canlıların ve ekosistemin varlığı için vazgeçilmezdir. Yerkürenin dörtte 3'ü sularla kaplı olmasına rağmen kullanılabilir su miktarı yüzde 2,5, içilebilir su miktarı ise yüzde 1'den daha azdır. AK PARTİ olarak, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, yirmi yıllık iktidarımızda su kaynaklarımızın sürdürülebilir yönetimi konusunda çok büyük yatırımlar yaptık. Bu dönemde, 600'ü baraj olmak üzere yaklaşık 9 bin tesisi ülkemize kazandırdık.

Küresel ısınma ve iklim değişiklikleri neticesinde bugün, su kaynaklarımız geleceğimiz için kırmızı alarm vermektedir. Veriler en fazla su kaybının içme suyu temin ve dağıtım aşamasında oluştuğunu göstermektedir. Su verimliliği seferberliği kapsamında, kontrolsüz su tüketiminin önüne geçmek için hepimize büyük görevler düşmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

6.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, mübarek ramazan ayına ve gıda maddelerindeki fiyat artışlarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, deprem ve sel felaketlerinin ardından mübarek ramazan ayını karşılamaya hazırlanıyoruz. Elbette, biz, deprem ve sel felaketlerini yardımlaşma, dayanışma, birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularımızı güçlendirip açacağız. Yaralarımızı sararak sağlık, huzur, hoşgörü ve paylaşımın hâkim olduğu günlere kavuşacağız.

Şimdiden, herkesin mübarek ramazan ayını kutlarken iftar ve sahur sofralarını kurmaya hazırlanan yurttaşlarımızın sorunlarına da çare bulunmasını istiyoruz. Ramazanda dayanışmayı büyüteceğiz ancak ihtiyaç sahiplerine verilecek sadece ramazan kolilerinin fiyatı bile geçen seneye oranla neredeyse 2 kat arttı. Ekmek en ucuz 5 lira, 1 kilogram kıyma neredeyse 300 lira; yağından şekerine her şey böyle. Yazık günah değil mi, ne olacak bu memleketin hâli? Nedir sizden çektiğimiz?

Oruçlarımızın, dualarımızın ve tüm ibadetlerimizin kabul olması dileğiyle hayırlı ramazanlar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

7.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, ramazan ayına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

“Regaip ile rağbet ettik emrine,

Erdik miracına, kıldık namazı,

Tövbe ile beratına sığındık,

Bağışla Allah'ım, ol bizden razı.

Eriştir sağ salim rahmet ayına,

Kadrükıymetini bilenlerden et.

Otursun dilerim her şey rayına,

Ahir akıbette gülenlerden et.
Dilimizde Kur'an, namaz ve ezan,
Mahrum etme bizi, hidayet eyle.
Memnun gelsin, razı gitsin ramazan,
Nefis ıslahında inayet eyle.
Her şeyi yaratan, yaşatan sensin,
Varsın, birsin, teksin, yoktur benzerin.
Bizi rahmetinle kuşatan sensin,
Ne varsa var olan, senin eserin.
Rabb'im rahmetine iltica ettik,
Affedici sensin, günah çok ama
Her şey sana ayan, biz nice ettik,
Bağışla, günahsız çıkar bayrama.”
Seyfeddin Karahocagil...

Ramazan ayının tüm Âlemiislam için hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, ramazanışerif ayına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Rabb'im başı rahmet, ortası mağfiret, sonu cehennem ateşinden kurtuluşa vesile olan ramazanışerif ayının rahmetini, mağfiretini, bereketini üzerimize yağdırsın.

Ramazan, İslam'ın merhamet ve hakkaniyetini, ibadet, bilgi ve hikmetle bütünleşmiş yüce ahlakını bütün insanlığa anlatan kutlu aydır. Ramazan takvadır, hayırdır, hasenattır. Bugün ilk teravih namazı ve gecesinde yapacağımız sahurla başlayacak olan cennetin kapılarının açıldığı, cehennem kapılarının kapatıldığı on bir ayın sultanı şehriramazanın ülkemize, İslam âlemine ve bütün insanlığa hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

9.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının ülkeyi yönetemediğine ve vatandaşın 14 Mayısı beklediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – AKP iktidarı ülkeyi yönetemiyor. Sağlık, adalet, eğitim ve ekonomide başarısız politikalar nedeniyle vatandaş mutsuz, gençler işsiz, çiftçi üretimsiz, esnaf siftahsız durumda. Emeklilerin, işçilerin aldığı ücretler ve asgari ücret açlık sınırının altında. Yüksek enflasyonla vatandaşın satın alma gücü kalmamış durumda. Gençler artık “İmkânımız olsa yurt dışına çıkmak istiyoruz.” diyor. Beyin göçü her yıl artıyor. İşsiz gençler, atanmayan öğretmenler, yurt dışına giden doktorlar AKP iktidarının başarısız yönetiminin sonuçları. Artık vatandaş 14 Mayısı bekliyor, Millet İttifakı'nın çözümlerini bekliyor. Millet İttifakı'nın adayı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nu Cumhurbaşkanı olarak görmek istiyor. Az kaldı, geliyor gelmekte olan. Birleşe birleşe kazanacağız.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

10.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanının orta hasarlı binalarla ilgili açıklamasına, AFAD'ın deprem yardımlarına ve depreme dayanıklı bina veya müstakil ev satışlarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı deprem nedeniyle orta hasarlı yaklaşık 500 bin binanın yıkılacağını belirtiyor. Enkazlar henüz tamamen kalkmadı. Orta hasarlı binalar da yıkılacaksa bu işlemler ne zaman bitecek, belli değil.

Depremın üzerinden tam kırk beş gün geçmiş, hâlâ sorunlar dağ gibi ne yazık ki. Bu karmaşa içerisinde vatandaşlar da haklı olarak güvenli binalara yönelmeye çalışıyor.

AFAD'ın deprem yardımlarında da bir sorun var. Parasını alamayan depremzedeler var. Her yerden göç var. Depreme dayanıklı bina veya müstakil ev satışları, zorunlu olan DASK poliçesi bugünlerde kesilemediği için, durmuş durumda. Hükümet, sorunları çözemediği gibi, vatandaşı yeni sorunlarla baş başa bırakıyor. Millet elbette hakkını helal etmiyor.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

11.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 2017 yılında Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde meydana gelen deprem sonrası oluşan konut sorununun hâlâ çözülmediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, 2017 yılında Çanakkale Ayvacık ilçemizde bir deprem yaşadık. Tuzla, Kestanelik, Babadere, Taşboğaz, Yukarıköy ve Taşağıl köylerimizdeki depremde yurttaşlarımızın sorunlarını Meclis çatısı altında defalarca gündeme getirdim. Son olarak, 6 Şubat depremi sonrasında, bir yıl içinde tüm yurttaşlarımızın kalıcı konutlarını TOKİ marifetiyle yapacağını ifade eden saray iktidarına soruyorum: Altı yıldır Ayvacık'taki 6 köyümüzün konut sorununu neden çözmediniz? 6 köyde bu sorunu çözememişken 11 kentteki on binlerce yurttaşımızın sorununu çözebileceğinizi iddia etmeniz hiç inandırıcı değil. Altı yıldır uygun yer tespiti yapıp Ayvacık köylerindeki barınma sorununu çözmediniz, karneler kırıklarla dolu. Neyse ki az kaldı, Millet İttifakı iktidarında bu sorunu da biz çözeceğiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Keven...

12.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, AKP iktidarı döneminde en üst düzeyde temsil edilen Yozgat'ın hak ettiği yatırımları alamadığına ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yozgat, ülkemizde yoğun göç veren illerin en başında geliyor maalesef. İlimiz nüfusu son yirmi yılda 684 binden 414 bine düştü. Neden mi? Çünkü ilimizin ürettiği değerleri, Akdağmadeni'nin salebini, Behramşah Kalesi'ni, Aydıncık'ın Kazankaya Kanyonu'nu, Boğazlıyan'ın Cavlak ve seracılığını, Çandır'ın gilaburusunu, Çayıralan'ın balını, Sarıkaya'nın nohut ve mercimeğini, Roma hamamını, Sorgun'un uranyum ve bor madenlerini, termal turizmini sahiplenemedik maalesef, tanıtamadık bu değerleri, tarımsal sanayi yatırımlarına dönüştüremedik, bunun planlamasını yapamadık, yapmadık. Dolayısıyla, 270 bine yakın göç verdik çünkü AKP iktidarı döneminde en üst düzeyde temsil edilen Yozgat hak ettiği yatırımları bir türlü alamadı. Üreticinin, KOBİ'nin, sanayicinin talepleri yerine getirilmedi, yatırımcının ayağına gidilmedi, ciddi bir ekonomik planlama yapılmadı. Bunları yüz kere buradan anlattım.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

13.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 22 Mart Dünya Su Günü'ne, Türkiye'nin İçme Suyu Eylem Planı'na ve ramazanşerife ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Birleşmiş Milletler tarafından 22 Mart tarihi Dünya Su Günü olarak ilan edilmiştir. Dünyada bugün her 3 kişiden 1'inin güvenli içme suyuna erişiminin olmadığı bir dönemi yaşıyoruz. Hükümet olarak, geçtiğimiz ocak ayında su verimliliği seferberliğini başlattık. Tarım gibi suyu da milli güvenlik meselesi olarak ele aldık. Suyu 21'inci yüzyılın en stratejik ve değerli kaynağı olarak görüyoruz. Hayata geçirdiğimiz İçme Suyu Eylem Planı'yla Türkiye'nin 2071 yılına kadar içme suyu ihtiyacını planlayarak 81 ilimiz için ayrı ayrı içme suyu temini projesini hazırladık.

22 Mart Dünya Su Günü'nün su kaynaklarımızın korunmasına, suyumuzu bilinçli kullanmamıza vesile olmasını diliyorum.

Ramazanşerifin İslam âlemine, milletimize huzur ve merhamet getirmesini diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Aksoy...

14.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, nükleer enerji ham maddelerinin aranmasının ve işletilmesinin devlet eliyle yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dünyada elmadan daha değerli olan bor madeni yataklarının yüzde 73,5'u Türkiye'dedir. İzmir İktisat Kongresi'nde "Yer altı ve yer üstü doğal kaynaklarımızı kendimiz işleyeceğiz." ilkesi yerli, milli maden politikamızı belirlemiştir. 2840 ve 6309 sayılı Yasalar gereğince bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi devlet eliyle yapılmaktadır; gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine verilmiş olan ruhsatlar da iptal edilmiştir. Bu nükleer enerji ham maddelerinin üretimi devlet tekelinden çıkarılmamalı, çok uluslu şirketlerin eline geçmesine müsaade edilmemelidir, Anayasa'mızın 168'inci maddesi bu konuda açıktır. Bor madeni, Türkiye Cumhuriyeti'nin tam bağımsızlık ruhunun ortaya konulması için çok önemli bir cevherdir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

15.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Dünya Su Günü'ne ve Mersin'in Tarsus ilçesindeki Pamukluk Barajı'nın isale hattına ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Dünya Su Günü. Suyun yaşam için ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Seçim bölgem Mersin'de, Mersin'in Tarsus ilçesinde Pamukluk Barajı bitti ama bir türlü isale hattı yapılmıyor, bir türlü yatırım tamamlanmıyor ve bu sebeple Mersin'de kuraklık söz konusu olacak. Mersin'de 400 bin depremzede vatandaşımız, kardeşimiz var ve su tüketimi yüzde 15 oranında arttı. Eğer bu isale hattı yapılmaz ise önümüzdeki yaz olacak susuzluktan ve kuraklıktan sadece ve sadece AKP iktidarı sorumludur. Ben diyorum ki eğer yapamayacaksanız Mersin Büyükşehir Belediyesine devredin, biz yapalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

16.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, iktidarın tohum ve gübre ithalatında yandaşlarına para kazandırma derdinde olduğuna ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bahar geldi, çiftçilerimiz yazlık mahsullerini ekmeye başladılar. İktidar, tohum ve gübre ithalatında yandaşlarına para kazandırmak derdinde. Geçtiğimiz yıllarda iktidarın gübre ve tohum ithalatı yetkisi verdiği açgözlü yandaşları değerleri düşük gübreler verdiler çiftçilerimize, kimileri de fahiş fiyatlarla

gübre sattı. Tohum konusunda da durum aynı. Yandaş ve açgözlü ithalatçı çimlenmeyen tohumları çiftçilerimize sattı, sonra da Amerika'ya kaçtı. "Tarımsal mücadele" dediğimiz yabancı ot bitkileriyle mücadelede "herbisit" denilen yabancı ot ilaçlarında çeşitli hileler yapılmaktadır, bu şekilde çiftçimiz ve ülkemiz yüzde 20'nin, yüzde 30'un üzerinde kayba uğramaktadır. İktidarın son çırpınışı olan bu yıl çiftçimiz için daha tehlikeli bir yıldır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

17.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, ramazan ayına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, başı rahmet, ortası mağfiret, sonu ebedî azaptan kurtuluş olarak müjdelenmiş, halkın gönlünde "on bir ayın sultanı" olarak yerleşmiş olan ramazan ayına girmiş bulunuyoruz. Bu ayın bereketiyle yeni bir dünya kapısının aralanması duamızdır. Zira rahmetin kuşatacağı bir zaman diliminde, insanlığın muhtaç olduğu barışın, huzurun, merhametin, her geçen gün daha fazla aranır olduğu gerçeğinden hareketle ellerimizi ona açmanın, yüzümüzü ona döndürmenin, ondan istemenin tam da zamanıdır. Ramazan hayrın kapısı, zihnin dinlendirilmesi, nefsin ve düşüncenin terbiyesinin mektebidir. Oruç sadakat, güzellik, sabır, bilmek ve anlamak sanattır. Bu ay bu sanatın hakkını verebilenlere ne mutlu. İyiye, güzele, doğruya ulaştıracak eylem ve söylemleri hayata geçirecek, fırsatları değerlendirerek sadece Allah'a kul olmanın özgürlüğünü yaşayacağımız bu ayın insanlığa yeni güzellikler getirmesini temenni ediyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

18.- Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, mevcut Cumhurbaşkanının 14 Mayıs seçimlerinde aday olmasına ilişkin açıklaması

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – 2017 referandumunda getirdiğiniz tek adam kanunlarına göre bile mevcut Cumhurbaşkanının 14 Mayıs seçimlerinde aday olması Anayasa'ya aykırıdır. Güvendiğiniz bir tek şey var, o da kendi hukuk müşavirliğinize çevirdiğiniz YSK'nin kararlarıdır. Talimatla ülke yönetmeye alıştığınız için "YSK karar verir, kesindir, kimse müdahil olamaz." diyorsunuz. Biz, 6'lı masa gibi "Zaten yapacak bir şey yok." diyenlerden değiliz. Buradan YSK üyelerine sesleniyorum: Bu devran değiştiği vakit, aldığınız her aykırı kararı yargıya taşıyarak hukuku işleteceğiz. Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, bunu en başta siz unutmayın. Adaylık yasal olmadığı için diplomayı konuşmaya gerek bile yok.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Subaşı...

19.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı'nın, ramazan ayına ilişkin açıklaması

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

23 Mart Perşembe günü on bir ayın sultanı mübarek ramazan ayını idrak edeceğiz. Ramazan ayına özgü teravih namazına bugün itibarıyla başlıyoruz. Ramazan ayı, oruç ayıdır, paylaşma ve yardımlaşma ayıdır, rahmet, mağfiret ve bereket ayıdır, kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'in indirildiği özel bir aydır. Yağmur yüklü bulutlar gibi gelerek bizleri bereketiyle donatan, başlangıcı rahmet, ortası mağfiret ve sonu cehennem azabından kurtuluş olan mübarek ramazan ayımızın aziz milletimize, İslam âlemine,

tüm insanlığa sağlık ve huzur getirmesini, tutulacak oruçların, yapılacak duaların ve ibadetlerimizin Yüce Rabb'imden kabul edilmesini diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

20.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, mübarek ramazan ayına ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milletimizin, İslam coğrafyasının mübarek ramazan ayını şimdiden tebrik ediyorum. Allah, cümlemizi rahmetinden, bereketinden ve mağfiretinden istifade eden kullarından eylesin. Ramazan kardeşlik, birlik, beraberlik ve bereket demektir. “Komşusu açken tok yatan bizden değildir.” inancını miras edinmiş bir milletin çocuklarıyız. Ekmeğimizi bölüşerek gönül soframıza bereket katacağız, paylaşmanın ve dayanışmanın mutluluğunu hep beraber yaşayacağız, milletimizin ve İslam âleminin ramazan ayı mübarek olsun.

Depremzede kardeşlerimizi asla unutmayalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

21.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Dünya Su Günü'ne ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer'e ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün Dünya Su Günü. Ülkemiz su zengini bir ülke değil, bu bilinçle hareket etmeli, suyu tasarruflu kullanmalıyız. Su kaynaklarımızın yüzde 70'i tarımsal sulamada kullanılıyor. Sulama projelerini derhâl hayata geçirmeliyiz.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Vahap Seçer Mersinli narenciye üreticilerimizden satın aldıkları limon ve portakalı paketleme tesislerinde paketleyerek deprem bölgesine, depremzede vatandaşlarımıza gönderiyor. Bir yandan Mersinli narenciye üreticisine destek olurken, diğer yandan depremzede vatandaşlarımızın C vitamini almasını sağlıyor. Hem çiftçilerimize hem vatandaşımıza destek oluyor. Çiftçilerimizin ve vatandaşlarımızın her zaman yanında olan Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Vahap Seçer'e teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

22.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesinin depremde hasar gördüğüne ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, Genel Kurul görüşmelerinde, deprem bölgesinde hiçbir şehir hastanesinin depremden zarar görmediğine dair gerçeğe aykırı bir beyanda bulunuldu, bunu düzeltmek için söz aldım. Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi maalesef depremde hasar görmüştür. Necip Fazıl Şehir Hastanesi 6 Şubat'taki depremde hasar görmüş hatta teknik incelemede, bu hastanede 2012'de hizmete alınmış olmasına rağmen sismik izolatörlerin bulunmadığı da tespit edilmiştir.

Meclisin bilgisine sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

23.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, deprem bölgesindeki tarım alanlarına deprem konutu yapılmak istendiğine ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Deprem oldu, kentler yok oldu, insanlar öldü, AK PARTİ değişmedi; dereler taşıtı, evler yıkıldı, her şey sel altında kaldı, AK PARTİ değişmedi. Gaziantep ili İslahiye ilçesi Kırıkçalı Mahallesi'nde 1.000 dönümlük mera, 6 Şubat 2023 tarihine kadar meraydı. AK PARTİ ders almadı, depremden sonra bu meraları arsaya çevirdi. Oysa mera alanı, MTA verilerine göre aktif fay hattına tam 800 metredir, alüvyon topraktır, imara uygun değildir. Depremden ders almadılar, yine sıvılaşmaya uygun zeminde inşaat yapmak istiyorlar, üstelik hayvancılığı da bitirmek istiyorlar. Nurdağı için de aynı hesap, tarım yapılan alana araba galerisi yapmak istiyorlar. Maraş'ta ceviz gen merkezine, bağ, badem, zeytin, fıstık ıslah arazisine; Adıyaman'da, Hatay'da buğday ekili araziye deprem konutu yapmak istiyorlar. Tarım alanı imar olmaz diyorum, utanın diyorum. Siz gitmeden bu ülke düze çıkmaz diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

24.- *Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, deprem bölgelerindeki orduevi ve öğretmenevinde çalışanların işten çıkarıldığına ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidara sesleniyorum: Vicdanınız mı kurudu? Deprem bölgelerindeki orduevi ve öğretmenevinde çalışanlar işten çıkarılıyor. Depremde evlerini, ailelerini, yakınlarını ve iş arkadaşlarını kaybeden çalışanlara işten çıkarılacağı haberiyle birlikte bir darbe de Millî Eğitim Bakanlığında geldi. Yıkılan öğretmenevlerinde çalışan personel işten çıkarılıyor. Yine deprem bölgelerinde 6 Nisan itibarıyla işten çıkarılacaklarını söyleyen orduevi çalışanları da çaresiz. “İki ay öncesine kadar kadro mücadelesi veriyorduk şimdi, işsiz kalmama mücadelesi veriyoruz.” diyen öğretmen ve orduevi çalışanlarına bir darbe de siz vurmayın. Sevdiklerini toprağın altına veren insanların tutunacağı bir işleri vardı; onu da ellerinden alıp emekçileri canlı canlı gömmeyin.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

25.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, üniversitelerde uzaktan eğitimin sakıncalarına ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Depremden hemen sonra, YÖK'ün uzaktan eğitim kararının ardından üniversitelerimizde yüz yüze eğitim hiçbir suretle sekteye uğratılmamalı demiştim. Örnek olması açısından, makine mühendisliğinde imalat dersinin nasıl yapıldığıyla ilgili soruya öğrencilerin verdikleri cevapları sunuyorum: “İmalat dersinde tezgâhlar videoyla anlatılıyor, videoda ne varsa onu izliyorsun, başka bir işlem göremiyorsun. Videodan hiçbir şey anlamadığımdan derslere girmiyorum. O videoyu kendi kendime de izlerim; önemli olan, parçayı ben imal etmeliyim.” “Videolarda anlatım kötü, anlaşılıyor. Elimde parça yok, örnek yok, makineye dokunmadan görselden nasıl tanıyabilirim? Mesela, tornada hoca gelip ‘Şunu şöyle yapın.’ deyip iş güvenliği anlatıyordu, videodan nasıl öğreneceğim?” İşte, size uzaktan eğitim örneği. Buna eğitim denir mi Allah aşkına?

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Evet, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Usta, buyurun.

26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, ramazan ayına, Sabiha Gökçen'in vefatının 22'nci yılına, Down Sendromu Farkındalık Günü'ne, 22 Mart Acil Tıp Teknisyenleri ve Teknikerleri Günü'ne; OECD raporlarına göre, OECD ülkeleri arasında çocuklarda yoksulluğun en yüksek olduğu 2'nci ülke yüzde 12,4'le Türkiye olduğuna, 14 Mayıs 2023 seçimine giderken ülkenin içine sürüklendiği derin yoksulluk ve yoksunluğun artık gizlenemediğine, et fiyatlarının tamamen kontrolden çıktığına ve İYİ Partiye katılan Gökhan Zan ile Ünal Karaman'a ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu gece rahmet ve mağfret ayı ramazanın ilk sahurunu idrak edeceğiz. Ben ramazan ayının milletimize ve tüm insanlara esenlik getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Sabiha Gökçen'i vefatının 22'nci yılında saygı ve rahmetle anıyorum. Kendisi hepimizin bildiği gibi dünyanın ilk kadın savaş pilotudur; tekrar rahmetle anıyorum.

Down Sendromu Farkındalık Günü; +1 kromozom farkıyla sevgi dolu kalplerini iyilik ve neşe saçarak dünyaya yansıtan Down sendromlu tüm kardeşlerimi yürekten selamlıyor, her birinin gözlerinden öpüyorum.

Acil sağlık sisteminde yer alan bütün sağlık çalışanları arasında birlik, beraberlik ve dayanışma ortamını sağlayarak farkındalık yaratmak amacıyla kutlanan 22 Mart Acil Tıp Teknisyenleri ve Teknikerleri Günü'nde tüm acil tıp çalışanlarımızı en içten dileklerle tebrik ediyorum. Bu vesileyle, İYİ Parti olarak sağlık çalışanlarının maaşlarında ve özlük haklarında iyileştirme yapılması ve haklı taleplerinin karşılanması gerektiğini bir kez daha gündeme getiriyor, Hükümetten konu hakkında gerekli düzenlemeleri ivedilikle yerine getirmesini bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; OECD raporlarına göre Türkiye yüzde 12,4'le OECD ülkeleri arasında çocuklarda yoksulluğun en çok olduğu 2'nci sıradaki ülkedir. Ülkem ve milletim adına üzüldüğümü söylüyorum ki Türkiye, çocuklarda beslenme yetersizliğinin en yüksek olduğu ülkelerden maalesef biri konumuna gelmiştir. Yirmi bir yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminin sonunda memleketimizin geldiği nokta işte budur. Anaların evlatlarına tencere kaynatamadığı, çocuklarımızın başını yastığa aç koyduğu, vatandaşlarımızın temel gıda ihtiyaçlarını dahi karşılayamadığı bir Türkiye gerçeğiyle maalesef karşı karşıyayız. Bir yanda milyar dolarlık vergi indirimleriyle ihya edilmiş yandaş sermaye sahipleri var, bir yanda evlatlarının en temel ihtiyaçlarını karşılayamayan anne-babalar, torununa harçlık veremeyen emekli dede ve nineler var; adalet bunun neresinde, kalkınma bunun neresinde?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin şunu bilmesini isterim ki Türkiye 14 Mayıs 2023 seçimine giderken ülkemizi içine sürüklediğiniz bu derin yoksulluk ve yoksunluk, camdan okuduğunuz pembe tablolarla ya da makyajladığımız TÜİK rakamlarıyla artık gizlenemiyor. Sayın Erdoğan, hani 2023 Şubat ayında enflasyon sorunu tamamen çözülecekti, alım gücü yükselecekti; ne oldu? Başlayan seçim takvimiyle birlikte, artık sonu gelmeyen müddet talepleriniz ve yalan vaatlerinizin de miadı doldu. Milletimize yeniden umut olacak ve toplumun tüm kesimlerine çare bulacak politikalarımızla birlikte geliyoruz.

Hayvancılık sektörünün, üreticinin sırtındaki yükün, besicinin tepesindeki balyozun artık inmesi gerekiyor. Saray hükümeti bugüne kadar yaptığımız pek çok çağırığı duymadığı gibi, şu önündeki

sayılı günlerde yapacağımız çağrılar da duymayacaktır. Vatandaşı düşünmüyorsanız bari kendi ilinizi düşünün, bize kulak verin. Geldiğimiz noktada et fiyatları tamamen kontrolden çıkmıştır. Kıyma bundan iki ay önce 112-120 lira arasındaydı, şu anda kıymanın kilosu 240 lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Başkanım.

Kuşbaşı 275 lira, kuzu pırzola 345 lira, dana antrikot 350 lira; bunlar da en düşük fiyatlar. Vatandaşın kasaba, markete gittiğinde gördüğü tablo işte budur, et reyonları âdeta kuyumcu mağazasına dönüşmüştür. İthal et getirerek et fiyatlarını ucuzlatma metodunu ilk kez 2010 yılında uygulamıştınız, şimdi 2023 yılındayız. Yeni doğan kedinin gözleri on üç günde çoktan açılır, sizinki on üç yılda açılmadı. İthalatla etin ucuzlamadığını artık idrak edemeden bu iktidardan gideceksiniz. Et fiyatlarını düşürmenin yolu besiciyi desteklemekten geçer. İYİ Parti iktidarıyla et ve et ürünleriyle ilgili yatırım yapmak isteyenleri devlet olarak teşvik edip mevcut işletmelere geniş kapsamlı destekler sağlayacağız, kooperatifleşmenin önünü açıp üreticilerimizi büyük işletmelerin altında ezilmesine müsaade etmeyeceğiz. Türkiye'nin canlı hayvan ihracatındaki en büyük payı alacak potansiyeli var. İYİ parti olarak biz bunları ortaya çıkaracağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son konu olarak Türkiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

İYİ Parti her geçen gün yeni katılımlarla büyüyor. Sporseverlerin ve Türkiye'nin yakından tanıdığı 2 yeni katılım oldu bugün partimize. 1999 yılında başladığı futbol kariyerini, ülkemizin güzide kulüplerinde sergilediği başarılı performansı ile taçlandırarak, toplamda 42 kez millî formayı terleten, sporcu ve teknik direktör kimliğinin yanı sıra sosyal sorumluluk projelerinde aktif rol alarak örnek vatandaş olan, hepimizin ciğerini yakan, dağılayan Kahramanmaraş depremleri sonrasında büyük yıkım yaşayan memleketi Hatay'da özverili ve fedakâr çalışmalarıyla hafızalara kazınan Sayın Gökhan Zan bugün partimize katılmıştır.

Yine, 17 yaşından bu yana Millî Takım formasını terleten, Millî Takım'ın çeşitli kademelerinde teknik direktörlük görevi yapan, 2022 Dünya Kupası 3'üncülüğü, Konfederasyon Kupası 3'üncülüğü, 17 Yaş Millî Takım Avrupa Şampiyonluğu'nu ülkemize kazandıran, Süper Lig'de birçok kulübümüzü çalıştıran Millî Takım'ımızın büyük kaptanı Sayın Ünal Karaman da bugün partimize katılmıştır.

Hem milletimize hem Genel Kurulumuza saygılar sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Takdimim bu kadardı.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olasınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Beştaş...

27.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Dünya Su Günü'ne ve deprem bölgesinde suya ulaşmada sıkıntı yaşandığına, Orman Haftası'na, ramazan ayına, seçimlerden sonra halkla birlikte gerçek bayramları yaşayacaklarına, Sincan Cezaevinde geçirdiği kalp krizi nedeniyle yaşamını yitiren Abdullah Oran'a ve gündemdeki yargı paketine ağır hasta mahpusların tahliye edilmelerine ilişkin bir düzenlemenin eklenmesi gerektiğine, "Nevroz" Bayramı'na ve bu bayramda 200 kişinin gözaltına alındığına, İzmir'deki gözaltı operasyonuna, Lice'de 14 yaşında Y.D. isimli bir çocuğun boynunda kefiye var diye 4 polis tarafından gözaltına alındığına ve Kızılay maden sularına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Dünya Su Günü; 22 Mart 1993 yılında Birleşmiş Milletler tarafından bu karar ilan edilmişti ve amaç tabii ki su kaynaklarının korunması ve çoğaltılması içindi.

Maalesef şu anda deprem bölgelerinde suya ulaşım sıkıntısı yaşanıyor. Günlerce "Hatay'da su yok" "tweet"leri atıldı ve bu konuda hâlâ yeterli bir çözümün olmadığını biliyoruz. Tabii ki yeterli ve temiz suyu sağlamak devletin sorumluluğundadır ve görevidir.

Aynı zamanda, Orman Haftası içindeyiz. Ormanlar yanıyor, yakılıyor, kesiliyor ve maalesef bu konuda iktidarın aldığı önlemler yetersiz. Hatta bazı yerlerde önlem de alınmıyor. "Ağaçlar yaşasın." diye ekoloji politikamızı hayata geçireceğiz tabii ki. Bu konuda tüm topluma söz veriyoruz.

Yine, yarın ramazan ayı başlıyor, bu gece ilk sahura kalkılacak ve yarın itibarıyla ramazan ayı başlamış olacak. Ben öncelikle, tüm İslam âleminin ramazan ayını kutluyorum.

Büyük bir iç burukluğuyla karşılıyoruz ramazan ayını. 11 ilde yıkımın ağır etkileri hâlâ devam ediyor. Çadırlarda ve en temel ihtiyaçları hâlâ karşılanmayan milyonlarca yurttaş nasıl sahur hazırlığı yapacak, nasıl iftar yapacak belli değil ve bu konuda bir planlama da yok. Bu yıkım, yurttaşları da tüm Türkiye'yi de ağır şekilde zorluyor ve ramazan ayında insanların hurma alması, zeytin alması bile söz konusu olamayacak. Artık hurmalar taneyle satılıyor ve aldığım bilgiye göre tanesi 15 liradan raflarda yerini aldı. Yine, geçen yıl, en iyi zeytinin fiyatı ortalama 80 lirayken, bu yıl 140 lirayı aştı; 90 lira olan peynir ise 200 TL'yi aştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Durum çok vahim ama şuna söz veriyoruz: Az kaldı, seçimlerden sonra halkımızla beraber gerçek bayramları yaşayacağız.

Dün cezaevinde bir vefat oldu; Abdullah Oran, Sincan Cezaevinde geçirdiği kalp krizi nedeniyle yaşamını yitirdi ve 63 yaşındaydı Oran, Kızıltepe ilçesinde defnedilecek. Bu kaçınıcı cenazedir cezaevlerinden çıkan, bilmiyorum. Burada çok sıklıkla ifade ediyorum yaşanan hak ihlallerini ve ağır hasta mahpusların durumunu fakat iktidar bu konuda önlem almamakta oldukça kararlı, diğer konularda olmadığı kadar kararlı ve ulaşamıyoruz, sesi duyuramıyoruz. Bir yargı paketi var gündemde, bu yargı paketinde bile ağır hasta mahpusların tahliye edilmelerine ilişkin bir düzenleme maalesef öngörülmemiş. Cezaevinde bu insanlar ölmüyor, göz göre göre öldürülüyor. Bu cinayetleri durduralım ve yargı paketine mutlaka bir düzenleme eklenmesi gerektiğini de buradan ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, dün “Nevroz” Bayramı’ydı. Ben bu vesileyle bütün toplumun “Nevroz” Bayramı’nı kutluyorum, “...”(*) demek istiyorum. Ama “Nevroz”dan sonra yine bilindik görüntüler yaşandı, yüzlerce gözaltı oldu İstanbul’da, Diyarbakır’da ve daha birçok merkezde çünkü yüz binlerin, milyonların bir araya gelmesine tahammül edilmedi. Bu gözaltıların sebebi ise boyunlarına taktıkları yeşil-kırmızı-sarı renkler ya da yöresel deyimle kefiye ya da cepli bir ceket giymiş olmaları; bunları en az 10 kişiyle tek tek görüştüğüm için yakından biliyorum. Yeşil-kırmızı-sarı Kürtlerin geleneksel renkleridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Renklere düşman, Kürtlüğe düşman, dile düşman bir iktidar anlayışı artık ayyuka çıkmış durumda ve bu iktidarı biz durduracağız; güneşin doğuşunu durduramayacaklar kesinlikle. Milyonlarca insanın katıldığı “Nevroz”da 200 kişiyi gözaltına alarak hiç kimseyi de korkutamazsınız, sadece öfkeyi büyütürsünüz, bunu demek istiyorum.

Bugün yine bir gözaltı operasyonu oldu. İzmir’de aralarında MYK üyemiz sevgili İdil Uğurlu’nun ve barış annesi Behiye Yağın’ın da olduğu 7 kişi gözaltına alındı. İktidar gözaltılarla, tutuklamalarla, saldırılarla seçim kampanyasını yürüteceğini ilan etmiş oluyor aslında. Bu, kaybettiklerinin de ilanıdır. Bu şekilde hiçbir seçim zaten kazanamazsınız ama bizim büyüme yolundaki ilerlememiz devam edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yine Lice’de ırkçı bir saldırı oldu. Bu çocuk 14 yaşında Y.D. isimli bir çocuk; boynunda kefiye var diye 4 polis gözaltına alıyor. Babasıyla konuştu ve ona... “Kürtlere küfret. ‘Ben Türk’üm.’ de. İstiklal Marşı’nı ezberleyeceksin...” Şu anda hastanede ve bir gözünü kaybetme riski taşıyor. Silah dipçiğiyle dövülmüş, ayağını bağlamışlar, çukura atmışlar ve hastanenin etrafı şu anda polis kaynıyor aileyi tehdit etmek için. Bu suçtur, bu işkencedir, bu Kürt düşmanlığıdır, bu Kürt’ün varlığına, değerlerine, renklerine, her şeyine düşmanlıktır. Artık çocuklara da düşmanlık yapılıyor. Bunu belki durduramazsınız, belki, durduramayacaksınız ama biz sizi durduracağız, bu zulmünüzü kesinlikle durduracağız. 14 Mayıs’ta zulmün hesabını soracağız ve bu çocuğun hesabını da vereceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son olarak, Kızılay maden sularında arsenik çıktı. Ha, sürpriz mi? Kızılay skandalları bitmiyor. Afyon’daki fabrikasında ürettiği maden suyunu da Migros’a satmış. Özel laboratuvarında analiz edilmiş ve iade süreci başlatılmış, ayrıntılara girmiyorum, bu Afyon için... Muğla’ya sattığı maden suları iade edilmiş ama diğer illere ne oldu, bilmiyoruz.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Kızılay kurumu, adından artık eser bırakmayan bir kurum hâline geldi. Kızılay Başkanı başta olmak üzere halkın başışlarını kötüye kullanıyorlar. Artık maden sularına da arsenik karışmış durumda. Açıkçası bu skandalların takip edilmemesini de büyük bir şüphe ve ortaklık olarak da değerlendiriyoruz. Bunu engellemek suçta ortak olmaktır.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Bizi atladın Başkan.

BAŞKAN – Efendim?

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Bizi atladın.

BAŞKAN – Efendim, Grup Başkan Vekiliniz yok, şu an Grup Başkan Vekillerine söz veriyorum.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Vekiliyim, vekâleten bakıyorum ben.

BAŞKAN – Efendim?

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Vekâleten bakıyoruz.

BAŞKAN – Vekâlet gelmedi bana.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, sözlü olarak yani yazılı olarak mı vereceğiz?

BAŞKAN – Bana ne sözlü ne de yazılı bu konuda bir bilgi...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sözlü olarak arkadaşlarımız bildirmeyişe...

BAŞKAN – Bana ne sözlü ne de yazılı bu konuda bir bilgi gelmedi. (CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sonra alırız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sonra verir zaten.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sonra alayım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz? Bakın...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Akbaşoğlu, müsaade edin.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Grup Başkan Vekili söz talebini bir başka milletvekiline bırakmışsa, bunun mutlaka yazılı veya şifahi olarak Başkanlık Divanına bildirilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Arkadaşlar, burada Grup Başkan Vekillerinin söz talepleri ayrı bir ekrandadır benim ekranımda ve daha önce Sayın Özkoç da buradan giderken “Ben, efendim Sayın Sariaslan’ı ya da bir başka arkadaşımı da vekil olarak bırakıyorum.” demedi. Hani yazılı olarak istemiyorum ama bu şifai olarak da söylenmedi, benim için Sariaslan bir Milletvekili olarak şu an söz talebinde bulunuyor.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkanım, bazı yasaların illa yazılı olması gerekmez, bazı kurallar teamül. Geçen sefer de aynı şekilde ben burada oturdum, geçen sefer de aynı şeyi

söylediniz, sonra da konuşma verdiniz. Yani buradaki illa yazılı olarak verilmesi gerekir diye teamüller var, hukukta her şeyin yazılı olması gerekmez, teamüllere de uygun olması gerekir.

BAŞKAN – E, zaten teamüllerde o olduğu için ben de söylüyorum.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Evet, teamüllerde bu var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Danışma Kurulu dahil olmak üzere, bakın, müsaade edin, buradaki şeylerde Grup Başkan Vekillerimiz giderken bir milletvekilini burada görevlendireceklerse bunu bize söylüyorlar, biz de ona uygun olarak davranıyoruz.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Bazen unutulabiliyor Başkanım, geçen sefer de aynısı oldu, söylenmemişti, yine ben buradaydım, yine ben konuştum.

BAŞKAN – Efendim, o bir yanlış arkadaki yanlışları getirmez o zaman, müsaade edin.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Nevruz Günü'ne, 21 Mart Nevruz Günü Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde 2'nci kez Cumhurbaşkanlığı adaylığını ilan ettiklerine ve mübarek ramazanışerife ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmetle selamlıyorum. Dün, 21 Mart Nevruz Günü'ydü ve Nevruz baharın müjdecisi, yepyeni bir başlangıcın ismi olarak hakikaten milletimiz tarafından bir bayram olarak nitelendirilmekte ve geleceğe dair ümitleri daha da yeşerten bir anlamı beraberinde taşımaktadır. Bu münasebetle, tekrar bütün milletimizin Nevruz Günü'nü tebrik ediyorum, nice güzelliklere vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Bir Nevruz Günü, 21 Martta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı adaylığını Cumhuriyet İttifakı olarak Yüksek Seçim Kuruluna Cumhurbaşkanlığı hükümeti sisteminde 2'nci kez Cumhurbaşkanlığı adaylığı olarak ilan ettik, başvuruda bulunduk; hayırlı olsun; milletimize hayırlı olsun, memleketimize hayırlı olsun, bölgemize, insanlığa hayırlı olsun; nice hayırlı hizmetlere, zaferlere, güzel hizmet ve eserlere vesile olsun diyorum.

Tabii, bugüne kadar Sayın Cumhurbaşkanımız, yirmi yıldır yaptıkları ortada olan ve bizlerin de kırk yıldır kendisini tanıdığımız, istikametine, hizmet ve eserlerine, gayretine, samimiyetine bizzat tanık olduğumuz bir lider. Bu manada, yaptıkları, yapacaklarının teminatıdır ve inşallah, yepyeni bir dönemin de 21 Mart Nevruz Günü'yle başlayacağını, büyük ve güçlü Türkiye'nin öncülüğünde adil ve merhametli yeni bir küresel düzenin, yeni bir nizamîlemin Cumhurbaşkanımızın önderliğinde milletimiz tarafından insanlığa hediye edileceğinin müjdecisi olarak bugünü inşallah tarihî bir gün olarak kayda geçirmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Cenab-ı Hak en güzel hizmetleri, en güzel eserleri bu millete ihsan buyursun diyorum.

Aynı zamanda, malumunuz, bugün ramazanşerifin arifesi, hep beraber teravihler kılınacak ve sahura kalkılacak. Ben şimdiden bu mübarek ramazanşerifin milletimize, ülkemize hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “Konsun yine pervazlara güvercinler/Hu Hu'lara karışsın âminler/Mübarek akşamdır, gelin ey Fatihalar, Yasinler.” dediği gibi şairin inşallah bir Fatiha'yla bugün ramazanşerife başlayacağız. Ramazanşerif, bütün insanlık için kendisinde en güzel örnekler bulunan Peygamber Efendimiz'in (AS) ifadeleriyle başı rahmet, ortası mağfiret, sonu ebedi azaptan kurtuluş olan mübarek bir aydır. Bu mübarek ayın bütün milletimize, bütün insanlığa nice hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bayramın mutluluğunu, başta depremzede kardeşlerimizin bütün yaralarını sarmak suretiyle, bütün bir milletimizle geleceğe emin adımlarla yürüyecek bir ay olmasını; milletimizin dayanışma, kaynaşma, sevgi, saygı, hürmet ve muhabbet duygularının zirve yaptığı bir ay olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan -Engin Bey aradılar şimdi- buyurun.

29.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Türkiye tarihinin en pahalı ramazan ayına, et ve süt krizine, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mustafa Kayhan'ın etteki fiyat artışlarına ilişkin açıklamasına ve Cumhuriyet Halk Partisi iktidara geldiğinde halkın açlığını, üreticinin sefaletini sona erdireceğine ilişkin açıklaması

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ramazan başlıyor, bu gece ilk sahurumuz olacak. Mübarek ayın hepimiz için hayırlara vesile olmasını dilerim.

Ne yazık ki Türkiye, bugün tarihinin en pahalı ramazanıyla karşılaşiyor. Şu elimizdeki en büyük banknot olan 200 lira; bu parayla Türkiye'de bugün 1 kilo et almak mümkün değil. Geçen yıl bu para 2 kilo kıyma ediyordu, bu yıl 1 kilosunu alabilmek mümkün değil. Türkiye'yi ette, sütte, tarımda açlık noktasına getiren AKP Hükümetidir. Öngörüsüz, plansız, üreticiyi değil ithalatı destekleyen, araçları zengin eden tarım politikası çiftçinin iflasına, halkın açlığına yol açtı. Kuruluş amacı üreticiyi desteklemek olan Et ve Süt Kurumu et ithal kurumu hâline getirildi. Bu krizi göz göre göre, bile bile yaptılar. Bir yandan ithalat bir yandan maliyet altı fiyatlarla üreticiyi bitirdiler, sütçüler borç batağına saplandı. Yaklaşık iki yıldır sütçüler dediler ki: “Batıyoruz -halkın sesini dinlemediler- sağdığımız süt maliyeti karşılayamıyor.” Ulusal Süt Konseyini dinlemediler. Maliyetlerin ikiye katlandığı süreçte süt fiyatını 8,5 lirayla sabit tuttular. Peki, ne oldu? 30 kilo süt veren süt inekleri kesime gitti. Et fiyatlarını üç gün baskıladılar, biz dedik ki: “Tehlike büyük, et ve süt krizi geliyor.” üreticiler isyan etti, basın yazdı, kimse adım atmadı. Bugün geldiğimiz noktada piyasada ne et var ne süt, üretim talebi karşılamıyor. Temel sorun, üretimin olmaması. Ancak, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mustafa Kayhan “Fiyatlardaki artış spekülâtif.” dedi ve müdahale için ithalat yapacaklarını açıkladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – 8.500 ton et ve 40 bin baş dana ithal edilecek. Madem üretimde sorun yok neden et ithal ediyorsunuz da yerli üreticiyi desteklemiyorsunuz? Çünkü yerli

üreticinin elinde ne kesime götürecektir ne de sağacak hayvan kalmadı. Et ve Süt Kurumundan 1 kilo ucuz kıyma alabilmek için insanlar neden gece üçte dörtte sıraya giriyorlar? Tarım ülkesi Türkiye neden böyle âciz bir duruma düşürüldü? Çünkü AKP üreticiyi değil ithalatı destekledi. On beş yıldır tarımda, ette ithalat politikasıyla üreticiyi ve halkı bu noktaya getirdiniz ve önümüzdeki günlerde de sadece Et ve Süt Kurumuna değil, üç beş yandaşa daha ithalat izni verecek, bir avuç yandaşın cebini doldurmak için kalan et üreticisinin de canına okuyacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Halkın açlığını, üreticinin sefaletini sona erdirecek, Cumhuriyet Halk Partisi iktidara gelecek. Bu görevi devraldığımızda et ithalatı olmayacak; rantçılara, fırsatçılara geçit vermeyeceğiz. Hayvancılıkta ve tarımda üreticilerimiz haklarını alacak, destek görecektir, insanımız nefes alacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, Kızılayın Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında çadır ve erzak satışı yaptığına ilişkin ihbarların araştırılması amacıyla 1/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/3/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından Kızılayın Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında çadır ve erzak satışı yaptığına ilişkin ihbarların araştırılması amacıyla 1/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 22/3/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asrın felaketinde vatandaşımızı dondurucu soğukta, açıkta bırakan Kızılayın çadır ve erzak satışına ilişkin grup önerimiz üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, içimizi yakan depremler ve

sel felaketi nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kere daha Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza şifa, yakınlarını yitiren ailelerimize sabırlar diliyorum.

Ülkemiz 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olan bir felaket zinciri yaşamaya başladı. Ardı arkası kesilmeyen depremler, sel felaketi on binlerce vatandaşımızın hayatını yitirmesine neden oldu. Felaket zincirine bir halkayı da yirmi yıldır bu ülkenin başında olan iktidar ve afet zamanında görev başında olması gereken kurumlar ekledi; hem de göz göre göre hem de insafsızca hem de vicdansızca. İhmal, iş bilmezlik, aymazlık ve vicdansızlık felaketi en az deprem kadar içimizi yaktı kavurdu. Deprem felaketinde enkaz altında kalan vatandaşlarımız gibi, iktidar da AFAD da ve en acısı, en güvenmemiz gereken Kızılay da enkaz altında kaldı. Depremin neden olduğu enkaz elbette kaldırılır ama Kızılayın gönülleri yaktığı enkazı nasıl kaldıracaksınız?

Bu millet AK PARTİ'sinin tüccarlığına yıllarca tanık oldu. Kendi tüzüğünde Türkiye Cumhurbaşkanının yüksek himayeleri altında görev yaptığını hükme bağlayan Kızılay da ne yazık ki tüccarlığa başlamış, onu da bu felaket anında gördük; sadece "Yazıklar olsun!" diyoruz. Her türlü afet ve felakette kapasitesi dâhilinde müdahalede bulunmak, geçici barınma ve geçici beslenme sağlamak ve sağlık hizmetlerine destek olmak; bunlar Kızılayın görevleri. Peki, afette kapasitesi dâhilinde geçici barınma ve beslenme desteğinde bulunması gereken Kızılay ne yaptı? Depremin ardından üç gün geçtikten sonra, "Ahbap" isimli yardım kuruluşuna 46 milyon lira tutarında 2.050 adet çadır ve 4 kişilik ailenin 3 öğünlük yemeğini karşılayan, bir yıl bozulmayan 30 bin adet gıda sattı. Sadece Ahbapa mı? Türk Eczacıları Birliğine de isteyen başka kuruluşlara da ve sadece çadır değil, erzak da ikinci el kıyafet de sattı. Afetlerde beslenme hizmetlerinin ana sorumlusu olan Kızılay nasıl erzak satar, aklınız alabiliyor mu? Barınma hizmetlerinde destek kuruluşu olması gereken Kızılay nasıl çadır satar, mantığının kabul ediyor mu? Ey Kızılay yöneticileri, size soruyorum: Hiç utanmaz mısınız? Yurt dışından birçok yardım kuruluşu, birçok gönüllü hem enkaz kaldırma hem de insani yardım konularında destek sağlamak üzere ülkemize geldi, hem de çadırlarıyla, erzaklarıyla, ilaç, hijyen ve sağlık malzemeleriyle geldi. El âlem yardım getirirken siz elinizdeki çadırları pazarladınız, hiç yüzünüz kızarmadı mı? Hatırlayın, deprem olduğu günler kış aylarının en soğuk günleriydi. Vatandaşlarımızı eksi 15, eksi 20 derece soğukta dışarıda bekletirken hiç mi vicdanınız sızlamadı? Kızılayın önceliği nedir? Kendi alan koordinatörünüz söylüyor: "Afette insanlara istediği kadar gıda verebilirsiniz ama bir aileyi yağmurun altında yemek yerken düşünemezsiniz. O yüzden, öncelikle insanlara bir barınma sağlamalıyız. Onları çadırın içine almamız gerekiyor. Birinci önceliğimiz budur." Nerede kaldı sizin önceliğiniz! Kızılayın, elindeki çadırları milletine hibe edecek gücü yok mu? Vatandaşımız ne parasını ne kanını Kızılaydan esirgemez, hiçbir zaman da esirgemedi. Her felakette kuyruklar oluşturarak kan veren, verilen IBAN'lara bağışlarda bulunan vatandaşlarımız yine üzerine düşeni yaptı. Niçin? Vatandaşımız aç açık kalmasın diye, kan bulunamadığı için vatandaşlarımız ölmesin diye ama bizim feraset sahibi milletimizin Kızılay sayesinde kanı da satılık, bağışlarla alınan erzakı da satılık, çadırı da satılık. Ahbap çadırları neden aldı ya da çadırları sattığımız diğer kuruluşlar? Vatandaşımızın acil barınma ihtiyacı için. Ahbap yardım kuruluşu ise siz nesiniz? Felaketten rant devşiren bir şirket mi, felaketi ganimet sayan bir zihniyet mi? Paranın gücü insanın hayatının yerini alamaz ama Kızılayın bu yönetimi, Türk Kızılayını, paranın gücüyle insanını yalnız bırakan bir anlayışa mahkûm etmiştir. Soruyorum size: Türk Kızılayı 2020 yılında Suriye rejiminden kaçanlar için lojistik üs kurmadı mı? Kurdu. Suriye'ye günlük minimum 6 tır yardım göndermedi mi? Gönderdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Hatay’daki lojistik merkezin kapasitesini ise bağışlarıyla birlikte yüzde 95’e ulaştırmadı mı? Ulaştırdı. Şimdi nerede bu Kızılay? Deprem felaketinde, öncelikli görevler yerine ticari faaliyette bulunan Kızılayın topladığı bağış ve yardımları nereye kullandığınızı sadece biz mi merak ediyoruz? Kızılay, Devlet Denetleme Kurulu denetimine tabi; en son ne zaman denetlendi? Yabancı denetim kuruluşu denetliyor, orada da açık var, orada da bilinmezlik var. Bu ülke, ne bu yönetimi ne de bu yönetimin uzantısı gibi hareket edenleri hak etmiyor.

Hepiniz gideceksiniz, çok az kaldı.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ya, devletin varlığı, devletin gücü, devletin imkânları zora düşen, dara düşen yurttaşlarına yardım ettiği sürece vardır yani “Devlet vardır.” denildiği zaman, “Devletimiz orada.” denildiği zaman, bunları sağlayabiliyorsa devlet oradaydı; eğer bunları sağlayamayıp boş, kuru gürültü, bir sürü yönetici, bir sürü vali, bir sürü bakan deprem esnasında orada olmuş, olmamış; bunun bir kıymeti yok ki, vatandaş için hiçbir önemi yok, oradaki depremzede için hiçbir karşılığı yok.

Şimdi, burada, tabii “çadır ve erzak satışının araştırılması” deniliyor; bu değil, araştırılması gereken bu değil. Zaten çadır ve erzak satışı ve bu büyük ahlaksızlığı bu toplum öğrendi, bu kanıtlandı; burada araştırılması gereken bu rezalet nasıl ortaya çıktı? Bu rezillige nasıl gelindi? Bu kurumlar bu hâle nasıl getirildi? Bunların araştırılması gerekiyor. Yani insanlar, depremden canını kurtaranlar, enkazdan kurtulanlar orada başlarını sokacak bir çadır ararken Kızılay bu çadırları stoklarında tutup, depolarında tutup ondan sonra nasıl sattı? Yani bu ahlaksızlığa nasıl müsaade edildi? Bunu yapan kişi hâlâ nasıl görev başında durabiliyor? Utanmadan sıkılmadan hâlâ insanlara nasıl cevap verebiliyor? Yani araştırılması gereken bu yüzüzlüğün kendisidir, araştırılması gereken budur, bunun araştırılması gerekiyor. Tabii, bütün bunların hepsinin bir tercih olduğunu biz biliyoruz. Yani sonuçta, devletin kurumlarının bu hâle getirilmesi bir tercihtir. AKP iktidarı, yirmi yıl boyunca devletin kurumlarının içini boşaltarak, devletin bütün birimlerini İslami cemaat ve tarikatların kurduğu vakıflara muhtaç hâle getirmeyi bir strateji, bir yöntem olarak benimsemiştir ve böyle yaparak Kızılay başta olmak üzere eğitimde, sağlıkta, adalette, birçok alandaki kurum ve kuruluşların tamamının içini boşaltarak toplumu kendi kurduğu, kendi yandaş gördüğü ve kendisi sonradan da kurduğunu birtakım vakıflara mahkûm, mecbur bırakma siyaseti yürütmüştür. Bu, böyle tesadüfen oluşmuş bir şey değildir; Kızılayın buraya geldiği nokta, Kızılayın yaptığı bu ahlaksızlık, bu yüzüzlük öyle birdenbire ortaya çıkmış bir şey değildir; yirmi yıllık politikanın, yirmi yıldır sürdürülen siyasetin sonucudur. Görüyoruz ki bu sonucu zaten bilenler, bu sonuçtan zaten memnun olanlar o yüzüze sahip çıkmaya devam ediyorlar, Kızılay Başkanı istifa etmek yerine yüzüze görevini sürdürmeye devam ediyor ve hâlâ savunmalarını sürdürmeye, yaptığı işin doğru olduğunu savunmaya çalışıyor. Çünkü kendisine verilen görev bu, bütün kurum ve kuruluşların içi boşaltılarak kurum ve kuruluşları yandaşlara peşkeş çekmenin bir yöntemi olarak Kızılay vadediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Şimdi, araştırılması gereken, devletin ve devletin kurumlarının aile şirketine dönüştürülmesidir. Kızılay başta olmak üzere devletin bütün kurumları birer aile şirketine dönüştürülmesidir. Kızılay başta olmak üzere devletin bütün kurumları birer aile şirketine dönüştürülmüş ve AKP’nin yandaşlarına, AKP’nin milletvekillerine, siyasetçilerine, kapısından geçenlerin her birine bu kurumlar peşkeş çekilmiştir. Esasında, dediğim gibi bu bir tercihtir, bu tercihin bedelini ödeyeceksiniz. 14 Mayıs’ta hepimiz gideceksiniz.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Tekin Bingöl konuşacak.

Buyurun Sayın Bingöl.

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın milletvekilleri, bu topraklar çok pişkinlik gördü, çok yüzüzlükle, aymazlıklarla karşılaştı ama bu dönemde şu Kızılayda yaşananlar kadar büyük bir yolsuzluk, usulsüzlük ve pişkinlikle ilk kez karşılaşılıyor. Ya, kırk beş gündür dünya âlem şu Kızılayda yaşanan olumsuzlukları çarşaf çarşaf sergiliyor, sosyal medya yıkılıyor ama tık yok. Şimdi, AK PARTİ’li arkadaşlar şöyle bir savunma geliştiriyorlar: “Kızılay kamu statüsündeki bir kurum değil.” Ya, çok ilginç, işinize geldiğinde barolara, meslek odalarına, sivil toplum kuruluşlarına müdahale edebiliyorsunuz, Demokles’in kılıcı gibi onların üzerinde her türlü ezayı cefayı uyguluyorsunuz; Kızılayda bu kadar usulsüzlüğün, ahlaksızlığın, yolsuzluğun olduğu dönemde “Biz ne yapalım? Kamu kurumu değil.” diyorsunuz. Devletin kurumdur. Yüz elli beş yıllık bir tarihî geçmişi olan hayır kurumunu şirkete dönüştürdünüz, çoluk çocuk patronluk taslıyor ve bu milletin alın teriyle, vergiyle artırdıklarını kendi yandaşlarına peşkeş çekiyorlar; tık yok, hiç kimse... Büyük bir pişkinlik. Ya, siz hiç mi müdahale etmek istemiyorsunuz? Bu kurumun Onursal Genel Başkanı Sayın Erdoğan’dır; çağırıp soracak, müfettiş gönderecek “Ya, ne oluyor?” Bu insanlar, siyasetçi olmayanların onlarcası bu konuya müdahil oluyorlar. Ya, bir hayır kurumu çadır mı satar Allah aşkına ya! Bir hayır kurumu yemek mi satar Allah aşkına, konteyner mi satar Allah aşkına! Kimin malını kime satıyorsun ey Kerem Kınık, kimin malını satıyorsun! Bu ülkenin alın teriyle yaratılan o değerleri sen kendine, çoluk çocuğuna, yandaşına peşkeş çekemezsin, böyle bir hakkın yok. Derhâl istifa et! Biraz ar damarın çatlamamışsa istifa et! Yok, yüzüzlük almış başını gidiyor! Ya, düşünün, sadece kendisi değil, şirketleşmiş; bir patron edasıyla Kızılayı yönetiyor. Şimdi, Kızılay yönetiliyor da yönetim anlayışı yanlış. Hadi, Kerem Kınık gitti, yerine gelecek adam ne yapacak? Bu tarz bir anlayış, bu yönetsel bakış açısı hiçbir şeyi değiştirmeyecek ama hiç olmazsa bir yerden başlamak lazım. Kerem Kınık suçludur, bu topraklarda “Suçlu ayağa kalk!” denildiğinde ilk kalkacaklardan birisi odur. İstifa edecek, Kızılay en azından kendine çekidüzen verecek. “Biz müdahale edemiyoruz.” diyemezsiniz. Kerem Kınık oraya geldiğinde 650 Kızılay şubesini kapattırdı, 15 bin yandaşı getirip üye yaptı, yeniden dizayn etti o şubeleri, sonra geldi, güllük gülistanlık bir değer yarattı; oraya oturmuş, saltanat sürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Hangi birini anlatalım! Ve kurulan 12 şirketin başkanı, 12 şirketin yönetim kurulu üyesi; kendisi her ay 306 bin lira, 36 asgari ücret bedeli huzur hakkı alıyor. “Ben bunu alıyorum da bağışlıyorum.” Alma kardeşim, eğer bağışlayacak kadar gani gönüllüysen alma, direkt Kızılayın bütçesine kalsın. Peki, bir tek o mu? Bütün Yönetim Kurulu üyeleri her dönem üçer asgari ücret karşılığında huzur hakkı alıyorlar. Bir hayır kurumunda huzur hakkı alınmaz değerli milletvekilleri. Bu ülke topraklarında milyonlarca insan, bu hayır kurumlarında bilabedel hatta üstüne bedel de ödeyerek kesinlikle Yönetim Kurulunda çalışabilecek yüz binlerce insan var ama gelmiş Kerem Kınık. Nasıl bir insan? Nasıl bu kadar korunuyor? Bir koruma zırhının içine büründürülmüş ve Kerem Kınık orada oturuyor, büyük bir pişkinlikle, yüzüzlükle. Kerem Kınık istifa et, istifa et, istifa et!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ben söyleyeceğim Kerem’e, şimdi arayıp söyleyeceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bingöl.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Atay Uslu.

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok büyük bir afet yaşadık, dünya tarihinin en büyük depremlerinden bir tanesi. Ölen kardeşlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılarımızı şifalar diliyorum. Bu deprem çok büyüktü; Bulgaristan’ın

veya Macaristan'ın yüz ölçümü kadar ve onun her birinin nüfusu kadar bir bölgeyi etkiledi. Kırk dört günde 20 binden fazla artçı deprem oldu ve 50 tanesi de 5'in üzerinde. Bu sürecin normal olmadığını ülkemizdeki ve dünyadaki bilim adamları da söylüyor. İnşallah, devlet, millet el ele yaraları saracağız.

Devletimiz ilk andan itibaren tüm gücüyle depremzedelerin yardımına koştu; Bakanlarımız, milletvekillerimiz, gönüllülerimiz, kurumlarımız, yerel yönetimlerimiz, STK'lerimiz bölgedeydi; valilerimiz, kaymakamlarımız, AFAD müdürlerimiz ilk günden itibaren bölgedeydi. 35 bin kişiye ulaşan dünyanın en büyük arama kurtarma personeliyle 30 bine yakın enkazda arama kurtarma gerçekleştirildi. Ben, orada görev alan, görev almaya devam eden her bir kardeşimize, görevimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

100'ün üzerinde helikopter, 75 civarında uçakla on binlerce sorti yapıldı. Arama kurtarma ekipleri o bölgeye götürüldü, tahliye operasyonları gerçekleştirildi, hatta gıda yardımları da verildi.

OYA ERSOY (İstanbul) – Kâğıt üstünde, masabaşında böyle.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Hep aynı şeyleri tekrarlıyorsunuz.

ATAY USLU (Devamla) – 3 milyon kişiye bugün bölgede sıcak yemek verilmeye devam ediyor günlük olarak; sosyal marketlerde diğer ihtiyaçlar gideriliyor. 250 binin üzerinde personel bölgede görev yapıyor. AFAD'ımız, Kızılayımız, Aile Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız, belediyelerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız personelleriyle beraber canla başla çalışıyor.

Türkiye'nin tüm kapasitesi devreye alındı ve çadır tedariki yapıldı. Bugüne kadar Türkiye'den ve yurt dışından bölgeye 520 bin çadırın sevkini gerçekleştirdik ki bu çadırlarda bugün 2,2 milyon depremzede kardeşimiz kalıyor. Ayrıca, 30 binden fazla konteyner altyapısıyla, elektriğiyle, kanalizasyonuyla ve diğer müştemilatıyla yerlerine kondu, yaklaşık olarak 100 bin vatandaşımız da orada kalıyor.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Çamur ne? Çamur, çamur, dizine kadar çamur.

ATAY USLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, depremzedelerin de geriye bir dönüşü var, yaklaşık 1 milyon depremzede kardeşimiz de bölgeye dönmüş durumda.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – 13 milyon insan etkilendi.

ATAY USLU (Devamla) – Tabii, onlar bölgeye döndükçe çadır ve konteyner ihtiyaçları ortaya çıkıyor, onları da gideriyoruz. Hemen kalıcı konutların inşaatına da başladık, bugün 30 binden fazla kalıcı konutun inşaatı devam ediyor. İnşallah, bir yıl içerisinde 400 binden fazla kalıcı konutu nasıl Van'da, İzmir'de yaptysak burada da yapacağız.

Hasar tespitleri yapıldı; esnafa destek veriliyor ve çiftçilerimize destek veriliyor.

Şimdi Kızılay konusuna gelelim değerli arkadaşlar. Kızılay, biliyorsunuz, bizim yüz elli beş yıllık bir kuruluşumuz, bizim merhamet elimiz. Kızılaya son dönemlerde sistematik saldırıların olduğunu görüyoruz. Kızılay, tüzüğü gereğince devletine insani hizmetlerde destek olan bir kuruluştur; bunu yüz elli beş yıldır yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ATAY USLU (Devamla) – Tamamen siyasetin dışında, insani bir kuruluştur. Bunu görmek lazım. Dünyanın her yerinde ve Türkiye'nin her yerinde insani amaçlı yardımlar yapıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çadırı parayla satmak insani amaç mı yani?

ATAY USLU (Devamla) – Dezenformatik yöntemlerle Kızılayı töhmet altında bırakmak kimseye fayda sağlamaz çünkü Kızılay millî bir cemiyettir, hepimizindir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Parayla çadır satmak insani amaç mı?

ATAY USLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Kızılay işbirlikleri yalnızca bu dönemde değil, cumhuriyetin ilk döneminden beri var.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Bir kere de “Yanlış yaptım.” de kardeşim ya!

ATAY USLU (Devamla) – 1950’den beri de çadır üretimini gerçekleştiriyor.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Allah’tan korkun!

ATAY USLU (Devamla) – Bakın, afet sürecinde vatandaşlara parayla çadır satılması söz konusu değildir, bunun bilinmesi gerekir.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Nasıl değil ya!

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Nasıl değil ya! Ayıp, ayıp!

ATAY USLU (Devamla) – Burada yapılan, bir sivil toplum kuruluşu çadır alıyor, afetzede vatandaşlara AFAD koordinasyonunda bedava veriyor arkadaşlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, bunu savunmayın ya! Bunu savunmayın, savunmayın; bu ahlaksızlığı savunmayın.

ATAY USLU (Devamla) – Vatandaşlara, depremzede vatandaşlarımızı bunların hepsi bedava bir şekilde verilmiştir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu terbiyesizliği savunmayın ya!

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Kendine yazık ediyorsun!

ATAY USLU (Devamla) – “Vatandaşlara çadır satılıyormuş” gibi bir algı oluşturulması yanlıştır, hatadır. Kızılay hepimizindir, AFAD hepimizindir, bu devlet kurumları hepimizindir; lütfen bunları yıpratmayalım. (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Nasıl savunuyorsunuz bunu ya!

ATAY USLU (Devamla) – Bakın, bugün itibarıyla 3,5 milyon kişiye sıcak yemek veriyor. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu bir yöntem değil.

ATAY USLU (Devamla) – Toplam 200 milyon öğün sıcak yemek vermiştir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Uslu.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunacağım ama öncesinde bir yoklama talebi vardır, onu yerine getireceğim.

Sayın Sariaslan, Sayın Gündoğdu, Sayın Zeybek, Sayın Tuncer, Sayın Şevkin, Sayın Gürer, Sayın Şahin, Sayın Yeşil, Sayın Girgin, Sayın Sümer, Sayın Kayışoğlu, Sayın Ceylan, Sayın Aydoğan, Sayın Özcan, Sayın Kayan, Sayın Serter, Sayın Demirtaş, Sayın Ünlü, Sayın Kaya ve Sayın Durmaz.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.29

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.01****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, Kızılayın Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında çadır ve erzak satışı yaptığına ilişkin ihbarların araştırılması amacıyla 1/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, ekonomik krize karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/3/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Betaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

22 Mart 2023 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, ekonomik krize karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (24357 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/3/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Partimizin verdiği grup önerisi üzerine söz aldım. Televizyonları başında bizleri izleyen halklarımızı bir kez daha buradan saygıyla selamlıyorum.

Evet, AKP'nin mevcut ekonomi politikasının özelleştirme, emek piyasasını esnekleştirerek sömürme, her alanda yolsuzluk, rant ve talanı sürdürme üzerine kurulduğunu; ülkenin kaynaklarının büyük bölümünü de savaş politikalarına ayırdığını biz biliyoruz. AKP hükümetlerinin ısrarla sürdürdüğü bu politikalardan kaynaklı, ülke büyük bir buhranın, krizin eşiğinde. Bir yandan her geçen gün değersizleşen Türk lirası, bir yandan yüksek döviz kurları, bir yandan yüksek ama ona rağmen hâlâ gerçeği yansıtmayan enflasyon ve yüksek işsizlik... Tüm bu tanımların gösterdiği tek bir şey var: Türkiye ekonomisi her geçen gün hızla büyük bir kriz ve çöküşün eşiğine gelmektedir. Türkiye üretecek, ihraç edecek, kendine yetecek bir ülke konumundan maalesef çıktı. İnsanların alım gücü düştü, hayat pahalılığı arttı, geçim zorlaştı, temel yaşam ürünlerine bile erişim imkânsız hâle geldi. İnsanlar bayramdan bayrama ancak bir kilo et alır duruma geldi. Süt, peynir, yumurta lüks tüketim ürünleri hâline geldi. Her gün yoğurda, yağa, peynire, süte zamlar peşpeşe geliyor.

Bakın, yarın 23 Mart, ramazan ayının başlangıcı. Bir çarşıya, pazara çıkın, gerçekten insanların bayram alışverişi yapacak gücü de yok, ekonomik koşulları da yok. Siz gıda fiyatlarına her gün zam üstüne zam yapıyorsunuz. Bakın, bir ramazan kolisinin fiyatında bile bir önceki yıla oranla yüzde 100 bir artış söz konusu. Düşünün, insanlar evine artık bir ramazan pidesi bile götüremeyecek duruma geldi. 300 gramlık bir ramazan pidesinin fiyatı 10 TL; düşünebiliyor musunuz, bir ekmek 10 TL olmuş durumda. Yani aslında insanlar ramazan ayını bile açlık içerisinde geçirmek zorunda kalacak. Bir tarafta israf, saltanat, rant, iktidar; diğer tarafta yoksulluk, hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı; yerli ve millî ekonomi modeliniz aslında tam da budur.

Bakın, 2021 yılının sonlarına doğru AKP-MHP ittifakı yeni ekonomi modele geçildiğinin işte, büyük bir propagandayla duyurusunu yaptı. Bu modele göre ne olacaktı? Türkiye üretecek, ihraç edecek, döviz geliri ve bütçe fazlası oluşacak, istihdam hızla artacak, dış ticaret açığı ve cari açık azalacaktı. Peki, yeni ekonomi modeline yüklenen bu hedeflerin ardından iki yıl geçti, hiçbir hedef tutturulamadı, ciddi bir çöküş de beraberinde geldi. Yeni ekonomi modelinin temel hedeflerinden olan dış ticaret açığı, cari açık, bütçe açığı, modelin iddiasının aksine istikamette ilerlemekte ve tarihi rekorlar kırmaktadır. Bu kapsamda, 2023 yılı Ocak ve Şubat aylarında, sadece iki ayda dış ticaret açığı 26,5 milyar dolar arttı; 2023 yılı Ocak ve Şubat aylarında, sadece iki ayda bütçe açığı 202,8 milyar TL arttı. Bu hızla bütçe açığının 1 trilyon TL'yi geçeceği düşünülmektedir, bu da ek bütçe yapma zorunluluğunu doğuruyor. Ayrıca, 2023 yılı Ocak ve Şubat aylarında, sadece iki ayda cari açık 22 milyar dolar arttı.

Peki, Maliye Bakanı o zaman ne diyordu ya da bu “yeni Türkiye modeli” olarak pompaladığınız modele göre yani “epistemolojik bir kopuş” olarak ifade ettiğiniz, özünde ise “gerçeklerden kopuş”

olarak tarif edilen ne yeni ne de bir model olan bu ucube modelin sonucunda aslında olan şey neydi? Toplumsal hiçbir sorunu çözemedi; işsizlik, yoksulluk, açlık, ekonomik kriz gittikçe arttı. Bu modelin ne olduğunu sorduğumuzda ise Maliye Bakanı halkla, toplumla dalga geçer gibi kendi gözlerindeki ışıltıyı bu modelin gerekçesi hâline getiriyordu ya da “Benim gözümdeki ışıltıya bakın, güveni buradan alın.” diyebiliyordu. Yeni ekonomi modeli tüm iddiaları ve hedefleri bakımından çökmüştür. Bu çöküşün faturası ise vergilerdeki fahiş artışlarla birlikte işçinin, emekçinin, kadınların, yoksulların sırtına bindirilmiştir. Modelin tahribatlarının maliyesi yetmezmiş gibi ekonomik kriz siyasal ve sosyal gerilimlerle birlikte büyük bir buhrana dönüştü. AKP-MHP ittifakı, Türkiye’yi tarihinin en büyük miktarda faiz ödemeleri yapan ülke konumuna getirdi.

Bakın, Covid-19, deprem ve sel felaketlerinden de bir kez daha gördük ki bu talana, ranta, inşaata dayalı ekonomi büyüme modeliniz halklara yıkım getirdi, ölüm getirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – 14 Mayıs’ta halklarımızın bunun hesabını soracağını da biliyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Ataş.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen araştırma önergesi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen önerge, yeni ekonomi modelinin Türk ekonomisine zararları hakkındadır. Kamuoyundaki haberlere göre, AKP’nin bu ekonomi modelinden vazgeçeceği, bu modelin başarısız olduğunu kabul ettiği bilinmektedir. Bu ucube hükümet sisteminde partili Cumhurbaşkanı, damadını ekonominin başına getirmiş, damatla başlayan bu süreçte AKP iktidarı tarafından her hafta yeni ekonomi modelleri, yeni paketler açıklanmıştı. Her yeni paket açıklandığında ekonomist olduğunu iddia eden Cumhurbaşkanı’nın “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur; nas var, nas.” gibi hiçbir bilimsel dayanağı olmayan görüşleriyle ekonomimiz daha da kötüye gitmiş, enflasyon yükselmiş, döviz kuru sürekli artış göstermiş, işsizlik oranları tarihî zirvelere çıkmış, Merkez Bankasından 128 milyar dolar buharlaşmış, Türk lirasının değeri pula dönüşmüştür. Bunun üzerine damadı affını istemiş, sonra da “yeni ekonomi modeli” adı altında yine hiçbir bilimsel yanı olmayan bir ekonomi modeliyle Türk ekonomisi iflasın eşiğine getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, yeni ekonomi modeli açıklanırken ne demişlerdi hatırlayalım. Türk lirasının değer kaybetmesine bağlı olarak oluşan rekabetçi döviz kurları sayesinde cari işlem fazlası oluşacağı, döviz bolluğu ve düşük faizlerle birlikte üretim, yatırım ve istihdamın artacağı ve nihayetinde enflasyonun düşeceği iddia edilmişti. Gözleri ışık saçan Ekonomi Bakanımız göreve geldiği 2021 yılının sonunda “Bir uyuyun, altı ay sonra uyanın; çok farklı noktalarda olacağız.” diye de eklemişti. Ardından bir buçuk yıl geçti, peki ne oldu? Dış ticaret açığı, cari açık, bütçe açığı, ekonomi modelinin iddiasının aksine tarihî rekorlar kırdı. 2023 yılının sadece ilk iki ayında dış ticaret açığı 26,5 milyar dolar arttı, cari açık 22 milyar dolar arttı, bütçe açığı ise 202,8 milyar lira arttı, enflasyon yüzde 127’yi geçti; dolar 19 lira, euro 20,5 lira, altının gramı ise 1.200 lira oldu yani bu ekonomi modeli her yönüyle, her iddiasıyla tıpkı iktidarın kendisi gibi iflas etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, iktidarın hatalı ekonomi politikaları, liyakatsiz ekonomi kadroları, ülkenin her yerine yayılmış rant ve yolsuzluklar, saray ve avanelerinin şatafat ve lüks içindeki yaşamı, milyonlarca sığınmacı ve kaçak yüzünden Türk ekonomisi cumhuriyet tarihinin en kötü zamanını yaşamaktadır.

Bugün milyonlarca insanımızı açlık sınırında yaşamaya mahkûm eden bu iktidarın da saçma ekonomi politikalarının da yandaşlarının da sonu gelmiştir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Abdüllatif Şener.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir yılı aşkın süredir yeni ekonomi politikasını izliyoruz mevcut iktidarın, bu politikanın iflas etmiş olduğunu da görmekteyiz. İlan ederken hangi hedefleri ortaya koymuşlarsa hepsi bugün için gerçekleşmemiş ve bu politika baştan sona yanlış olarak tescil edilmiştir ve çökmüştür. Bakın, başlangıç itibarıyla, bu yeni modelle faiz oranlarını düşüreceklerini ve buna dayalı olarak dış ticaret açığının kapanacağını, “Cari açık tamamen yok olacak ve fazla verecek.” diye iddia ettikleri hâlde, sadece dış ticaret açığını ve cari açığı bozmuşlardır, bütün ekonomik göstergeler tahrip olmuştur. Bakıyoruz, cari açık en önemli hedefleri iken ocak ayında tüm tarihin en yüksek cari açığı ortaya çıkmıştır, 2023 Ocak ayında 10 milyar dolara yakın aylık cari açık vardır. Hani sizin hedefiniz cari fazla vermektir? Bir ayda böyle tarihî rekor kırılır mı? 2022 cari açığına baktığımızda da aynı şekilde 49 milyar dolar, tarihin en yüksek yıllık cari açıklarından biri. Dolayısıyla sadece dış dengeyi bozmakla kalmamış, aynı zamanda diğer göstergeleri de fevkalade bozmuş bir hükûmet var.

Özellikle, enflasyon bu dönem içerisinde, bu politikaların uygulandığı dönem içerisinde rekor üstüne rekor kırmıştır. Ve gıda enflasyonu, özellikle de gıda enflasyonu, son derece de önemlidir çünkü gelir dağılımının ne kadar bozulduğunu görmek istiyorsanız en düşük gelir grubunun harcamak zorunda olduğu gıda fiyatlarına bakmanız lazım. OECD ülkeleri içerisinde gıda enflasyonu en yüksek ülke Türkiye’dir. Hatta OECD ortalaması yüzde 15; Türkiye’de yüzde 71’lik bir gıda enflasyonu var. Değerli arkadaşlar, dar gelirliler çarşıya, pazara gidemez olmuştur, alışveriş yapamaz olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Çocuklarla ilgili açlık ve sefalet bu ülkenin en temel ekonomik sorunu hâline gelmiştir.

Gelir dağılımı da 2000’li yılların en bozuk dönemine rastlıyor. 2000 yılında emeğin millî gelirden aldığı pay yüzde 30 civarındayken şimdi yüzde 25 civarındadır. Dolayısıyla emek ve sermaye gelirleri arasındaki fark gittikçe büyümüştür, büyümektedir ve gelir dağılımının hem bir taraftan gıda enflasyonu ile hem de makroekonomiklerle ne kadar bozulduğunu açık seçik bir şekilde görmekteyiz.

Onun için, Meclisin konuya el atması gerektiğine inanıyoruz ve Hükûmete, bu Meclisin yeni politikalar önermesi gerektiği görüşüyle heyetinize saygılarımı sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Uğur Aydemir.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında mübarek ramazanşerifimizin ülkemiz, milletimiz ve İslam âlemi için hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyor ve Rabb'imden öncelikle bizi Kadir Gecesi'ne, ardından da bayrama eriştirmesini diliyorum.

Değerli arkadaşlar, küresel ekonomi son yıllarda büyük bir kriz içerisinde. Bunun nedenlerine baktığımızda gerek pandemi gerek küresel iklim değişikliği gerek savaşlar, bunların hepsi bir araya geldiğinde küresel ekonomi kriz yaşamaktadır. Neticesinde emtia fiyatları, gıda fiyatları aşırı derecede pahalalanmıştır ve bu da enflasyonu oluşturmuştur. Enflasyonla mücadelede baktığımızda kimi ülkeler faizlerini artırarak enflasyonla mücadele etme yoluna gitmişler ama bu ülkelerde de resesyona oluşması gündemdedir. Bununla da kalmayıp bazı ülkelerde bazı bankaların batma noktasına geldiğini de hep birlikte müşahede ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye ekonomisine baktığımızda, hamdolsun, küresel ekonomi son yıllarda daralırken, 2020 yılında yüzde 3,8 daralırken Türkiye ekonomisi büyümüş, 2021 yılında son elli yılın en büyük büyüme oranını yakalamış, 2022 yılında da büyümesini devam ettirmiştir. Yani Türkiye ekonomisi öncelikle Cumhur İttifakımızla beraber... AK PARTİ ve Cumhur İttifakı'yla beraber ne yapmışız? Yatırımları öncelikle, istihdamı artırmayı öncelikle, üretimi artırmayı öncelikle. Bunu nasıl başarmışız? Düşük faizle başarmışız. Yani faizin yüksek olduğu bir ülkede yatırım yapmaya kimi teşvik edebilirsiniz? İş insanları yatırım yapabilir mi? Tabii ki yapamazlar, yapmazlar. Niye? Kolay para kazanma yolunu seçerler, dolayısıyla da yatırım yapamazlar, istihdamı artıramazlar. Bizim, son üç yıla baktığımızda Türkiye'de istihdamı 3,5 milyon artırdığımızı görüyoruz, son bir yılda da 2021 ve 2022 yılında da değerli arkadaşlar; 1,5 milyon artırdığımızı hep birlikte gözlemliyoruz.

HDP grup önerisine baktığımızda ne diyorlar? İşte, ülke kaynaklarını faiz lobilerine aktardığımızı ifade ediyorlar. Değerli arkadaşlar, bakınız, Türkiye 2002 yılında kaynaklarının yüzde 85,7'sini faize ayırırken bugün, 2022 yılında faize ayırdığımız vergiler ne kadar biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Vergimizin yüzde 13,2'sini ayırıyoruz yani topladığımız vergilerin yüzde 86'sı faize giderken şimdi yüzde 13,2'si gidiyor. E, nasıl "Faiz lobisine aktarıldı." diyebilirsiniz? Efendim, yine grup önerisine baktığımızda dar gelirli ve işçileri vergi yükü altında ezdirdiğimizi ve vergileri artırdığımızı ifade ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın sözlerinizi.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Bakınız, asgari ücretten vergiyi kaldırmak işçiyi vergi yükü altında ezdirmek demek mi? Basit usulde vergiyi kaldırmak dar gelirli kardeşlerimizi vergi yükü altında ezdirmek demek mi? Böyle mi anlıyorsunuz değerli arkadaşlar?

Bakınız, doğal gazda devletin sübvansiyonu ne kadar? Yüzde 75. Elektrikte birinci kademe destek miktarı ne kadar? Yüzde 50. Bunları nasıl sağlıyoruz? İşte, ülke kaynaklarını nereye ayırıyoruz? Milletimize ayırıyoruz.

Bakınız, 6 Şubat'ta büyük bir deprem yaşadık, ardından sel felaketi yaşadık. "319 bin-320 bin konutu bir yılda yapacağız." diyoruz. Biriniz "Türkiye'de Cumhur İttifakı, Sayın Recep Tayyip Erdoğan bunu yapamaz." diyebiliyor musunuz?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Ben diyorum.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Herkes inanıyor, milletimiz inanıyor. Kim yapar bunu? Tayyip Erdoğan yapar. Nasıl yapar? Ülke kaynaklarını faiz lobilerine değil, rantçılara değil 85 milyona ayırdığımızdan dolayı ne yapıyoruz? Allah’a hamdolsun, milletimiz bizi her seçimde 1’inci yapıyor ve milletimiz bize güveniyor, güvenmeye de devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN ÖZER (Antalya) – Güvenmiyoruz, güvenmiyoruz!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Artık bitti, bitti; o eskidendi. Artık güvenmiyor, güvenmiyor.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Dolayısıyla, grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım ama öncesinde karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.25

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.35****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık vardır, elektronik sistemle oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Karar yeter sayısı vardır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bir dakikalık bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, RTÜK’ün Halk TV’ye verdiği cezaya ve gerekçesine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bugün RTÜK Halk TV’ye 5 kez program durdurma ve yüzde 5 para cezası verdi. Gerekçe mi? Gerekçe: Selahattin Demirtaş’ın “Dad” kitabına ilişkin yaptıkları tespit, suçu ve suçluyu övme. Bu kararın hiçbir yerinden tutulamaz.

Bir kere, Selahattin Demirtaş, sevgili önceki dönem Eş Genel Başkanımız -bu dönem- bu ülkede iki defa Cumhurbaşkanlığı adaylığı yapmış, çok sevilen, sayılan bir siyaset insanıdır; birincisi.

İkincisi: Kitaplar hangi suçu övüyor? Nasıl bir şey ya? Bir hikâye kitabından, bir romandan, kitaptan suçlu çıkaran, suç ve suçlu övme çıkaran RTÜK, AKP’nin sansür kuruluna dönüştü zaten, çoktandır dönüştü. Üstelik bunu Ebubekir Şahin, RTÜK Başkanı olarak iki gün önce, üç gün önce ilan etmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben şunu söylemek istiyorum: “Dad” kitabı size rağmen milyonlar tarafından okunacak. Sevgili Selahattin Demirtaş size rağmen bu ülkede konuşacak, sevinecek ve gittikçe ilerleyecek. Ayrıca, Selahattin Demirtaş suçlu değil, sizden âla suçlu yoktur. Selahattin Demirtaş’la ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir an önce tahliye edilmesine ve tabii ki suçsuz olduğuna dair bir karar vermiştir, Bakanlar Komitesi defalarca defalarca Türkiye’ye çağrıda bulunmuştur. Size rağmen bu ülkeye adalet gelecek, sevgili Demirtaş da Yüksekdağ da Kışanak da Sebhat Tuncel de Ayla Akat da İdris Baluken de özgürlüğüne kavuşacak. Bütün bunların hesabını vereceksiniz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Levent Gök ve arkadaşları tarafından, AFAD yangını ve AFAD'ın Türkiye Deprem Tehlike Haritası'ndaki ölümcül yangınların araştırılması amacıyla 22/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

22/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/3/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

CHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Levent Gök ve arkadaşları tarafından AFAD yangını ve AFAD'ın Türkiye Deprem Tehlike Haritası'ndaki ölümcül yangınlarının araştırılması amacıyla 22/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3954 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/3/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Levent Gök.

Sayın Gök, buyurun.

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Dün AFAD'da bir yangın çıktı. AFAD, her türlü afete karşı ülkemizi korumakla ve her türlü tedbir almakla görevli bir kurum, bir yangınla karşılaştı. Nedir bu yangın, niçin çıktı bu yangın?

Değerli arkadaşlarım, AFAD'ın 2015 yılında tamamlanan binası 67 milyon liraya mal oldu ve o zaman yapılan açıklamalarda, bu binanın her türlü afete, doğal şartlara, yangına, sele karşı dayanıklı olduğu belirtilerek törenle açıldı. O binanın, Türkiye'nin bir göz bebeği olması gerekirken bir yangınla karşılaşmasının bana pis kokuları geliyor değerli milletvekilleri.

AFAD'ın elbette ki bu deprem sürecindeki çadır bulamaması, yeterli kurtarmayı gerçekleştirememesi sorgulanacaktır ama anlatacağım hadise çok daha vahimdir ve gerçekten, bu yangınla da irtibatlı olduğunu düşünüyorum. Bu yangının araştırılması gerekir. Deprem komisyonlarının amacı farklı ama Mecliste kuracağımız bir komisyonla, bu yangında eğer bazı evraklar yok edilmişse, onların yok edilmesine izin verilmişse, gerçekten ülkemizde çok sorgulanması gereken ve hesap sorulması gereken konular vardır.

Konu şu: Ülkemizde 2019 tarihinde Cumhurbaşkanının imzasıyla bir Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği çıkartıldı değerli arkadaşlarım ve buna göre AFAD Türkiye deprem risk haritasını belirledi. Nedir bu? Harita üzerinde seçtiğiniz herhangi bir noktada oluşması beklenen deprem ivmesi ile bu alandaki inşaat kıstaslarının karşılaştırılacağı bir oran belirlendi.

Değerli arkadaşlarım, bakın, tam elli yıl önce -şu makaleyi özellikle getirdim- Türkiye'nin ünlü jeologlarından Sayın Esen Arpat bir makale yayınlıyor ve bu bölgede 7-8 şiddetinde deprem olacağını ifade ediyor. Peki, AFAD ne yapıyor? Bugün her türlü teknoloji varken AFAD'ın yayınladığı deprem risk haritası yanlışlarla doludur ve depremin yıkımlarına neden olacağı birçok ölümcül binanın yapılmasına vesile olmuştur.

Değerli arkadaşlarım, konuyu açıklamak isterim: AFAD'ın yaptığı risk haritasında örneğin Hatay Defne'de beklenen depremin yaratacağı şiddet 0,452'dir. Bunu bir ivme diye değerlendiriyoruz; depremin yüzeye uyguladığı güçtür bu değerli arkadaşlarım. AFAD'ın yayınladığı haritadaki risk Hatay Defne için 0,452'dir; bu, 6 büyüklüğünde bir depremi işaret ediyor. Peki, Hatay Defne'de ne kadar gerçekleşmiş? 1,347 ivme değerinde; tam 7,7 şiddetinde. Antakya'da AFAD 0,448 ivme belirlemiş; gerçekleşen 1,186 olmuş. Antep İslahiye; AFAD 0,564 ivme belirlemiş ama gerçekleşen 1,294 olmuş.

Değerli milletvekilleri, bu sorumlulukların altından kalkılabilir mi? Yani, elli yıl öncesinden 7,7 şiddetinde depremin olacağını öngören jeologlar ve hâlen bilim adamları bunları televizyonlarda anlatırken AFAD'ın bu risk oranlarını belirlemesi vahim bir hatadır, yanlıştır. AFAD'ın sorumluluğu ortadadır. Buna göre düzenlenmiş binaların çökmesinden birinci derecede AFAD sorumludur. Ben "Burnuma pis kokular geliyor." dedim. Elbette bu süreçte mahkemelerde herkesin sorumluluğu tartışılacaktır. AFAD da bu sorumluluktan kaçamaz. Bu risk haritasını belirleyerek binaların bu şekilde yapılmasına fırsat veren ve binaların yıkılmasına neden olan AFAD'ın da sorumluluğu mutlaka vardır. Ben şimdi sizlere soruyorum: Bu yangında acaba AFAD'ın sorumluluğunu bertaraf etmek için bu evraklar mı yakılmıştır? Bu evrakları kim hazırlamıştır? Nasıl hazırlamıştır? Kimler hazırlamıştır? Şimdi, Meclise düşen, derhâl el koymak ve deprem gerçeğindeki yaşanan bu olumsuzlukları kamuoyuyla paylaşmaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Aslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

21 Mart 2023 saat 05.00'te AFAD binasında yangın çıktığı haberi verildi. Yangının kurtasiye ve günlük dosyaların bulunduğu birimde başladığı belirtildi, itfaiyenin müdahale ettiğini öğrendik. AFAD'ın AK PARTİ Hükümetince amacı dışında eşin dostun istihdam alanı olduğunu biliyoruz. Şöhreti tasavvuf yazarlığından ibaret olan kimseler dahi AFAD'da istihdam edilmektedir. İster özelden ister devlette olsun kurumların faaliyetlerini gösteren belgeler ve dokümanların gereğinde incelenmek, denetlenmek veya geçmişte yapılan işleri hatırlamak amacıyla korunması gerektiğini biliyoruz. Arşivler geleceğin kurucusu olarak bilinir. 18 Ekim 2019 tarihinde Resmî Gazete'de Cumhurbaşkanlığının arşivlemeyle ilgili yönetmeliği yayımlanmıştır. Buna göre "Kurumların ellerinde bulundurdıkları her türlü belge hırsızlık, canlıların tahribatından, rutubet, yangın gibi afetlerden korunur." denmektedir. Bunun yanında bunların elektronik çıktılarının alınması ve saklanması, bunların da siber saldırı gibi birtakım saldırılardan korunması gerektiği Cumhurbaşkanlığı genelgesinde iletmiştir.

6 Şubat depreminin olacağıyla ilgili bilim adamları defalarca ikaz ettiler ama AK Parti Hükümeti seçimin nasıl olacağını hesabıyla uğraşıyordu. Belediyelerin kafalarına göre bina kat artırımına gitmeleri, Hükümetin vatandaşın sorununu çözmek olarak tarif ettiği imar afları acımızı artırmıştır.

Hem “vatandaşın sorununu çözüyoruz.” diyerek imar affı çıkarmak hem de hazineye bir miktar para almak AK PARTİ için çok cazip bir şeydi. Akıbet ortada, 20 milyona yakın yapı stokunun yüzde 60’ının hiçbir şekilde mühendislik hizmeti almadığını biliyoruz. Bugüne kadar yenileme amaçlı sadece 165 bin bina elden geçirilebilmiştir. Hükûmetin işi ülkemiz için muhtemel tehlikeleri dikkate almayıp daha sonra da ona isim koymak olmamalıdır.

1999’da deprem vergisi konulmuştur. Eldeki toplanan parayla şimdi 800-900 bin adet konut yapılabileceği hesap edilmektedir. Zamanında ülkeyi yönetenler durumu görmüşler, hesap kitap yapmışlar ve parayı toplamışlar. Maalesef şu anda paranın nereye harcandığı belli değildir. Ülkemize kimse daha da acı yaşatmamalıdır. İstanbul, İzmir veya risk altında neresi varsa oralardaki konutlarda gerekli düzenlemelere, tadilatlara gidilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Doğal bir olay yaşadık, 7,6 ve 7,7 şiddetinde 2 depremi peş peşe yaşadık. Dünyanın bir ucunda 9,5 şiddetinde deprem oluyor ve burada 1.600 kişi hayatını kaybediyor. Bizim depremlere hiç benzer değil böyle bir deprem ama isim koyma yarışı bizdedir. Yaşadığımız felakete illa isim koyarsak “çağın ihmali” demek en uygunu olacaktır. Hükûmetin muhtemel tehlikeleri nasıl algıladığını en iyi şekilde AFAD örgütlenmesinde görüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Afet ve acil durumlara yönelik oluşturulan bir başkanlık; kısaca ismi AFAD ve isme baktığınızda, afette ortaya çıkması gereken bir kurum, AFAD’ın kendisi afet olmuş.

Bugün Adıyaman’a gitseniz, Elbistan’a gitseniz, Pazarcık’a gitseniz, Antakya’ya gitseniz, 11 ilin neresine gitseniz “AFAD” denilince bir yakarış, bir güvensizlik, bir itiraz, bir tepki ve bir öfke söz konusu. Peki, bu kurum ne yapıyor? Normalde bu kurumun sayfasını açın, ilk cümlesi şu: “Bağış yapın.” Türkiye’de artık ne Kızılaya ne AFAD’a bağış yapacak bir ortam kalmadı. Şüphe var, şüphe niçin? Bir olay hakkında siz müdahale etmediğinizde, kaçamak yaptığımızda her zaman şüphe duyulur. Bugün AFAD güven veriyor mu? Hayır. AFAD tümüyle bir şüpheli kuruma dönüştü. Bu şüpheli kurum normalde -az önce de söylendi- risk analizini belirlemesi lazım. Eskiden “kriz” deniliyordu, AFAD bir açıklama yaptı: “Krizden çıktık, riskleri tespit ediyoruz. Riskleri önleyeceğiz.” Nerede? Hiçbir yerde. Yaptığı çalışmaların 3 katı... Siz bir plan yaptığınızda, siz bir hedef belirlediğinizde 3 kat sapma varsa direkt işine son verilirsiniz veya sizin öz güveniniz, onurunuz, vicdanınız, ahlakınız varsa istifa edersiniz. İstifa var mı? Yok. İşine son verilen var mı? Yok. Peki, bu kurumda ne oldu? Yangın çıktı. Peki, yangına güven var mı? Diyor ki: “Üç dakikada söndürdük sabah saat beşte.” Ve ilk haber şu: “Evrak kayıt sistemlerinde Türkiye’de cezasızlık.” Ne olduğunu biliyoruz, yargıda takipsizliğin ne olduğunu biliyoruz. Bir de son dönemde şu gelişti: Bazı kurumlarda bir para, pul ve belgeler söz konusuysa yangın çıktı, bir ormanları yakıp imara açma kesimi vardı; şimdi, evrakları yok etmek için. Ve ne deniliyor? Hiç ilişkisi yok, Başkanlık bir bina tadilat ediyormuş, onun için. Ya, bu dönemde 11 ilde ilk kırk sekiz saatte, ilk üç günde ulaşamamışsın, Başkanlıkta tadilat yapıyorsun. İnsan utanır ya, tadilat yapıyorsun Başkanlıkta. Böyle bir şey mi olur? Ve bununla da yetinmemişsin, diyorsun ki: “Hemen söndürdük.” Ya, ülkenin cumhuriyet savcıları senin hakkında soruşturma açıyor, savcılar

senin hakkında soruşturma açıyor, bir açıklama yok. Neden? Çünkü evraklar yok oldu. Şimdi, desek ki gelin, araştıralım. Parmaklar kalkacak, araştırmayacağız. Güven varsa gelin, araştıralım. AFAD'ı her yönüyle inceleyelim, her yönüyle inceleyelim. Yani AFAD bu ülkede eğer afete dönüşmüşse ve buna suskun kalınıyorsa ayıptır. Yani hep bir deyiş var, desek ki evrak nerede? Yok. Desek ki kurtarma ekibi nerede? Yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evrak nerede? Yok. Araçlar nerede? Yok. Şimdi, desek ki ne oldu? “Yandı, bitti, kül oldu.” Bunu diyecekler. Ya “Yandı, bitti, kül oldu.” durumu bitti, siz bittiniz ve sonuç ne? 50 binden -50 bin deniyor-fazla can kaybı. Ateşin düştüğü yerde insanlar yasını tutamıyor, perişan bir vaziyetler ve ilk dönemler olması gereken kurumlar yok. “Yandı, bitti, kül oldu.” diye tanıtmak isteyenler gerçekten bu ülkeyi yangın yerine dönüştürdüler. Gelin, araştıralım, hesap soralım. Hesap sormadığımız zaman inanın -bütün bu sorunlar- AFAD gelecekte de bazı konularda tekrar afete dönüşecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İlyas Şeker.

Sayın Şeker, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun araştırma önergesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, “asrın felaketi” olarak adlandırılan Kahramanmaraş merkezli deprem yaklaşık 110 kilometrekarelik bir alanda, 11 ilimizde, 13,5 milyon vatandaşımızı doğrudan etkiliyor ve 10 binlerce bina yıkıldı, 100 binlerce bina hasarlı hâle geldi, 49 binin üzerinde insanımız da hayatını kaybetti.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önergede “Deprem sonrasında elde edilen veriler oldukça büyük bir afetin gerçekleştiğini işaret etmektedir.” diye bir ifade var. Hemen akabinde de “Bu büyük felaket hafife alınarak...” gibi ifadeler kullanılmaktadır. Bunu görünce şunu demekten kendimi alamadım: Bu ne yaman bir çelişkidir? İki cümle arka arkaya birbirinin tam tersi.

Değerli milletvekilleri, AFAD Başkanlığı, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliğini Hazırlama Komisyonunu 2012 yılında kurmuştur; 120 kişilik üniversite, kamu ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan 13 çalışma grubuyla birlikte, beş yıl süreyle, çalışmalarını tamamlamışlar ve güncellemeleri de devam etmektedir. Bu 11 ilimizde 135 adet ölçüm istasyonu sürekli ölçümler yapılmakta, istasyon verileri Türkiye Deprem Tehlike Haritası değerleriyle karşılaştırıldığında yüzde 95'lik bir tutarlılığın sağlandığı da görülmüştür. Uluslararası formatlarda yer alan bu veriler TADAS sistemine otomatik olarak kaydedilmekte ve kullanıcıların da hizmetine sunulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, söz konusu yangın ek binada ve stratejik önemi olmayan sıradan bir ofiste meydana gelmiş olup an itibarıyla bu ofis hizmete de açılmıştır. Bütün kayıtların ve belgelerin tamamı Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne kaydedilmektedir. Tabii, metro kapısının otomatik açıldığını bilmeyen, Zoom teknolojisini yeni öğrenenlerin EBYS sistemini bilmemesi gayet normaldir. Bütün kayıtların ve yazışmaların elektronik ortamda olduğu da unutulmamalıdır. Türkiye Deprem Tehlike Haritası, Ulusal Deprem Araştırma Programı kapsamında, çok paydaşlı bir yaklaşımla, 7

farklı üniversite ve kamu kurumlarından toplamda 20 araştırmacı görev olarak hazırlanmış, 18 Mart 2018 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak 1 Ocak 2019 tarihinde de yürürlüğe girmiştir. AFAD, 75 akademisyen ve uzmanlardan oluşan 11 farklı araştırmacı grubuyla çalışmalarına da devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İLYAS ŞEKER (Devamla) – Değerli milletvekilleri, devletimizin tüm kurumları ve milletimiz yediden yetmişe tek yürek olarak depremin ilk saatinden itibaren sahada yer almışlardır.

Burada şunu da özellikle ifade etmek istiyorum -az önce konuşmacı ifade etti- maalesef üzülererek de söylüyorum: Depremdeki “büyüklük” ifadeleri ile “şiddet” ifadeleri tamamıyla birbirine karıştırılmış. şiddetler genelde 5’ten başlayıp 12’ye kadar devam ederler, büyüklükler daha farklıdır yani bugün açıklanan 7,6; 7,7; bunlar büyüklüktür, şiddet değildir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – şiddetin ölçü birimi yoktur. şiddet, verdiği hasardır.

İLYAS ŞEKER (Devamla) – Maalesef verilen bu önerenin asıl amacının yine devletin kurumlarını yıpratmaya yönelik olması nedeniyle bu önergeye katılmadığımı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Yoklama talebimiz var Başkanım.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım ama öncesinde bir yoklama talebi vardır, onu yerine getireceğim.

Sayın Sariaslan, Sayın Gündoğdu, Sayın Özer, Sayın Aydın, Sayın Aygun, Sayın Kayışoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Sındır, Sayın Arı, Sayın Tuncer, Sayın İlhan, Sayın Girgin, Sayın şahin, Sayın Ünsal, Sayın Kaya, Sayın Gökçel, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Serter, Sayın Gök, Sayın Yalım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemine başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.13

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Pusula veren sayın milletvekilleri lütfen Genel Kuruldan ayrılmasınlar.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Hem elektronik sisteme giren hem de yanlışlıkla pusula veren arkadaşlarımız varsa onların kontrolü yapılacaktır. Lütfen, pusulalarını geri çeksinler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir hususu arz edebilir miyim izin verirseniz Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Şu an arz edemezsiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri, deminki yoklama elektronik olarak 200 milletvekiliyle geçti. Milletvekillerimizin Genel Kurul çalışmalarına daha dikkatli bir şekilde yaklaşmalarını istirham ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Levent Gök ve arkadaşları tarafından, AFAD yangını ve AFAD’ın Türkiye deprem tehlike haritasındaki ölümcül yangılgıların araştırılması amacıyla 22/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, şimdi bir hususu arz edebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Arz edemezsiniz Sayın Tanal, söz vermedim.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 422) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 422 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 10’uncu maddesi kabul edilmişti.

11’inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 422 sıra sayılı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan	Mahmut Toğrul	Oya Ersoy
Mersin	Gaziantep	İstanbul
Ali Kenanoğlu	Kemal Peköz	Dilşat Canbaz Kaya
İstanbul	Adana	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Oya Ersoy’un.

Sayın Ersoy, buyurun.

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, 11’inci maddeyle Orman Kanunu’nda değişiklik yapılarak birincisi, orman alanlarında işgal suçu sayılan yapıların Orman Genel Müdürlüğü tarafından yıkılması -tamam bunu anladık- ikincisi de, ihtiyaç hâlinde kullanılması düzenleniyor. Şimdi, bu “ihtiyaç” ne demek? İhtiyacı kim belirleyecek? Daha da önemlisi kimin ihtiyacı için? Evet, yaptıklarınız yapacaklarınız teminatıdır. Şu ana kadar halkın ihtiyacı için, doğanın çıkarı için hiçbir şey yapmadığımız için bizzat sermayenin ve şirketlerinizin çıkarı için kullanacağınız çok açık. Peki, bu düzenlemede, iktidarınızın kararnamele ve yönetmeliklerle kanuna uygun şekilde ormanları talana açması ne olacak? Nitekim, 11’inci maddede bu

(*) 422 S. Sayılı Basmayazı 20/3/2023 tarihli 75’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

düzenleniyor ama 29'uncu maddede özel mülkiyete konu olan orman alanlarının yapılaşmaya açılması var; buyurun buradan... Özel mülkiyete konu 3 hektardan küçük sahalar parçalara ayrılacak ve orman olanı olmaktan çıkarılacak. Türkiye Ormancılar Derneği bu konuda uyarıyor ve bu düzenlemeyle hızlı bir şekilde orman alanı olmaktan çıkarılacak 25 bin hektar, 25 bin hektar sahadan bahsediyor ve bu konuda özellikle İstanbul'u gösteriyor; İstanbul gibi büyük yerlerde, büyük şehirlerde özel orman alanlarının talanının önünü açmak için bu düzenlemeyi yaptığınız konusunda milletvekillerini uyarıyor.

Yirmi iki yıldır ormanları, meraları ve tarım arazilerini inşaat sektörü canlansın diye talana açtınız. Sadece 2003 ile 2020 yılları arasında ormanlık alanlarla ilgili kanun hükümlerini tam 27 defa değiştirdiniz; ya, 27 defa ve bu yıllarda tam 650 bin hektar alan orman niteliğinden çıkarıldı bizzat sizin tarafınızdan. Tabii, bir de Cumhurbaşkanına verilen bir yetki var, ormanlar üzerinde tam yetki veren o meşhur ek 16'ncı madde. Bu madde gerçekten akla zarar bir madde. AKP Genel Başkanı sadece bu yetkiyi kullanarak -2018'de çıktı bu değişiklik- 1.600 hektar orman alanını bizzat orman vasfı dışına çıkardı.

Bir de ormancılık dışı amaçlar -tırnak içinde- diye ormanların tamamen başka amaçlara tahsisi var. Ne bu başka amaçlar? Maden şirketleriniz, inşaat şirketleriniz, turizm şirketleriniz; bunların hizmetine sunulan ormanlar var. Her yıl orman yangınlarında kaybettiğimiz orman alanlarının 4 katından fazlasını sırf siz maden, enerji, turizm, ulaşım gibi ormancılık dışı amaçlara yapılan orman tahsisleriyle yok ettiniz bu ormanları. Mesela, Bodrum Türkbükü'ndeki ormanlık alan Bakan Ersoy'a tahsis edildi. "Yok." diye itiraz edeceksiniz, bal gibi de Bakana tahsis ettiniz. Cennet Koyu Cengiz Holdinge, Kaz Dağları, Alamos Gold'a tahsis edildi. Hep bildik şirketler, hep bildik isimler, hep sizin yandaşlarımız. Ve ormancılık amacı dışındaki izinler 2004 yılından 2020 yılına kadar 494 bin hektara ulaştı yani biraz önceki hektara bir de bunu ekleyin. Bu miktar, var ya, tüm zamanlarda, Türkiye tarihi boyunca verilmiş olan izinlerin tam yüzde 66'sına denk geliyor. Bunun 343 bine yakını da 2012 sonrası, 2012'yle 2020 arasında talana açtınız ve ormanları amacı dışında kullandırmaya başladınız. Ve orman alanlarının yüzde 58'lik bölümüne maden ruhsatı verilmiş durumda; bunun çoğu Ege. İktidar eline geçen her fırsatı orman alanlarını, tarım arazilerini, mera alanlarını talana açıyor; bunu bir fitrat hâline getirmiş durumda. Çıkarılan 126 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi var depremden sonra ve deprem bölgelerindeki orman ve mera alanları konut yapımı için kullanılacak.

Şimdi, İzmir depreminden sonra 375 hektar orman alanı deprem konutları için TOKİ'ye verildiği gibi şimdi de 10 ildeki orman alanlarına göz dikilmiş durumda. İnşaat şirketleri söz konusu olduğunda ne deprem ne yangın ne sel sizi durduramıyor; talanın önüne geçemiyor. Bölgede yaşanan yıkımın bilimsel değerlendirmesi bile yapılmadan, hâlen artçılar sürerken imar planı olmadan vaziyet planlarıyla inşaatlara başlanabilecek.

Şimdi bu ne demek? Sevgili Mücella Yapıcı sizi uyarıyor. Arkadaşlar, herhangi bir yakınınız öldüğünde, onu gömdüğünüzde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

OYARSOY (Devamla) - ...o gömütün üzerine mezarı ne zaman yapıyorsunuz? Hemen yapabiliyor musunuz? Ancak bir yıl geçmesi lazım ya üzerine mezar inşa edilmesi için. Şu an deprem fırtınasından bahsediliyor, bir deprem fırtınası bitmemiş durumda; siz, 57 milyarı bulan ihaleler yapmışsınız ve bunu da yine yandaş şirketlerinize yapıyorsunuz. Bizim "kent" dediğimiz, sağlam binalardan ibaret bir depo bile değildir. Tarihiyle, kültürüyle, sosyal yaşam alanıyla ve depreme dirençli binalarıyla beraber halkın insanca yaşayabileceği kentlerin üretilmesi gerekir ama sizin derdiniz rant; bunun için her boşluğu arazi

olarak görmemeniz gerekir, konutu barınma için yapmanız lazım, rant için değil ama bunu sizin yapma niyetiniz hiçbir zaman olmadı. Dediğim gibi, yaptığımız yapacaklarınızın teminatıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirmesini arz ve teklif ederim.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

MADDE 11– 6831 sayılı Kanununun 17nci maddesinin 2nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet ormanlarının herhangi bir suretle yanmasından veya açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya hangi şekilde olursa olsun kesme, sökme, budama veya boğma yollarıyla elde edilecek yerlerle buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur. Devlet ormanlarında el konulan bütün yapı ve tesisler, inşa aşamasında olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, Orman Genel Müdürlüğüne en geç 30 gün içinde yıkılır veya ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde kullanılabilir. Yanan orman alanlarındaki her türlü emval Orman Genel Müdürlüğüne değerlendirilir.”

Kamil Okyay Sındır

Ayhan Barut

Okan Gaytancıoğlu

İzmir

Adana

Edirne

Orhan Sarıbal

Ömer Fethi Gürer

Cengiz Gökçel

Edirne

Niğde

Mersin

İlhami Özcan Aygun

Ahmet Kaya

Tekirdağ

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Kamil Okyay Sındır'ın.

Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, öncelikle, ramazan ayının tüm İslam âlemine hayırlı olmasını diliyor, 22 Mart Dünya Su Günü'nü de kutluyorum.

Yine, bu vesileyle, 21 Mart Dünya Ormancılık Günü ve Orman Haftası içerisinde ormanlarımızı yok eden, talan eden böylesi bir düzenlemenin yüce Meclisimizde görüşülüyor olmasını büyük bir talihsizlik olarak gördüğümü de belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz ve geleceğimiz için son derece önemli olan bir genel seçimin arifesinde “Yirmi iki yıldır aklınız neredeydi?” sorusunu akıllara getiren, Anayasa'mızın temel ilke ve değerlerine aykırılık gösterdiği ortadayken bunu umursamayan, aslında biraz da iktidardan giderayak bazı menfaat çevrelerinin, sermaye ve rant odaklarının telaş içindeki taleplerini karşılamaya yönelik,

ormanlarımızı, tarımımızı, çevremizi, doğamızı ve ekosistemimizi korumak bir yana, “kamu yararı” kisvesiyle talan etmekten başka bir anlam taşımayan derme çatma yeni bir torba kanun teklifiyle maalesef yeniden karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, 6831 sayılı Kanun’un 1’inci maddesine göre, aynı maddede belirtilen istisnalar dışında “Tabii olarak yetişen veya emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları yerleriyle birlikte orman sayılır.” Aslında bir ekosistem olarak orman tanımı, Orman Genel Müdürlüğünün de belirttiğine göre “Belirli bir kapalılıkta ağaçlar, diğer bitki ve hayvan topluluğu ile topraktaki gözle görülmeyen diğer organizmaların cansız çevreyle belli bir denge içinde karşılıklı olarak birbirleriyle etkileşimde bulunduğu canlı bir sistem ve topluluktur. Bu paha biçilemeyen doğal kaynağın maddi ve manevi faydalarının ve hizmetlerinin kıyamete kadar sürmesi, tabiatına uygun olarak sürdürülebilirlik ilkesiyle idare edilmesine bağlıdır.” Dolayısıyla ormanlarımızın ekolojik değer katkısı ancak sürdürülebilir olmasına bağlıdır. Zaten bu bilinçle Anayasa’mızın 169’uncu maddesi de düzenlenmiştir, buna göre “Devlet, -bakın ‘hususî’ ve ‘özel’ değil; ayrım yapmadan, mülkiyet ayrımı yapmadan- ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.” Ayrıca, dikkatinizi çekiyorum, burada da az önce ifade ettiğim gibi, ormanlar devlet veya hususî olarak mülkiyetine göre farklı görülmemiştir. Diğer bir ifadeyle, ormanların devlet veya hususî mülkiyet ilişkisi üzerinden ekolojik niteliklerini değiştiremeyeceğimiz gibi, yasalarla daraltılması veya yok edilmesi de mümkün değildir, kabul edilemez ve Anayasa’ya da aykırıdır. Tüm bu gerçeklere ve bilimsel doğrulara karşın, 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 52’nci maddesine aykırı olarak ifraz edilerek binlerce parsel dönüşürülmüş hususî orman alanlarını yeniden esas statülerine dönüştürmek yerine şimdi getirdiğiniz teklifle -bir başka maddede- 3 hektardan küçük olanları “orman” tanımından çıkarmaya çalışıyorsunuz. Ormanlarımızı daraltıyorsunuz bu kanun teklifiyle. Hiç çekinmeden, alışkanlık hâline getirdiğiniz gibi Anayasa’yı bir kez daha ihlal ediyorsunuz. Yapmayınız, kıymayınız ormanlarımıza, akciğerlerimize.

Değerli arkadaşlar, teklifin 11’inci maddesiyle 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17’nci maddesinin ikinci fıkrasına bir ekleme yapılarak bir düzenleme getiriliyor. Eklemede aynen şu ifade var: “Devlet ormanlarında el konulan bütün yapı ve tesisler, inşa aşamasında olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, Orman Genel Müdürlüğü tarafından derhâl yıkılır.” Güzel, hiçbir itirazımız yok. Peki, bundan sonra nasıl devam ediyor? “Veya” diyor eklemede... “ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde kullanılabilir.” Değerli arkadaşlar, devlet ormanlarında izinsiz yapılan hiçbir yapı veya tesisin herhangi bir yerden inşaat ruhsatı alabilmesi mümkün değildir. Bu yapılara hiçbir belediye veya kurumun yapı inşaat ruhsatı veya yapı kullanma belgesi verebilmesi kesinlikle mümkün değildir, kaldı ki İmar Kanunu’na eklenen geçici 16’nci maddeyle “imar barışı” adını vererek getirdiğiniz imar affıyla düzenlenen yapı kayıt belgesine sahip yapı ve tesisler de bu madde kapsamı dışında ve bu alanlardaki yapılara verilebilmesi de mümkün değildir. Diğer bir deyişle, 17’nci maddeye eklenen bu hükümle el konulan bütün yapı ve tesisler ruhsatsızdır, izinsizdir, kaçaktır, oturma raporu yani yapı kullanma belgesi verilmemiş ve tüm bu nedenlerle yüksek riskli yapılardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Dolayısıyla bu düzenlemeyle yapılan, İmar Kanunu’na ve dolayısıyla fen ve sanat kurallarına aykırı olan bu kaçak ve ruhsatsız yapı ve tesislerin hukuku ayaklar altına alan bir anlayışla, devlet eliyle yasa dışı kullanılmasıdır. Kelimenin tam anlamıyla bu düzenleme, “kamu menfaati” süsüyle örtülü bir imar affıdır.

Değerli milletvekilleri, iktidar sahiplerine sormak isterim: Ülkemizin coğrafyasının deprenselliği, depremlerin yıkıcı ve yaşamı tümüyle yok edici etkileri yüksek olasılık dâhilindeyken Van’da, Düzce’de, Yalova’da, Gölçük’te, Elâzığ’da, Malatya’da, İzmir’de ve en son olarak Kahramanmaraş ve civarındaki 11 ilimizde on binlerce insanımızın canına mal olan, yüz binlerce insanımızın yaralanmasına neden olan, bütün ulusumuzu ve insanlığı yasa boğan depremlerden sonra hâlâ akıllanmadınız mı? Yaşananlardan hâlâ ders almadınız mı? Öyle anlaşılıyor ki ne akıllanmış ne de ders almışsınız ama hiç merak etmeyin, bu dersi size bu yüce millet 14 Mayıs günü sandıklarda verecek.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aydın Adnan Sezgin

Hüseyin Örs

Arslan Kabukcuoğlu

Aydın

Trabzon

Eskişehir

Fahrettin Yokuş

Ayhan Erel

İbrahim Halil Oral

Konya

Aksaray

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aydın Adnan Sezgin’in.

Sayın Sezgin, buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz madde, ormanlarımızdaki kaçak yapılara idare tarafından el konulmasının ardından bu yapıların ayrıca bir karar gerekmeksizin Orman Genel Müdürlüğü tarafından yıkılmasını veya gerekli görülmesi hâlinde ormancılık faaliyetleri için kullanılabilmesini düzenlemektedir.

Ormanlarımızdaki kaçak yapılar vatandaşa yasak, devlete serbest midir? Mevcut yasal düzenlemelere aykırı olduğu tespit edilen bir yapıya el konulduktan sonra yapının kamu tarafından kullanılması yapıyı yasal düzenlemelere uygun hâle getirmez. Bu tür yapıların kullanılması değil, yıkılması vazgeçilmez ilke olmalıdır ancak görüştüğümüz tasarının amacı da başkadır, yeniden, rant odaklı bir girişimle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, iktidarın orman karnesi her alanda olduğu gibi çok zayıftır. AK PARTİ iktidarlarında orman alanlarımız sadece 2 milyon hektar artırılabilmiştir. Ülkemizin yüzde 29’u ormanlık alan vasfındadır, Avrupa Birliği ortalaması ise yüzde 43’tür. Son yirmi yılda yeni orman alanları oluşturulamamış, sadece bozuk orman alanları rehabilite edilebilmiştir; bunun sebebi yirmi yıllık AK PARTİ iktidarının ormanı ihmal etmiş olmasıdır. Yeni orman alanları oluşturulmadığı gibi orman yangınlarıyla mücadelede de tarihe geçecek nitelikte bir başarısızlık sergilenmiştir. Yangın söndürme ekipmanları ve bilhassa havadan müdahale araçları çok ihmal edilmiştir. İnsansız savaş uçağı üretebilen ülkemiz yangın söndürme uçaklarını üretememektedir; bunun nedeni imkânsızlık değil, basiretsizliktir, vurdumduymazlıktır. Her orman bölgesinde en az bir iki adet yangın söndürme uçağı

bulunduracak şekilde hazırlık yapılmalıdır. Erken uyarı sistemleri geliştirilmeli ve yangınlara güncel teknolojiyle müdahale edilmelidir.

Değerli arkadaşlar, memleketim Aydın'da 327 bin hektar alan ormanlarla kaplıdır. Bozdoğan ve Nazilli geçtiğimiz yıllarda önemli yangın tehlikeleri atlatmıştır, Söke de buna dâhildir; tedbirler alınmazsa bölgedeki risk artarak devam edecektir. Madencilik faaliyetleri de Aydın'ın genelinde orman varlığını tehdit etmektedir. Maden çalışmalarının mevzuata uygunluğu en hassas şekilde denetlenmelidir.

Koçarlı, Söke ve Karpuzlu'nun bir kısmını kaplayan Mazon bölgesi, Bergama'nın Kozak bölgesiyle birlikte ülkemizin en önemli fıstık çamı ormanları arasındadır. Bergama'da fıstık çamı orman köylüsüne 1950'li yıllarda tapu verilmiş olmasına rağmen Aydın Mazon yöresinde tapulandırma hâlâ gerçekleştirilememiştir; aynı yapıda olan bu ormanlar arasındaki adaletsizlik giderilmelidir. Ayrıca, fıstık çamındaki özel ağaçlandırma teşvikleri arttırılmalıdır. Aydın'da özel ağaçlandırma çalışmalarına da müsaade edilmemekte, yeni ağaçlandırma faaliyetlerinin önü kesilmektedir. Orman köylüsünü koruyacak düzenlemelere mutlak öncelik verilmek koşuluyla özel ağaçlandırma çalışmalarına diğer bazı illerde olduğu gibi, Aydın'da da müsaade edilmelidir.

Aydın kestane üretimi açısından da Türkiye birincisidir. Özellikle Köşk, Sultanhisar ve Nazilli ilçelerimizde geniş alanlarda kestane üretimi yapılmaktadır. Kestane, millî gelirimize anlamlı katkı sağlayan bir üründür. Bu nedenle, Aydın'da ve ülkemizde kestane ağaçlandırmaları teşvik edilmelidir, katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi için destek sağlanmalıdır.

Ayrıca, kekik, defne çayı, adaçayı ve mantar gibi orman ürünlerinin de üretimi teşvik edilmeli, bu konuda orman köylü kooperatiflerine destek verilerek üretim artırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 3 adet önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Orhan Sümer

İlhami Özcan Aygun

Ahmet Kaya

Adana

Tekirdağ

Trabzon

Ayhan Barut

Orhan Sarıbal

Cengiz Gökçel

Adana

Bursa

Mersin

Okan Gaytancıoğlu

Ömer Fethi Gürer

Edirne

Niğde

Aynı mahiyetteki diğer önergenin sahipleri:

Muazzez Orhan Işık

Kemal Peköz

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Van

Adana

Kocaeli

Mahmut Toğrul

Ali Kenanoğlu

Rıdvan Turan

Gaziantep

İstanbul

Mersin

Dilşat Canbaz Kaya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Orhan Sümer’in.

Sayın Sümer, buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

On bir ayın sultanı mübarek ramazan ayını kutluyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Orman Kanunu’nda değişiklik öngören yasa teklifinin 12’nci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin 12’nci maddesi ormanlarda kesilecek ve taşınması yapılacak ağaçların kimler tarafından damgalanacağına dair hükmü belirlemektedir. Yapılmak istenilen değişiklikle damgalama yetkisinin özel şirketlere verilmesinin önü açılmaktadır. Yirmi bir yıldır iktidarda olan AKP’nin doğanın yeşilini değil de doların yeşilini sevdiğini hepimiz çok iyi biliyorduk ama giderayak ülkemizin zenginliği olan ormanlarımızın katledilmesinin önünü açacak bu tarz değişiklikleri yapmak istemesi, ranttan gelecek parayı ne kadar sevdiğini bir kez daha kanıtlamış oluyor.

Defalarca dile getirdik; Türkiye’de, tarımsal kalkınma sağlanmadan, ormanları talan edenlere gerekli cezalar verilmeden ülkede ekonomik anlamda istenilen gelişmişlik seviyesi yakalanamaz. Bugün, ne yazık ki orman köylüsünü, toprağını eken çiftçisini desteklemeyen bir saray yönetimi mevcuttur.

Değerli milletvekilleri, son yirmi yılda cumhuriyet tarihi boyunca görülmemiş tarım arazisini kaybettik, iktidar sadece izledi; çiftçinin traktörüne, tarlasına, hayvanına haciz geldi, kuşaklar boyu çiftçilik yapan aileler tarımı bıraktı, AKP iktidarı çözüm olmak yerine görmezlikten gelmeye devam etti.

Cumhurbaşkanlığı garajı tek bir kişinin kullanımına tahsisli lüks uçaklarla dolu. Yüzlerce yıllık ormanlarımız cayır cayır yandı, saray iktidarı “Bir kova su atacak yangın uçağımız yok, hepsi arızalı.” diye açıklama yaptı. Sonradan öğrendik ki yangın uçakları bile yandaş üzerinden kiralanıp rant elde edilmiş.

Tarım arazilerine, dere yataklarına imara aykırı şekilde konutlar yapılırken, daha önce olduğu gibi, yine sel faciası meydana geldi, ülkenin Tarım Bakanı çıktı “15 canımızı kaybettik ama toprak ile su buluştu.” diye açıklama yaptı. Tarımdan, doğa yapısından, ekolojik dengeden bu kadar uzak, tek bildiği rant olan başka iktidarı maalesef Türkiye Cumhuriyeti görmedi.

Değerli milletvekilleri, tarımdan, ormandan, çiftçiden, üretimden bahsedecek olursak; Çukurova’yı ayrıca, özel olarak değerlendirmeliyiz. Son bir yılda gübrede yüzde 226, enerji ve yağlarda yüzde 193, hayvan yeminde yüzde 145, tarımsal ilaçlarda yüzde 110, tohumda yüzde 98 fiyat artışı gerçekleşti. Buradan tüm yetkililere ve iki dönem Adana milletvekilliği yapmış, şu anda Tarım Bakanlığı görevini

üstlenen Adanalı Sayın Bakan'a soruyorum: Çukurovalı çiftçi bu rakamlarla nasıl ekim yapacak, nasıl üretecek? Buğdayın keşfedildiği topraklar dururken ithal buğday getirirseniz çiftçimiz ayakta nasıl kalacak? Biz, her fırsatta, bu kürsüden Adanalı çiftçinin sorunlarını iletirken Seyhanlı, Ceyhanlı, Yüreğirli, Karataşlı yani tüm Çukurovalı çiftçilerin sulama sorunlarına çözüm bulunmalı, elektrikte fiyat indirimi sağlanmalı diye haykırırken, iktidar kendi çiftçisine kaynak ayırmayıp destek ödemesi yapmazken Sudan'dan tarım arazisi kiralamaya kaynak ayırırsa bizim çiftçimiz nasıl ekip nasıl biçecek, Türk çiftçisi ekimini nasıl yapacak?

Günümüzde, tüm bilim insanları iklim değişikliğinden en olumsuz şekilde etkilenecek ülkelerden biri olarak Türkiye'yi gösteriyor. Bizim bu durumda tarımsal su kaynaklarımızı daha iyi koruyacak, daha az suyla daha az enerji sarf ederek daha fazla verim alabileceğimiz kapalı, basınçlı altyapı yatırımlarına başlamamız gerekir. Peki, iktidar buna uygun adım atıyor mu? Ne yazık ki hayır. Bugün, bir kalıp peynir etin fiyatıyla yarışıyor, 4 kişilik bir ailenin aylık ramazan pidesi maliyeti asgari ücretin dörtte 1'ine fazlasıyla ulaşmışsa, makarna yemek lüks sayılıyor, marketlerde süt şişelerine alarm takılıyor, gıda enflasyonu yüzünden aileler çocuklarını sağlıklı besleyemediklerini söylüyorsa orada iktidarın tarım politikası çökmüş demektir.

Değerli milletvekilleri, saray iktidarı maalesef gençlerimizin geleceğini, çiftçimizin tarlasını, emekçinin alın terini, memurun maaşını, emeklinin son kuruşunu, fabrika işçisinin asgari ücretini, esnafın ilk sifitahını, öğrencinin beslenme çantasını yirmi bir yıl boyunca kendisi ve yandaşlarının çıkarları için kullanmaktan asla geri adım atmadı, siyasi ömrünü tamamlamış bir tek adam rejimi oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN SÜMER (Devamla) – Allah'ın izniyle, milletimizin takdirıyla 15 Mayıs sabahı bu alaca karanlığa son verecek, “13'üncü Cumhurbaşkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu” ve Millet İttifakı'yla Türkiye'yi hak ettiği aydınlığa kavuşturacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yıllarca Kürt sorununu anlatmışımdır, bana burada “Böyle bir şey yok.” demişlerdir ama pazar günü “Nevroz” alanında, Gebze'de bu sorunun devlet tarafından oluşturulduğu ve AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı tarafından devam ettirildiği ispatlandı, nasıl mı? Aziz Nesin'in bile aklına gelmeyecek örneklerle.

Arkadaşlar, sarı, kırmızı, yeşil renkler miting meydanına alınmadı, kulaklarınıza inanamıyorsunuz değil mi? Kırmızı mont, sarı başörtüsü, yeşil kazak, tehlikeli görülüp miting meydanına alınmadı. İspatlıyorum, buyurun, bakın, sarı, kırmızı, yeşil bereli bir kardeşimiz, miting meydanına giremiyor, ben müdahale ediyorum, polisler “Yasak kardeşim.” diyor, giremiyor. Sonra, tartışmalar büyüyor, olayın artık komedi boyutu yüksek miktarda. Polis laftan anlamıyor; sarı, kırmızı, yeşil bereyi elime alıyorum, polis noktasından ben geçiriyorum milletvekili olduğum için, polis arkamdan koşturuyor; komedi zirvede.

Peki, elimdeki diğer bayraklar ne? Bakın, onlar da Demokratik Alevi Derneklerinin bayrakları. Şimdi, polis bana diyor ki: “Ya, Vekilim, sarı, kırmızı, yeşil renkler var burada, Kürtçe kelimeler var.” Demokratik Alevi Derneklerinin Kürtçe yazılımı varmış, “Giremez.” diyor, ben kendim böyle sokuyorum içeri.

Bitmedi, bakın, sarı başörtüsü ya... Hanımefendi sarı başörtülü, içeri almıyorlar, kucacağında bebeği var, müdahale ediyorum; bir sürü tartışmalar.

Bitmedi, en komiği, sarı şemsiye de giremedi, sarı şemsiye krizi yaşadık, vallahi giremedi bu sarı şemsiye. Bakın, sarı şemsiye... Görüyor musunuz arkadaşlar? Vallahi giremedi miting meydanına. Size sarı şemsiyeyi getirdim. Ya, Gebze miting meydanına giremeyen sarı şemsiye Genel Kurula girebildi arkadaşlar. Bakın, polis böyle açtı şemsiyeyi, diyor ki: "Bakmamız lazım Vekilim." "İyi, bak." dedim. Sonra büyük izin çıktı, sarı şemsiye girdi ama ikinci polis noktasında ikinci amir izin vermedi, sarı şemsiye geri döndü arkadaşlar. Sarı şemsiye geri döndü ve sarı şemsiye giremedi içeri. Şimdi, bakın, yazı: "'Nevroz' ateşini büyütmenin, tecridi kırmanın zamanıdır." Ya, biz bunun benzeri cümleleri bu Mecliste defalarca söylüyoruz. Amir diyor ki: "Hayır efendim, yasak. 'Tecrit' diye bir kelime var, giremez buraya." Alınmadı.

Sonrasında daha başka da var, inanamazsınız; kırmızı, yeşil anahtarlık, giremedi arkadaşlar, kırmızı, yeşil anahtarlık. Tehlike ne? İçeride sarıyla birleşebilir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şemsiyeyle yan yana gelebilir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Trafik ışıkları var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Evet, ya, trafik ışıklarını da iptal edin arkadaşlar. Ey AK PARTİ'liler, trafik ışıkları tehlike arz ediyor; sarı, kırmızı, yeşil, bakın, tehlike arz ediyor. Ama sarı şemsiyeyi polis amirleri içeri aldırılmamakta büyük bir maharet gösterdiler.

Şimdi, bakın, ardından güvenlik kuvvetleri millete zulmettiler. Güvenlik kuvvetleri millete zulmetmek için var değildir. Nedir bu hâl? Kafasını kırdılar Yeşil Sol Parti Temsilcisi Ferdi Çiftçi, 8 dikiş atıldı. Bu ne rezalettir ya! Kocaeli Valisi sen kimsin ya! Kocaeli Emniyet Müdürü sen kimsin! Gebze Kaymakamı, Gebze Emniyet Müdürü... Onlarca genç boş yere gözaltına alındı. 12 yaşındaki bir kız çocuğu neden gözaltına alınır? Gözlerindeki korkuyu ben gördüm. Polis bunun için mi var? Neden bunları yaptıklarını da sonradan anladık. Kocaeli İl Emniyet Müdürü istifa etmiş, AK PARTİ'den aday adayı olmuş, maşallah, maşallah! Çok büyük gayretler sarf etmiş, 12 yaşındaki çocuğu gözaltına aldırma başarısını göstermiş. Arkadaşlar, bakın, bunlar rezalettir. Yani bakın, gülsek mi ağlasak mı dedik ya, gülsek mi ağlasak mı? Saatlerce bunlarla uğraştım ya; yok, sarı renkleri... Şemsiyeyi içeriye sokmakla uğraştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Şimdi, bana katıldığım televizyon programlarında zaman zaman gençler soruyor: "Kürtler ne yaşamış ki neleri eksik?" Kürtler ne yaşamamış ki ey AK PARTİ'liler ya! Ey AK PARTİ'liler, ey MHP'liler; Kürtlere neler yaşatmamışsınız ki ya!

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ne yaşamışlar?

ESİN KARA (Konya) – Ne yaşatmışsınız?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – "Onlara ne yapılmış ki?" diyorsun. Neler yapılmamış ki ya! En basiti bu, en gülüncü bu.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Genel Kurula doğru dön. Genel Kurula doğru bağır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Anasını mezardan çıkarmışsın -anası mezardan çıkarılmış ya- kemikleri kargoyla göndermişsin; daha ne yapacaksın? Dilini, kültürünü, örfünü, âdetini, bayramını yasaklamışsın. Daha yakın zamanlara kadar bu ülkede "Nevroz" kutlamak teröristlik olarak görülüyor muydu, görülüyor muydu? Herkes elini vicdanına koysun, vallahi de böyleydi, billahi de

böyleydi. Zor bela Kürtler bir bayramlarını kutlama hakkı elde ettiler şu memlekette ya, ondan sonra da renkleri, millî renkleri engellenmeye çalışılıyor. İş midir bu?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bin senedir Nevruz kutlanıyor ya.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Nevroz”da yüzlerce insan gözaltına alındı ya bu renkler yüzünden; yarın getirip gösterelim.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Ne kadar masum renkler!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne kadar masum... Masum tabii.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Rengin neyi olacak ya, renkten ne olacak yani?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, hatip “Kürtlere zulmediyorsunuz.” şeklinde ifadeler kullandı, sataşmadan söz istiyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Allah Allah, hayret bir şey ya, “masum renk” diyor bir de.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Rengin masum olmayanı mı var?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Asıl suçlular oturuyor, renkler suçlu oldu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bin yıldır Nevruz kutlanıyor bu vatan da.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kutlanmıyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Manisa’da dört yüz seksen yıldır Nevruz kutlanır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürtlerin mücadelesiyle o gün kutlanıyor, size kalsa kutlanmaz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – PKK’ya mal etmeye kalkıyorsunuz bu paçavralarla.

BAŞKAN – Sayın Tunç, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sarı şemsiye... İzahın var mı?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sarının mahzuru yok.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – O zaman niye giremedi?

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 422 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bir kere, sayın hatibin ifadelerini kabul etmemiz mümkün değil. “Cumhur İttifakı zulüm ittifakı” şeklinde talihsiz bir beyan kullandı. Cumhur İttifakı güçlü Türkiye’nin ittifakı, güçlü Türkiye’nin inşasının ittifakı ve milletimizin geçmiş seçimlerde kahir ekseriyetinin oylarını alarak şu geçtiğimiz beş yılda Türkiye’yi büyütme devam eden, demokratik hakların daha da ilerlemesini sağlayan bir ittifak ve inşallah milletimiz 14 Mayıs’ta “Durmak yok, yola devam.” diyecek.

Bir kere, Nevruz’u, bahar bayramını, Nevruz Bayramı’nı ayrıştırıcı bir vesile olarak kullanmamak lazım, bugünlerimiz bizim birleştirici günlerimiz olmalı. Bugünler üzerinden birtakım ayrıştırıcı ifadeler kullanırsak bu, ülkemize fayda getirmez, zarar getirir. Burada Kürt düşmanlığından bahsediyorsunuz,

bu ülkede kesinlikle Kürt düşmanlığına fırsat vermeyeceğiz. Kürt'ün en büyük düşmanı terördür. Bunu kabul edin artık. Bu terör yüzünden oradaki vatandaşlarımız çok sıkıntı çekti yıllarca, artık çekmesinler, bin yıllık kardeşliğimizi kesinlikle bozduurmuyoruz.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizden sıra gelmez ki. Şemsiyeyi anlat, şemsiyeyi niye anlatmıyorsun? Hikâye anlatma.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şemsiye, Şemsiye...

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bakın, bu ülkede o eleştirdiğiniz iktidara, eleştirdiğiniz Recep Tayyip Erdoğan'a kadar 1 Mayıslar bayram değildi, Nevruzlar yasaktı.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hâlâ değil, hâlâ değil.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bütün bu demokratikleşmeyi, insan hak ve özgürlüklerini genişleten bu iktidardır, Recep Tayyip Erdoğan'dır. O nedenle hatibin burada bahsettiği cümleleri kabul etmek mümkün değildir. Türkiye birlik ve beraberlik içerisinde Kürt'üyle, Türk'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'üyle etnik yapısı ne olursa olsun ayırışmadan yoluna devam edecektir.

Saygılarımla.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, yani sataştı diyemem ama yerimden cevap, yerimden.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sataşma yok.

BAŞKAN – Sataşmadı, size sadece bir dakika veririm yerinizden 60'a göre. İç Tüzük hükümlerini uygulayacağım bugün.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bu, Kürt düşmanlığının resmi. 14 yaşında “Nevroz” a katılan bir çocuk dün polisler tarafından alıkonuldu ve işkence yapıldı.

Kürt düşmanlığının resmi bu şemsiyenin yasaklanmasıdır.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, demin tekrar etti bunları, demin tekrar etti aynı sözleri.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz size Kürt düşmanlığının ne olduğunu defalarca burada anlattık. Evet, Kürt düşmanısınız; evet, tahammülsüzsünüz; evet, “Nevroz” da... “Nevroz”dur, Nevruz değil. “Nevroz” un adını bile değiştirdiniz ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nevruz ya “Nevroz” ne! Bölücülük, ayırıştırma bu işte. Harfler üzerinden...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nevruz diye bir bayram yok, “Nevroz” var, “Nevroz” Kürtlerin ve Orta Doğu halklarının kutladığı bayramdır. Tahammül edemiyorsunuz, Kürtlerin varlığına tahammül edemiyorsunuz. Burada “Kardeşiz.” diyorsunuz...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – PKK'nın propagandası, başka bir şey değil bu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...geçin onları ya, onlar hikâye anlatıyor bize. Bu hikâyeleri dinlemiyoruz biz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum ama yeni satışmalara mahal veriyorsunuz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kardeşliğin düşmanlarına fırsat vermeyeceğiz. Türk-Kürt kardeşdir Sayın Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürt düşmanlığı bunu yapanlardır. Kürt düşmanı bunu yapanlardır, bunu destekleyenlerdir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – PKK propagandası yapıyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kürt düşmanı PKK'dır Sayın Başkanım, Kürt düşmanı PKK'dır; bunu söylesinler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürt düşmanı işkence yapandır, çocuklara işkence yapandır...

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Kürt düşmanı 6 bin Kürt'ü öldüren PKK'dır! 6 bin Kürt'ü öldüren PKK'dır Kürt düşmanı!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kürt düşmanı PKK'dır, terördür! Kürt'ün en büyük düşmanı terördür!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...o polisleri koruyandır, o polisleri koruyanlar Kürt düşmanıdır!

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 422) (Devam)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önereleri oylamıştık.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş

İbrahim Halil Oral

Hüseyin Örs

Konya

Ankara

Trabzon

Arslan Kabukcuoğlu

Ayhan Erel

Eskişehir

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Erel'in.

Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ramazan ayının tüm Türk-İslam âlemine hayır, huzur, barış, bereket getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

AK PARTİ, iktidara geldiğinden bugüne, görüşmekte olduğumuz 6831 sayılı Orman Kanunu'nda 35 defa değişiklik yapılmıştır. Evet, bugün 35'inci kez değişiklik yapılan Orman Kanunu'nda, ormanlarımızın geleceğine yönelik önlemlerin alınacağını sanırken, teklifin tamamına baktığımızda uygulamadaki fiilî durumları devam ettiren, mevcut yasal düzenlemelerle çelişen bu kanun değişikliği teklifi ormanlarımızı korumaktan çok uzak olduğu gibi, yeni tahribatlara yol açacaktır diye düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılında Türkiye'de Ormansızlaşma ve Orman Bozulması Raporu'na göre, her yıl orman yangınlarıyla kaybedilen orman alanlarının 4 katından fazlasının maden, enerji, turizm, ulaşım gibi ormancılık dışı amaçlarla yapılan tahsisler nedeniyle yok olduğunu ifade edebiliriz. Yapılan diğer bir araştırmada ise göç veren illerimizde orman alanlarının arttığı, göç alan illerde ise orman alanlarının azaldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, yaşanan göç hareketleri sonucunda ülke ormanlarında azalma riski olduğundan söz edebiliriz. Orman alanlarımızdaki azalmanın bir diğer nedeni ise hatta en önemli nedeni ise ormanlarımızın maden, enerji ve turizm gibi kullanımlar için ormancılık dışı amaçlarla kullanıma açılmasıdır. Orman alanları kamu yararı gerekçe gösterilerek kırk dokuz yıla yakın sürelerle kiralanabilmektedir. Üzülerek belirtiyorum ki günümüzde ormanlarımız ormancılık dışı 50'ye yakın farklı amaç için tahsis edilmektedir. Orman ekosistemlerinin bu şekilde ormancılık dışı amaçlar için kullanıma açılması son yıllarda oldukça hız kazanmıştır. Bu kullanıma açılan alanların orman ekosistemi olarak varlığını sürdürme şansı çok azdır. Üstelik, bundan sonra tekrar orman ekosistemi oluşturamayacak şekilde yok edilmiş durumdadır. Orman Genel Müdürlüğü'nün resmî verilerine göre 2021 yılı sonu itibarıyla 790 bin hektar orman alanı ormancılık dışı amaçlar için tahsis edilmiştir. Bu tahsisler 1980'li yıllardan beri yapılmasına karşın özellikle 2002 yılından günümüze iktidarın ormancılık, madencilik ve enerji mevzuatlarında yaptığı değişikliklerle daha fazla orman alanı tahsis edilir olmuştur.

Ormanlarımızın son dönemlerde yılda yaklaşık 40 bin hektar alanı izin ve irtifaka konu ediliyorsa sadece ormancı kamuoyunun değil, toplumun tüm kesimlerinin haklı tepkisi kaçınılmaz olmuştur. Kanundaki bu düzenlemeden önce izin, irtifak konusunda tahsisteki kamu yararının zorunluluk ve önceliklerinin neler olduğu çok net ve anlaşılır kriterlerle ortaya konulmalı ve ciddi kısıtlamalar getirileceği kamuoyuna açıklanmalıdır. Bu bağlamda ormansızlaşmayla birlikte ormanların ürettiği birçok ekosistem hizmeti de ortadan kalkmaktadır.

İklim değişikliğiyle birlikte şiddetini artıran sel ve taşkın felaketleri ile heyelanlar ormansızlaşma arttıkça daha da sık görülmeye başlanacaktır. Bunun yanında çölleşme riski kaçınılmazdır. Bu teklifle orman köylüsüne yönelik olarak yapılan bazı düzenlemeler ile hayvancılık ve tarımsal faaliyetlerle ilgili düzenlemelerin bütünsellikten uzak, küresel iklim krizi, kuraklık ve gıda krizi dikkate alınmadan yapıldığını görmekteyiz. Alınacak yüzeysel önlemler kırsal kesime hiçbir yarar sağlamayacaktır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2012 yılından itibaren 21 Martı Uluslararası Orman Günü ilan etmiştir. Her yıl Uluslararası Orman Günü için tema belirlenmektedir. 2023 yılının teması ise "ormanlar ve sağlık" olarak belirlenmiştir. Bu temayla sağlıklı toplumlar için sağlıklı ormanların gerekli olduğunun altı çizilmektedir. Ormanlar insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük sağlık tehdidi olan iklim değişikliğiyle mücadelede merkezî bir rol oynamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYHAN EREL (Devamla) – Orman Kanunu’nda yapılması öngörülen, ormanlarımızın sağlığını ve dolayısıyla halkımızın sağlığını tehdit edecek değişikliklerle karşı karşıya olduğumuzu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum... Kabul edenler...

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Başkanım, yoklama istiyoruz, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Başladım işleme ama.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Yok, başlanmadı, hayır.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Yok, hayır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi maddeyi oylayacağım, onda isteyin.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Hayır, ayağa kalktık.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan, işleme başladım, şimdi maddeyi oylayacağım. Madde oylamasında, ayaktasınız zaten, orada yaparım, kalın ayakta.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Tamam maddeyi oyla, ondan sonra yoklama yapalım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 12’nci maddeyi oylarınıza sunacağım ama öncesinde bir yoklama talebi vardır, yerine getireceğim.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ederiz Başkanım.

BAŞKAN – Bakın, demokrasilerde çare tükenmiyor.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sorun yok, demokrasiye inanıyoruz, önemli olan o.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan, Sayın Gündoğdu, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Gökçel, Sayın Aygun, Sayın Şevkin, Sayın Sümer, Sayın Girgin, Sayın Kaya, Sayın Gürer, Sayın Özkan, Sayın Demirtaş, Sayın Arı, Sayın Durmaz, Sayın Zeybek, Sayın Ünsal, Sayın Tanal, Sayın Özdemir, Sayın Kaboğlu, Sayın Yalım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.21

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 18.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 422 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula veren milletvekillerimiz lütfen Genel Kuruldan ayrılmasın, elektronik sisteme girebilen milletvekillerimiz de pusula verdilerse lütfen geri çeksinler.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımız sizin nöbette niye Meclise gelmiyorlar?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hepsini burada Sayın Başkanım, asıl CHP’li milletvekilleri gelmiyor.

BAŞKAN – Sen arada sırada geldiğin için görmüyorsun arkadaşları Sayın Tanal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben hep buradayım Sayın Başkan.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Alkışlayın, alkışlayın, hep buradasınız gerçekten!

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 422) (Devam)*

BAŞKAN – 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

422 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

13’üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde "cami" ibaresinden sonra gelmek üzere "cemevi" ifadesinin eklenmesini teklif ederiz.

Kemal Zeybek	Orhan Sarıbal	Ahmet Kaya
Samsun	Bursa	Trabzon
Okan Gaytancıoğlu	Vecdi Gündoğdu	Ali Şeker
Edirne	Kırklareli	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Kemal Zeybek'in.

Sayın Zeybek, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

422 sıra sayılı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde mülki hudutları içinde verimli devlet ormanı bulunan köylerde köy nüfusuna kayıtlı ve köyde devamlı oturan veya burada oturmaktayken yerleşim adresini bu madde kapsamında başka bir köye taşıyan ya da nüfusa kayıtlı olmasa bile yerleşim adresi olarak kesintisiz en az beş yıl oturan muhtaç, ihtiyaç sahibi hane reislerine ahır, samanlık, ev, ambar, kümes ve köy halkının müşterek kalkınması için köy yolu, köprü, köy konağı, okul, cami, sağlıkevi yapılmasına orman gelirlerinden üçte 1 oranında destek verilmesi sağlanıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu kanunu ve bu yapılan desteği biz onaylıyor ve destekliyoruz; köylünün yanındayız, orman köylüsünün yanındayız. Ama arkadaşlar ne yazıktır ki ya, bu unutulur mu veyahut bu köyde başka insanlar yaşamaz mı, bu köyde başka inanç değerleri içerisinde ibadetlerini yerine getiren insanlar yok mu? Ya, köyde cami vardır da cemevi yok mudur? Bu ne iştir? Ya, bu işi daha üç beş ay önce siz kanun teklifiyle getirdiniz, cemevlerinin tanınması, desteklenmesi için daire başkanlığı kurdunuz; üç ay önce yapmış olduğunuz şeyin bugün arkasında değilsiniz. Acaba o günlük koşullarda bu kanunu yaparken aklınızda ne vardı, bugün aklınızdan başka neler geçiyor?

Değerli arkadaşlarım, köy halkı için camilere, okullara, köyde müşterek alanda kullanılan neler yapılıyorsa cemevlerine de aynı oranda, aynı şekilde destek verilmesini istiyoruz. AK PARTİ sıralarında bulunan değerli milletvekili arkadaşlarım, buna destek vermenizi istiyorum, diliyorum ki üç ay önce yapmış olduğunuz kanun teklifinizden ve yaptıklarınızdan geri dönmezsiniz. Bunu sizden özellikle arz ediyorum, bu önergemize destek vermenizi istiyorum.

Diğer taraftan, bu kanunda ne var arkadaşlar? Bu kanunda kenevir var, kendir var. Tabii ki halkımız... Yüzyıllardır Anadolu'da bugün kenevir, geçmişte "kendir" diye ekim vardır, tabii ki olması gerekiyor, millî bir ürün. Bizim topraklarımızda toprağa atmış olduğumuz her tohumdan elde etmiş olduğumuz ürün bizim millî gelirimizdir ve bunun da millî olarak kullanılması gerekiyor. Ne yazıktır ki bundan üç yıl önce, seçim öncesi, yerel seçimler öncesi AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Cumhurbaşkanı Samsun'a geliyor, diyor ki: "Biz Samsun'un Vezirköprü ilçesini kendirin ekilebilen şehri hâline getireceğiz, desteklenebilen ürün hâline getireceğiz." Ya, arkadaşlar, şimdi, acaba burada sözleşmeli tarım yapmak isteyen insanların gidip orada kendir ekmesini bilmiyor mu, ektirmesini

bilmiyor mu? Veya ülkenin bir başka yerinde, yerleşim yerlerinde çiftçi sözleşmeli tarım yapmasını bilmiyor mu da siz kalktınız “Bizim böyle bir projemiz... Millî projemiz.” diye çıktınız.

Değerli arkadaşlar, böyle bir projenin devlet desteğiyle yapılabilmesi için altyapısının oluşması gerekiyor. Siz sanayi fabrikalarını kurdunuz da endüstri işleme alanlarını kurdunuz da desteklerini sağladınız da vatandaşımız kenevir ekmedi mi? Ne yazık ki bunu yapamıyoruz, üretemiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Destek böyle olmaz, destek çiftçiye gübrede, tohumda, mazotta destekle olur, zirai ilaçlarla destekle olur. Bunu bugünkü siyasetin yapamadığını biliyoruz ama Millet İttifakı’nın 14 Mayıs’tan sonraki iktidarında bunlar mutlaka gerçekleşecektir.

Diğer tarafta, bizim Samsun’unuzun, tam meralarında ve vatandaşımızın tarım işlediği yerlerde güneş enerjileri kuruluyor. Ladik’in Tatlıcak köyünde, Havza’nın Hacidede köyünde o tarım alanları yok edilmek isteniyor; buna “Dur!” dememiz gerekiyor. Yani bu ülkede güneş enerjileri yapılacaksa atıl arazilerde, dördüncü, beşinci sınıf arazilerde yapılması gerekiyor; buna “Dur!” demek gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Diğer tarafta, Çarşamba’nın ortasına, getirdiniz tam ovanın ortasına biyokütle enerjisi kurdunuz. Bunu da doğru bulmuyoruz, bunu da geri çevireceğiz; bunu da yeniden Samsun’umuza... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İşte, maalesef bu!

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Arkadaşlar, sizin cemevine bakış açınız bu, siz busunuz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Aynen öyle. İkiyüzlülük bu, ikiyüzlülük, riyakârlık!

BAŞKAN – Sayın Zeybek, yerinize lütfen.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 422 sıra sayılı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinde yer alan “ya da” kelimesinin “veya” olarak değiştirilmesini teklif ederiz.

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Ali Kenanoğlu

Kemal Peköz

Kocaeli

İstanbul

Adana

Dilşat Canbaz Kaya

Mahmut Toğrul

Rıdvan Turan

İstanbul

Gaziantep

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Kenanoğlu’nun.

Sayın Kenanoğlu, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun maddesi üzerinde konuşacağım, 13'üncü maddeyle ilgili. Tabii, konuya şöyle girmek istiyorum, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu tarafa Türkiye Cumhuriyeti'nin makbul bir vatandaş tanımı vardır. Bu makbul vatandaş Türk ve Sünni'dir, tek başına Türk olması yetmez, tek başına Sünni Müslüman olması da yetmez. Mübadeleler döneminde Hristiyan olan Türkler göç ettirildiler, niye? Çünkü Türklerdi ama Müslüman değillerdi, böyle bir makbul vatandaş tanımı var. Aynı zamanda bu devletin makbul bir köy tanımı da var. Şimdi, bu köy tanımı nedir? İçişleri Bakanlığının sayfasında köy; cami, mektep, otlak, yaylak, baltalık gibi orta malları bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanların bağ, bahçe ve tarlalarıyla birlikte teşkil ettikleri, nüfusu 2 binden az olan yerleşim birimi olarak geçiyor. Yani bu ülkenin bir de makbul köy tanımı var. Şimdi, bu ülkede 4.500 civarında Alevi köyü var ve bu Alevi köylerinde cemevleri var. İnançları, ibadetleri gereğince ortak ibadet ettiğimiz yerler cemevleri ve bunlar var. Şimdi, siz, bu yasayla köyün ortak mülkiyeti, ortak değerleri, ortak alanlarından camilere yapılacak yardımlar ya da ormanlık alanlardan elde edilen birtakım gelirlerle buraya yapılacak işler için kanunda düzenleme yapıyorsunuz ama cemevi yok. Şimdi o köyde köy muhtarı, köy ihtiyar heyeti kendi cemevleriyle ilgili bu tür harcamayı yaptıkları zaman suç işlemiş olacaklar, kanunen suç işlemiş olacaklar çünkü kanunda "cemevi" diye bir şey yok.

Şimdi, şöyle bir şey var: Dönemin Başbakanı Yıldırım Akbulut bizi ziyaret etmişti, ben cemevi başkanıydım, yöneticisiydim o zaman, dedim ki: "Ya, Sayın Başbakan, biz haksızlığa uğruyoruz, birçok konuda haksızlık var." "Ya, nasıl bir haksızlık var; bir anlat bakayım." dedi. "Ya, hangi birini anlatalım, askerdekini mi anlatalım, okuldakini mi anlatalım, çarşı pazardakini mi anlatalım? Ama bunlara gerek yok, ben size kanundan bahsedeyim. Ya, Köy Kanunu var, siz bilmiyor musunuz, Köy Kanunu böyledir." dedim, "Ya, nasıl olur böyle bir şey?" dedi. Başbakanın haberi yoktu, biz Köy Kanunu'nu önüne koyduk, baktı, o da şaşırıldı. Bilmiyorum, belki birçok arkadaşımın bundan da haberi yoktur. "Ama bu ülkede kanunlar, yasalar, uygulamalar, yönetmelikler ayrımcıdır, bölücüdür." dediğimiz zaman bize diyorlar ki: "Ya, siz niye böyle konuşuyorsunuz?" Evet, bu ülkenin kanunları bölücüdür, bölmüştür işte; 4.500 tane Alevi köyünün ibadethanesini yok sayıyor; Köy Kanunu yok sayıyor, köy sıfatında tanımlamıyor, köy tanımına almıyor.

Şöyle bir şey var: Ali Osman Baydemir var, belediye başkanıydı, Diyarbakır Belediye Başkanıydı. Şimdi diyeceksiniz ki "Ya, bu Osman Baydemir'di, Ali nereden geliyor?" "Ali" ismini biz verdik ona Aleviler olarak çünkü kendisi belediye başkanlığı döneminde anahtar teslim bir cemevi yaptı, Pir Sultan Abdal Derneğine teslim etti ve bundan yargılandı; hakkında fezleke düzenlendi ve bundan dolayı yargılandı. Şimdi, dolayısıyla bakış açısı bütünüyle, böyle yapıyorsunuz...

Bu Köy Kanunu'nda, bu köy düzenlemesinde işte arkadaşlar önerge verdiler, ya, niye kabul etmiyorsunuz? Yani köylü köydeki ortak alanlarına, ortak değerlerine yatırım yaparken, orayla ilgili harcamalar yaparken yani köyünde cemevi varsa burayla ilgili yatırım yaptığı zaman, burayla ilgili bir masraf ettiği zaman bunu niye kabul etmiyorsunuz, bunu niye düzenlemenizin içerisine sokmuyorsunuz? Ha, çünkü niye? Kültür ve Cemevi Başkanlığı kurdunuz ve cemevlerini birer kültürel mekân olarak kabul ettiniz, ibadethane olarak kabul etmiyorsunuz dolayısıyla "Eğer bir yardım talebi söz konusuysa gitsin, oraya başvursun, oraya kaydolsun, oranın literatürüne girsin ya da oranın kontrolü altına girsin." diyorsunuz. Şimdi, bu bakış açısıyla bu ülkede yani hâlâ geldiğimiz yüzyılda, 2023 yılında böyle haksız, hukuksuz, adaletsiz ve bölücü bir yasa olamaz, bölücü bir köy tanımı, köy kanunu olamaz. Bu yasada bunu düzeltme imkânı varken, bu düzenlemeyle, bu önergeyi kabul ederek bunu yapma imkânı varken şimdi bunu da reddettiniz. Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Ama yarın seçimler için hepiniz sokağa çıkacaksınız, sokağa çıktığınız zaman cemevlerini de ziyaret edeceksiniz, Alevi köylerini de gezeceksiniz -eminim, her biriniz doğal olarak gezeceksiniz tabii ki- ve oralara gittiğinizde size bunu hatırlattıkları zaman ne diyeceksiniz? Yani size "Ya, bu kanun geldi..." dedikleri zaman -çünkü

biz göndereceğiz bütün Alevi köylerine; hepsinin numarası da var, hepsinin adresi de var, hepsine göndereceğiz bunu- siz ne diyeceksiniz, buna ne cevap vereceksiniz o zaman? Ya, bu işleri böyle, hani bir tarafına bakarak, diğer taraftan yok sayarak yaparak birlik, beraberlik, kardeşlik söylemleri olmuyor, bunlar tutmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Eğer bu ülkede hepimiz kardeşsek, hepimiz eşitse, eşit yurttaşlık çerçevesinde bir olmak gerekiyorsa o zaman bu kanunlardaki ayrımcılıkların da ortadan kaldırılması gerekiyor.

Esasında, işte bu madde de 13'üncü madde de tümüyle ayrımcılık içeren, bölücülük içeren bir maddedir. Alevi toplumu ve onların ibadethanesini yok sayan bir maddedir. Dolayısıyla bu maddenin çekilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin çerçeve hükümde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Fahrettin Yokuş

İbrahim Halil Oral

Trabzon

Konya

Ankara

Ayhan Erel

Arslan Kabukcuoğlu

Aksaray

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hüseyin Örs'ün.

Sayın Örs, buyurun.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın 169'uncu maddesi der ki: “Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez...” “...Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına

alınmaz.” Anayasa’mızın 169’uncu maddesi bunu diyor. Anayasa’mız bunu diyor ama gelin görün ki AK PARTİ iktidarında ormanlarımız imara açılıyor; ormanlarımız HES’ler, çöp tesisleri ve maden arama faaliyetleri nedeniyle tahrip edilmeye devam ediliyor.

Değerli arkadaşlar, ormanlarımızın korunması, iyileştirip geliştirilmesi ve varlıklarının sonsuza kadar sürdürülmesinin sağlanması devletin sorumluluğundadır.

Değerli arkadaşlar, ormanların çevre kirliliğinin önlenmesi ve su rejiminin düzenlenmesinde önemli fonksiyonları olduğunu biliyoruz. Ormanlarımız toplum sağlığını korumada ve çölleşmeye engel olmada da önemli katkılar ortaya koyar.

İYİ Parti olarak orman köylülerimizle olan ihtilafların giderilmesi, orman ürünlerine olan ihtiyacın büyük ölçüde kendi kaynaklarımızdan karşılanmasının sağlanması; doğa, orman ekosistemlerinin yangınlara karşı korunmasına yönelik tedbirlerin alınması, mevcut doğal ormanların zenginliğinin artırılması birincil önceliğimizdir. Bu amaçla, iktidarımızda ormanlar ve ekosistem üzerindeki her türlü faaliyete yönelik izinler üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve baroların da içinde yer alacağı bağımsız, üstün kamu yararı tespit komisyonları tarafından karara bağlanacak ve bu komisyonların kararları bağlayıcı olacaktır.

Korunan alanların statüleri tekrar belirlenerek ekolojik değerleri yüksek olan mutlak koruma alanlarının hiçbir izin ve üretim faaliyetine konu edilemeyeceği yasal düzenlemeler yapılacaktır.

Ormanların korunması, sınır ve mülkiyet durumundaki belirsizliklerin giderilmesi amacıyla hâlen kadastrosu yapılmamış ormanların kadastro işlemi kısa sürede tamamlanacaktır. Daha önce arazi üzerinde kadastro çalışması yapılmasına rağmen çeşitli noksanlıklar nedeniyle ilan ve tescil işlemleri gerçekleştirilemeyen yerlerin bu eksikleri hızla giderilecektir.

Arazöz, dozer, greyder gibi araçların senenin yalnızca belli mevsimlerinde değil, tüm yıl boyunca çalıştırılmaları sağlanacak, yangınlarla havadan mücadelede gerekli olan hava araçları konusu kalıcı bir çözüme kavuşturulacaktır. Yangın söndürme ekiplerinde çalışan işçilerin seçiminde ekip sorumluluk alanındaki orman köyü muhtarlarının da söz sahibi olmaları sağlanacaktır.

Ormanların geliştirilmesi ve genişletilmesi amacıyla özel ağaçlandırma mevzuatı özendirici bir hâle getirilecektir. Orman fidanlıklarının üretim kapasitesi artırılabilecektir.

Yeryüzündeki hızlı gelişen türler ekolojik istekleri açısından kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulacak, ülkemizde yetiştirilmiş, yetiştirilmesi mümkün olanlar tespit edilerek gerek kamu gerekse özel arazilerde geniş çaplı endüstriyel ağaçlandırma çalışmaları yapılacaktır.

Az kaldı diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

14’üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 14- 6831 sayılı Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Hariçten gelecek ve Hükümetçe iskana tabi tutulacak göçmenlerle, Hükümetçe memleket içinde bir yerden diğer bir yere nakledilecek ve topluca köy kuracak, köylerde veya büyükşehir kırsal mahallelerinde yerleştirilecek olanlara ve köy/kırsal mahalle hudutları içinde yapılacak düzenleme ve

toplaştırmaya tabi tutulacaklara, yer sarsıntısı, yangın, heyelan, sel ve ıg yznden felakete ugrayan köylerde bu yzden zarar gören köylülere; yapacakları ev, ahır, samanlık ve ambar için bir defaya mahsus olmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığınca en yakın istif veya satış istif yerlerinden kesme, taşıma ve istif masrafları karşılığında yapacak emval verilebilir.”

Yüksel zkan	Ayhan Barut	İlhami zcan Aygun
Bursa	Adana	Tekirdağ
Okan Gaytancıoğlu	Cengiz Gökçel	Ahmet Kaya
Edirne	Mersin	Trabzon
Orhan Sarıbal	Ömer Fethi Gürer	
Bursa	Niğde	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – nerge üzerinde söz talebi Sayın Yüksel zkan’ın.

Sayın zkan, buyurun.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bizleri izleyen vatandaşlarımızı ve Genel Kurulu sayıyla selamlıyorum. Ramazan ayının yardımlaşma ve dayanışmamızı artırmasını canıgönülden diliyorum.

Köylerde herhangi bir afet nedeniyle mağdur köylülerden zafı ihtiyaç alınabilmesi için emekli maaşı, asgari ücret gibi herhangi bir ücrete tabi olanların muhtaçlık sayılmaması bu maddeyle değiştirilmektedir.

AK PARTİ iktidara geldiğinden beri 319 bin hektar orman yanarak kl oldu, bu da yaklaşık 446 bin futbol sahası demek. “Türk Hava Kurumu uçakları hurda ve uamaz.” dediniz, ihaleye almadınız; orman yangınlarında yetersiz kaldınız. Dönemin Tarım ve Orman Bakanı hiçbir sorumluluk duymadan affını isteyerek çekip gitti fakat halkımız ve özellikle orman köylümüz bunların hesabını sandıkta sizlere soracaktır. AK PARTİ iktidarının beton aşı yznden doğayla savaşı bitmek bilmedi. Geldiğimiz noktada iklim değişikliyle beraber betona gmdğnz tarım ve yok ettiğiniz ormanlık alanlar nedeniyle bugün kuraklık, seller ve yangınlarla karşı karşıyayız. Tarım, orman alanlarını madencilik firmalarına peşkeş çektiniz, mahkeme kararlarını tanımadınız, kyllerimizi kolluk kuvvetleriyle karşı karşıya bıraktınız. Ülkemizde su sıkıntısı gündemdeyken Bursa ve bölgenin en önemli su kaynağı olan Uludağ’ın kaynak sularını su firmalarının kontrolsüz kullanmasına göz yumdunuz. Yetmedi, Anayasa’yı yok sayarak Uludağ’ı millî park statüsünden karıp ormanları talana açtınız ama bilin ki Bursalı hemşhrilerimiz sizi affetmeyecektir.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli 2 büyük depremdede on binlerce canımızı kaybettik, yüz binlerce vatandaşımız yaralandı. Vefat edenlere Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Deprem’in ilk kırk sekiz saatinde arama ve kurtarma çalışmaları yapılmadı; sahadaydık ve bunun şahidiyiz. Binlerce vatandaşımız göçük altında kurtarılmayı beklerken soğuktan donarak hayatlarını kaybetti. Millet el ele ve dayanışma içindeyken bu felaketi yönetecek Hkmet ortada yoktu. “Evet, şahidiz.” dedik, altmışıncı saatte Elbistan’da “adırlar nereye kurulacak? Yardımlar nerede depolanacak?” tartışmaları yapıldı. Soruyorum, bir deprem bölgesinin afet planı olmaz mı?

Evet, AK PARTİ Hükûmeti bu enkazın altında kaldı. Depremde elini kolunu kaybeden on binlerce insanımız iş göremez hâle geldi. Başta çocuklar olmak üzere engelli duruma düşen vatandaşlarımızın hayata tutunabilmeleri için ortez ve protez ihtiyaçları ortaya çıktı. Ortez ve protezlerinin ömür boyu ücretsiz olarak SGK tarafından katkı payı alınmaksızın verilmesi için kanun teklifi sunduk, öncelikle gündeme alınmasını bekliyoruz. Deprem bölgelerinde yakınlarını ve evlerini kaybeden, canla başla görev yapan, başta sağlık çalışanları olmak üzere diğer kamu görevlilerinin barınma ve diğer sorunları hâlâ çözülmedi.

Değerli milletvekilleri, depremin yıkıma yol açtığı 11 ilimizdeki inşaat atıklarının 110 milyon ton civarında olacağı belirtilmektedir. 2004 yılında çıkarılan 25406 sayılı Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'ne uymadan bölgede enkaz kaldırma çalışmalarına alalecele başladınız ve sürdürdünüz. Bölgedeki depremedeler ve çalışanlar haftalarca içinde asbest ve diğer kimyasalların bulunduğu toz bulutunu solumak zorunda kaldı. Tüm uyarılarımıza rağmen, insan sağlığına zararlı kimyasalları barındıran molozlar Milleyha Kuş Cenneti ve rastgele tarım arazilerine döküldü ve dökülmeye devam ediyor. Bu atıkların tarım alanlarına dökülmesiyle zararlı maddeler yer altı, yer üstü sularına ve toprağa karışacak, yetiştirilen tarım ürünleriyle de soframıza kadar gelecektir. Uyardık ve buradan tekrar uyarıyoruz: Deprem felaketinden sonra bilimden uzak yaptığınız bütün bu çalışmalar başka büyük felaketlere, çevre felaketine ve halk sağlığı sorunlarına davetiye çıkarıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözleri.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Vatandaş çadır beklerken utanmadan çadır sattınız, İçişleri Bakanı da sıkılmadan vatandaştan çay, şeker ve kahvaltı yardımı istedi. Kırk beş gün geçti ve hâlâ bölgede çadır, konteyner eksikliği ve kötü hijyen sorunlarını konuşuyoruz. Çadır ve konteyner yerleşim alanlarının sağlıksız olması da bölgede salgın hastalık tehlikesini arttırmaktadır. Orman yangınlarında da gördük, bu depremde de; krizleri yönetemiyorsunuz ve hatta derinleştiriyorsunuz, her zaman olduğu gibi ancak algı yönetiyorsunuz ve "İBAN hükûmeti" olarak tarihe geçtiniz. 5 maskeyi dağıtamayan, kendi bakanlığına dezenfektan satan, ekonomik krizi gözündeki ışıltıyla yöneten, çiftçiye "Kepek ekin." diyen, "15 canımız gitti ama toprak suya kavuştu." diyen liyakatsiz bakanlarımızı ve hastalıklı yönetim anlayışını 14 Mayısta vatandaşlarımız sandığa gömecektir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan "yürürlükten kaldırmıştır" ibaresinin "ilga edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini teklif ederiz.

Bedri Yaşar

Abdul Ahat Andican

Arslan Kabukcuoğlu

Samsun

İstanbul

Eskişehir

Hüseyin Örs

Fahrettin Yokuş

İbrahim Halil Oral

Trabzon

Konya

Ankara

Ayhan Erel

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Abdul Ahat Andican'ın.

Sayın Andican, buyurun.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 28 Şubat Salı gecesi komşumuz Yunanistan'ın Larissa kentinde bir yolcu treni yük treniyle çarpıştı; 58 kişi hayatını kaybetti, 100'e yakın kişi yaralandı. Kazanın üzerinden daha yirmi dört saat bile geçmeden Ulaştırma Bakanı Kostas Karamanlis çıktı ve şunları söyledi: “Ne yazık ki çabalarımız böyle bir kazayı önlemeye yetmedi. Böylesine bir trajik olay yaşandığında hiçbir şey olmamış gibi davranmak ve yola devam etmek mümkün değildir.” Ve istifa etti. Karamanlis'in bu sözleri siyaset açısından hepimize çok önemli mesaj veriyor ve bir temel ilkeyi ortaya koyuyor. Böylesi felaketler sonrasında hiçbir şey olmamış gibi yola devam edemezsiniz yani resmî olarak 50 bin, gayriresmî olarak ise bundan çok daha fazla vatandaşımızın hayatını kaybettiği, 100 binin üzerinde yaralının olduğu, 300 bine yakın konutun hasar gördüğü, milyonlarca yurttaşımızın evinden yurdundan olduğu bir afeti “kader planı” diye geçiştiremezsiniz.

Bir koruma ordusuyla deprem bölgelerine gidip kürsünün önüne para dağıttığımız çocukları dizerek, yıkılmış bina enkazının önünde resim vermemeye özen gösterip bu büyük felaket yaşanmamış gibi davranamazsınız. Deprem afetine zamanında ve yeterli düzeyde müdahale edememiş olmanızı “Bu büyüklükteki depreme ancak bu kadar müdahale edilebilirdi.” anlamına gelecek sözlerle örtemezsiniz. Depremlerde enkaz altında kalanların yüzde 95'i ilk yetmiş iki saatte çıkarılır, sonrasında sağ çıkarılabilenlerin oranının yüzde 5 olduğu gerçeği ortadayken deprem bölgelerine gidip teşkilatlarınız tarafından özenle seçilmiş vatandaş gruplarının önünde “İlk birkaç gün istediğimiz çalışmayı yürütemedik bu nedenle sizden helallik istiyorum.” diyerek bu felaketten, beceriksizlikten ellerinizi yıkayamazsınız.

Değerli milletvekilleri, inancımıza göre, helalleşmek rızaya bağlı bir eylemdir. Helallik isteyen, karşı tarafa verdiği zararı önce kabul eder, sonra imkânı varsa bu zararın tamamını veya tazmin edebileceği kısmını karşılar, kalan kısmı için ise helallik diler. Bu dileği kabul ederek onaylamak tamamen isteğe kalmış bir şeydir. Helallik dileğini kabul etmeyene “Niçin bunu kabul etmiyorsun?” denmez. Geçen akşam bir televizyon programında Sayın Erdoğan'ın helallik dilemesiyle ilgili bir uygulamaya şahit oldum. Adıyaman'da Adli Tıp Kurumunda çalışan ve depremde tam 11 yakını enkaz altında kalarak hayatını kaybetmiş olan bir mühendis, meslektaşlarıyla oluşturduğu bir WhatsApp grubuna bir mesaj atıyor. Mesajı okuyorum arkadaşlar: “Bu saatten sonra helallik istesen ne istemesen ne? Elinize yüzünüze bulaştırdınız. İnsanları üç dört gün boyunca ölüme terk ettiniz. Canlarımız gitti. İnsanlar bu kadar değersiz işte. Tek düşündüğünüz milletin oyu. Türkiye güya gelişmiş bir ülkeydi. Bir deprem bile bizi bu hâle getirdiyse, Allah bilir, savaş çıksa ne olacak? Kızılıy bile çadırları para karşılığı satıyorsa sizlere nasıl güveneceğiz? Ben hakkımı helal etmiyorum.” WhatsApp mesajı bu arkadaşlar. Bu WhatsApp mesajının hemen ardından, çalıştığı kurum, 11 akrabasını kaybetmiş bu devlet memurunu görevden alıyor ve hakkında soruşturma başlatıyor. Deprem bölgesine üç gün ulaşamayan devlet soruşturmayı iki günde tamamlıyor ve Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu Personel Daire Başkanlığı imzasıyla, 11 yakınını, 11 akrabasını, 11 canını, 11 varlığını kaybetmiş olan bu devlet memurunun işten çıkarıldığını tebliğ ediyor. Şimdi, Sayın Erdoğan'a soruyorum: Sizin helallik isteme anlayışınız bu mu? İnsanlar sizinle helalleşmeye mecbur mu? Siz depremin ilk birkaç günü gerekli müdahaleyi yapmadığınız konusunda hiçbir sorumluluğu yüklenmeyip olayı kader planına

bağlarken depremde 11 akrabasını, 11 canını kaybetmiş bir depremzedenin hiçbir hakaret içermeyen bir WhatsApp mesajıyla serzenişte bulunmaya, şikâyette bulunmaya hakkı yok mu? Bu nasıl anlayıştır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Hangi dinde, hangi insanlıkta, hangi vicdanda, hangi ahlak anlayışında böyle bir şey vardır?

Evet, Sayın Erdoğan, depreme yeterli hazırlık yapmadığınız, müdahalede geciktiğiniz için 50 bine yakın vatandaşımızın hayatını kaybettiği bir felakette iktidarınızdan bir kimsenin bile bir kişinin bile sorumluluğu üzerine almayı istifaya yanaşmadığı bir ortamda “Devlet nerede?” diyenleri hain ilan ettiniz, haklarında yasal işlem başlattınız. “Hükümet istifa.” diyenleri gözaltına aldınız, “Hakkımı helal etmiyorum.” diyenleri işten attınız. İşte, bütün bu uygulamalarınız sebebiyle bu yüce gönüllü millet size hakkını asla helal etmeyecek ve 14 Mayıs’ta sizi siyaset enkazının altında bırakacak.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın hatip “Devlet nerede?” diyenleri hain ilan ettiniz.” diyerek sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican'ın 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, deprem konusu çok hassas bir konu. Deprem üzerinden siyaset yapmamak gerekir, acılar üzerinden siyaset yapmamak gerekir. Hiçbir zaman “Devlet nerede?” diyen hain ilan edilmedi, bunu siz kendiniz söylüyorsunuz. Orada deprem nedeniyle mağdur olan vatandaşlarımız “Allah devletimize zeval vermesin.” diyor, devletin tüm imkânlarıyla orada olduğunu görüyor, bütün milletin oraya nasıl aktığını, 6 Şubat’tan itibaren nasıl yaraları sarmak için nasıl bir seferberlik içerisinde olduğunu milletimiz, orada o acıyı yaşayanlar görüyor. Şu an yaraları sarıyoruz, yaraları sararken eğer bu enkazlar üzerinden bir siyaset yaparsak bunun cevabını milletimiz 14 Mayıs’ta verir. Bu, siyaset yapılacak bir konu değildir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Beceremediniz, başaramadınız, milleti diri diri öldürdünüz; daha ne anlatıyorsunuz ya!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – 11 ilimizi etkileyen, 298 bin binanın yıkılmasına neden olan, 690 bin bağımsız bölümün, dairenin yıkılmasına sebep olan ve dünya tarihinin gelmiş geçmiş en büyük kara depremi olarak tarihe geçen ve bütün dünyanın yardıma koştuğu, ülkemizin 81 vilayetinden, bütün belediyelerinden, ilçelerinden, kazalarından milletimizin seferber olduğu bir noktada yaraları sararken -henüz daha bu yaraları sarma meselesi epey uzun sürecek, hep beraber saralım, birlik olalım- bunun üzerinden siyaset yapmayalım.

Kalıcı konutların temeli atıldı, atılmaya devam ediyor. 600 bin konutun süratli bir şekilde bir yıl içerisinde yapılarak vatandaşımıza teslim edileceğini ve bizim bu yaraları sarmakta kararlı olduğumuzu belirtmek istiyorum. Lütfen, depremzede vatandaşlarımızı rencide edecek olan ifadeler kullanmaktan çekinelim diyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 422) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 422 sıra sayılı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan “yer alan” kelimesinin “bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Kemal Peköz	Ali Kenanoğlu
İstanbul	Adana	İstanbul
Mahmut Toğrul	Rıdvan Turan	Dilşat Canbaz Kaya
Gaziantep	Mersin	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hüda Kaya'nın.

Sayın Kaya, buyurun.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Nevruz'la ilgili yaşanan trajikomik hadiseleri Ömer Gergerlioğlu Vekilimiz de çıkan bazı arkadaşlarımız da ayrıntılı bir şekilde gösterdiler, ben onlara girmeyeceğim.

Değerli arkadaşlar, dün Kazakistan'dan geldik TÜRKPA heyeti olarak. Önceki gün, Astana'da bir üniversite ziyaretimizde üniversitede hocaların, rektörlerin, öğrencilerin kadın erkek, hep beraber, genci yaşlısı Nevruz'u resmî bir eğlence olarak, resmî bir tatil olarak ve kültürel folklorlarıyla, orkestralarıyla, müzikleriyle, kıyafetleriyle nasıl kutladıklarını orada gördük. Ama aynı zamanda biz orada o manzarayı yaşarken burada yaşanan o trajikomik Nevruz yasaklarını, renk düşmanlığını, kıyafet düşmanlığını, çocukların nasıl gözaltına alındığını, nasıl polisin müdahale etme durumlarına karşı halkın en doğal bir hakkının, bir doğa bayramının nasıl bir trajik hâle getirildiğini görüyorduk.

Nevruz doğanın diriliş ve uyanış bayramı. 14 ülkede, bakın, Kürdistan'dan Pakistan'a, Hindistan'dan Azerbaycan'a, Türkiye'ye varıncaya kadar 14 ülkede kutlanıyor bu bayram arkadaşlar. Doğanın dirilişinin bayramı, halkların geleneğinin bayramı; kültür, müzik, folklor, kılık kıyafet tüm değerleriyle, gelenekleriyle insanlar kutluyor bunu. Orta Asya'nın tamamında zaten kutlanıyor bu bayram. Ama bu, ülkemizde bizim hükümetlerin halkına karşı bu paranoyak yaklaşımlarından hâlâ kurtulamadık. İnşallah, onun da sonu gelmiştir artık. Türkiye, Mutlu Toplumlar, Mutlu İnsanlar

Araştırması'nda maalesef yine sondan 4'üncü sırada; üçüncü dünya ülkeleriyle, Afrika ülkeleriyle son sıraları paylaşan bir ülke durumuna geldi. Özellikle kadınların mutsuz olduğu bir toplumda, gençlerin umutsuz olduğu bir toplumda herhâlde yirmi yıllık bir cendereden sonra Türkiye toplumunun yüzünün gülebildiğini ve mutlu ülkeler, mutlu toplumlar sıralamasında üst sıralarda olabileceğini düşünemedik, düşünemiyoruz da.

Diğer taraftan, tabii ki bu sık sık gündeme geliyor ama burada ben özellikle bir kez daha kendim de ifade etmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, AKP Genel Başkanı, şu anda Cumhurbaşkanı, Türkiye Cumhurbaşkanı; bakın, yasaya göre, tekrar adaylık başvurusunda bulunamaz. Bu toplumun bu kadar mutsuzluğa mahkûm edilmesinde en büyük emeği olan, politikalar üreten ve Türkiye'nin bu hâle gelmesine sebep olan bir anlayışın lideri olarak kendilerinin çıkardığı yasalara göre bile yeniden Cumhurbaşkanı aday olarak başvurma hakkına sahip değildir. Bunu "Biz yaparız olur." dersiniz aynen Mekke'de helvadan yaptıkları putları yiyenlere benzersiniz. Burada, bakın, ben kendim geçenlerde ilan ettim; bir yasa maddesi değil, partimizin ilkesi gereği 2 dönem üst üste aday olmama, görev yapmama ilkesine saygı duymamdan dolayı bir daha aday olmayacağımı söyledim. Ya, bu ülkenin halkı milyonlarca insan "Aday olamazsınız." diyor "Yasa dışı." diyor; bu yasa dışı uygulamaya yol açanlar, izin verenler, onay verenler de bu yasa dışı olaya karışmış olurlar ve suç işlemiş olurlar. İşte, Türkiye'nin toplumunun, korkuyla yönetilen bir politikanın sonucunda gençlerimizin, kadınlarımızın, 12 yaşındaki çocuklara kadar gözaltına alındığı bir ülke toplumuna döndük

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HÜDA KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, korkuyla yöneterek lider olunmaz. Yüreğinizle yönetiyorsanız, insanlara yaklaşıyorsanız lider olursunuz. Yürekle lider olunur, korkuyla, politikalarla olmaz arkadaşlar.

Bu arada tabii ki ramazan konusuna da girecektim. Ona yarın devam ederim fakat şunu ifade edeceğim: Öyle, gelsin Fatiha'lar, Yasin'ler diyerek, şiir okuyarak ramazan kutlanmaz arkadaşlar. İnsanlar çadır bulamadı, hâlâ naylonların altında. Çadır bulanlar suların içinde. Bizim gittiğimiz AFAD'ın da çadır kenti dâhil, çadır bölgesi dâhil kadınlar, çocuklar gıda istiyor, gıda, üst baş istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (Devamla) – Temizlik, su istiyor, leğen istiyor, bu kadar aç yoksul durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (Devamla) – Enkaz altında insanlarımız varken böyle şiirlerle ezan okunarak dindarlık yapılmaz, halkın ihtiyaçlarına cevap vermek durumundasınız.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime 30 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.29

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.13****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

422 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

15’inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 15 - 6831 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 34 - Üretimin Orman İdaresi tarafından yapılması halinde, sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köylerde o yer nüfusuna kayıtlı olarak İkamet eden gerçek kişilerin veya sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabalarda kurulan ve her birinde ikamet eden hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin; amenajman planlarına göre baltalık ormanlar, koruya tahvil sahaları ve ağaçlandırılacak yapraklı bozuk orman vasfındaki yerlerden, vahidi fiyat usulü ile kesip satış istif yerine taşıdıkları yakacak odunlar ile kesim artıklarının yüzde yüzüne kadarki idarece tayin edilecek süre içerisinde, istedikleri takdirde kendilerine maliyet bedeli üzerinden verilir.

Devlet ormanlarında üretim işlerinin vahidi fiyat usulü ile orman idaresince yaptırılması durumunda; üretim işinde çalışan gerçek kişilerin kesip, satış istif yerine taşıdıkları endüstriyel ve yakacak emvale ait istihkak tutarı yüzde on, orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine yüzde yirmi, çalışma konuları ile ilgili üst kuruluşa ortak olanlara ise yüzde yirmi beş fazlasıyla ödenir. Kooperatifler Kanunu gereği, eğitim-denetim için üst kuruluşa ortak kooperatiflerin istihkaklarından; ilgili merkez birliği tarafından belirlenen eğitim-denetim katkı payının, istihkaklarının ödenmesinde kaynaktan kesilerek ilgili üst kuruluşa ödenir.

Yukarıda bahsedilen, köy ve kasabalardaki Merkez Birliği düzeyinde örgütlenmiş olan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin ortağı oldukları üst birliklerin hangi mülki hudut ve orman teşkilatı hudutları içerisinde kaldığına bakılmaksızın 40. Maddede belirtilen öncelik sırasına göre tahsisli olarak alacakları her türlü dikili ağaç satışlarında, Orman İşletme Müdürlüklerinin son açık artırmalı satışlarının ortalaması baz alınarak hesaplanan satış fiyatından % 20 düşülerek tespit edilecek bedelle satış yapılır.

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi veya ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olan kişilere orman idaresi tarafından vahidi fiyat usulü ile yaptırılan, odun üretimi, silvikültür, ağaçlandırma, toprak muhafaza, fidan ve tohum üretimi gibi işlere ait istihkak tutarları; ödemenin yapılacağı tarihlerde Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve

bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartıyla yüzde beş fazlasıyla ödenir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen haklardan yararlanabilmek için işlerin vahidi fiyat kararı ve şartnamelerdeki süreler ve esaslara uygun olarak yapılması şarttır.

Bu madde kapsamındaki kooperatiflerden veya üst kuruluşlardan yaptıkları işin mahiyeti ve hacmine göre orman mühendisi veya orman teknikeri çalıştırmaları istenebilir.

Orman Kanununda değişiklik yapan 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümlerinden evvelce yararlanmakta olan orman köylülerine ve bunların hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine istedikleri takdirde ürettikleri endüstriyel ve yakacak odunlar, bu maddedeki esaslar ve işletme müdürlüğünün satış ortalama fiyatlarından yüzde yirmi düşülerek tespit edilecek bedel üzerinden verilir.

Bu madde hükümlerinin uygulanması ile ilgili esas ve usuller Orman Genel Müdürlüğünce belirlenir.”

Okan Gaytancıoğlu

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Edirne

Adana

Tekirdağ

Orhan Sarıbal

Cengiz Gökçel

Ahmet Kaya

Bursa

Mersin

Trabzon

Ömer Fethi Gürer

Baha Ünlü

Niğde

Osmaniye

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH DOĞRU (Adana)
– Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Baha Ünlü’nün.

Sayın Ünlü, buyurun.

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 422 sıra sayılı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, yarın itibarıyla ramazan ayına girmiş olacağız. Bu vesileyle ramazan ayının manevi ikliminin yaralarımızın bir an önce sarılmasına, birlik ve beraberlik duygularımızın artmasına vesile olmasını diliyor, milletimizin ve Osmaniye’li hemşehrilerimin ramazan ayını kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Genel Kurulda görüştüğünüz kanun teklifi geçmişte birçok kez yaşadığımız gibi, yine, Türkiye Büyük Millet Meclisi ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince görüşülmeden ve STK’lerin görüşleri alınmadan Genel Kurula getirilmiştir. Tarım, orman ve çevreyle ilgili yapılan böylesi hayati bir kanun teklifinin daha kapsamlı ele alınması gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, karşımızda rakamlarla oynamayı başarı gibi gören ve bunu topluma anlatırken haz duymuş gibi davranan bir iktidar vardır. Bunun en iyi örneklerinden biri de iktidarın ormanlık olarak gösterdiği alanların aslında fiilî olarak orman olmamasıdır. 2020 yılı sonu itibarıyla 748 bin hektar orman alanı, madencilikten enerjiye, turizmden ulaştırmaya uzanan geniş bir yelpazedeki uygulamalara tahsis edilmiştir. Fiilen orman olmayan ve ülke toplam ormanlarının yüzde 2’sine karşılık gelen bu alanlar, ormanlar envanterinde hâlen orman olarak görülmektedir. Bu nedenle de ormanların

azalmadığı, aksine arttığı yönünde yanıltıcı bir bilgi oluşmaktadır. Bunun yanı sıra, orman parçalanması da her geçen gün artmaktadır. Sadece on bir yıl içerisinde orman parçalanma miktarı yaklaşık yüzde 60 artmıştır.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubatta yaşadığımız korkunç deprem felaketinde seçim bölgesi Osmaniye’de 17 bin bina hasarlı duruma gelmiştir. Hasarlı bina sayısının artması, artçı depremlerin devam etmesi ve depremin üzerinden kırk beş gün geçmesine rağmen yaşanan barınma sorunu nedeniyle Osmaniye il merkezinden ve bazı ilçelerinden zorunlu göç yaşanmaktadır. Göçler çoğunlukla Osmaniye’nin köylerine ve yaylarına doğru gerçekleşmektedir. Normalde, Osmaniye’de nüfusun büyük çoğunluğu yılın en az dört ayını yüksek kesimlerde, nemden uzak ve serin yaylalarda geçirmektedir. Bu nedenle, yaz aylarında zaten nüfusu çok olan yaylalarımız, zorunlu göç sonrası nüfus kapasitelerinin bir hayli üzerine çıkacaklardır.

Genel Kurulda geçen sene dile getirdiğim ve ilgili Bakanlığa verdiğim yazılı soru önergesinde de belirttiğim gibi, yıllardır yerleşim yeri ve yayla olarak kullanılan Osmaniye’nin bazı yaylalarında yaşanan sorunlar vardır. En önemli sorun da en büyük yaylamız Zorkun Yaylası’nda ve diğer yaylalarımızda yaşayan vatandaşlarımızın sahip oldukları yayla evleriyle ilgilidir. Bu yaylalar 2005 yılında belediye mücavir alan sınırlarına dâhil edilmiş ve tapulama çalışmaları yapılmıştır. Çalışmalar sonucu 20 bin haneden sadece 2.500 haneye tapuları verilmiştir. 2013 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelikle orman arazisi içinde kalan yayla evleri kamulaştırılmış, binalara el konulmuştur. 2015 yılından itibaren de yıllardır aynı evde oturanlara, dışından tırnağından artırarak kendi emeğiyle ve parasıyla yapmış oldukları evler -asıl sahiplerine- yüksek kira bedeliyle verilmeye başlanmıştır. İlk başlarda vatandaşlarımız Orman idaresiyle ters düşmemek ve ata yadigârı evlerinden ayrılmamak için kiralarını ödemişlerdir fakat her yıl kiraların TEFE, TÜFE ve yeniden değerlendirme oranları ölçüsünde artırılması sonucu başlangıçtan bu yana kira bedelleri yüzde 300 ile 400 arasında artmıştır. Vatandaşlarımız kiralarını ödeyememiş ve ilgili idareyle icralık duruma düşmüşlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BAHA ÜNLÜ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu sebeplerle, 2021 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Orman Kanunu’nun ek 16’ncı maddesi kapsamında orman sınırları dışına çıkarılma işlemleri Osmaniye’deki yaylalarımız için de uygulanmalı, vatandaşlarımızın kira ve faiz borçları silinmeli ve tüm icra dosyaları geri çekilmelidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 422 sıra sayılı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 15- 6831 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

‘Orman işlerinde çalıştırılan işçilerin SGK primi devlet tarafından ödenir.’”

Tulay Hatimoğulları Oruç

Kemal Peköz

Mahmut Toğrul

Adana

Adana

Gaziantep

Ali Kenanoğlu

Rıdvan Turan

Dilşat Canbaz Kaya

İstanbul

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH DOĞRU (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç'un.

Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanırım depremden sonra burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en çok konuşması gereken gündemi konuşmak yerine yine AKP iktidarı, seçimlere birkaç gün kala çıkarmak istediği yasalara yoğunlaşmış. Yani yine depremle ilgilenmiyor, ilgilenmediğini bu gelen tarım yasasında da çok açık ve net olarak görebiliyoruz.

Biraz önce AKP adına konuşan hatip dedi ki: “Biz depremde oradaydık, hiç kimse ‘Devlet yoktu.’ demeye kalkmasın; biz 6 Şubattan itibaren oradaydık.” Siz bunları iddia ettikçe biz gerçekleri anlatmaya devam edeceğiz. 6 Şubattan itibaren günlerce orada değildiniz, yoktunuz; bunu Genel Başkanınız da söyledi -Cumhurbaşkanı olan Genel Başkanınız da söyledi- ve dedi ki: “Biz yoktuk, doğrudur; helallik istiyoruz.” Bu bir itirafı. O yüzden burada şimdi şirin gözükmeye kalkıp “Biz vardık.” demeye kalkmayın, doğru değil.

Buradan ben bir kere daha, depremedelerin temel ihtiyaçlarını hatırlatmak istiyorum; AKP'ye de duyurulur, onlar şu an iktidar ya, onlara da duyurulur: Hâlâ birçok bölgede çadır yok, hâlâ gıdaya ihtiyaç var, hijyen malzemelerine ihtiyaç var. Ben buradan bütün Türkiye ve dünya kamuoyuna sesleniyorum: Toplumsal dayanışma ağları, lütfen, depremedeleri, Cumhuriyet'in yalnız bıraktığı gibi bırakmayın; devam edin desteklerinize, devam edin yardımlarınıza çünkü depremedelerin sadece evleri yıkılmadı -bu kürsüden defalarca söyledik- şu an orada çarşı da yok, pazar da yok, çalışan bir fırın da yok, dönen bir hayat da yok. O yüzden, dışarıdan gelecek desteğin depremedeler için hâlâ hayati bir önem taşıdığının altını ısrarla çizmek istiyorum.

Değineceğim ikinci nokta da molozlar meselesi. Bakın, bugün, deprem bölgesinden gelen her arkadaşımın boğazındaki gıcığın ve öksürüğün sebebi oradaki toz bulutlarıdır. Ben günlerdir öksürenlerdenim çünkü orada gökyüzüne baktığınız anda her yer toz. Enkaz kaldırma çalışmaları yürütülürken hiçbir biçimde orası sulanmıyor, bir iki yerde, sadece televizyonlarda göstermek için “Bakın, biz enkazı ne kadar düzenli kaldırıyoruz.” demek için, birkaç görüntü almak için evet, itfaiye var ama olayın özünde -gidin, mahalleleri gezin, enkaz bölgesini gezin- her yer toz bulutu içinde ve asbest ciddi bir tehlikedir. Şimdi ciğer hastalığına yakalanmayan, birkaç sene içerisinde, daha sonra zaten kanser hastalığına yakalanacak; depremedeler burada da yalnız bırakılmıştır. Zaten başta yaralarımızın sarılmadığı gibi şimdi, enkaz kaldırırken de enkaz üstüne enkaz bırakmaya devam ediyor bu iktidar.

Bir diğer meselemiz, evler meselesi. Şimdi, bazı arazilere, tarım arazileri başta olmak üzere birçok araziye geçici süreyle el konuluyor ve “Konteyner kentler inşa edeceğiz, yapacağız.” diyorlar. Şimdi, depremede esnaf soruyor: “Benim dükkânım vardı, ne olacak dükkânım? Kim imar edecek dükkânımı? Nerede imar olacak ve ben yaşamımı nasıl sürdüreceğim?” Evsiz kalmış... Yüz binler demeyeceğim, daha çok, milyonlar çünkü hiç kimse artık evine girmiyor. Tamamen yıkılmadıysa da binalar -birçok bina için hâlâ yıkım kararı var- orta hasarlı bina sayısı, ağır hasarlı bina sayısından daha fazla. Dolayısıyla, bu binalara girilemeyecek. Peki, Gölcük modeli mi devreye girecek? Gölcük depremini hatırlayalım. Evet, evleri devlet yaptı ama yirmi sene boyunca da ev sahibine evini para karşılığında, taksitle geri sattı. Böyle mi olacak? Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Depremedelerin

evleri de iş yerleri de ücretsiz bir şekilde kamu tarafından yapılmalıdır ve ücretsiz bir şekilde kendilerine verilmelidir.

Bu konu, enkaz kaldırmak için baştan da söylediğimiz bir konu; hiçbir biçimde iş makineleri yokken şimdi ihalelerle sayısız iş makinesini kent merkezlerinde, mahallelerde görebiliyoruz. Hızlıca enkazı kaldırıp ve doğru düzgün bir çalışma yapmadan, sembolik olarak bazı TOKİ'lerin temellerini atıp seçim yatırımı yapmak istiyor bu iktidar. Depremzedeler bu seçim yatırımlarına asla kulak vermeyecek ve depremzedeler gerçekleri görüyor. Bizim istediğimiz, depremzedeleri bir seçim malzemesi olarak kullanmak isteyen bu iktidarın plan ve projeleriyle hareket etmek asla değil. Onlar muhalefete, bize şunu diyorlar ya: "Siz, enkazı ve depremi bir siyaset malzemesi olarak kullanıyorsunuz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Biz halkın sesiyiz burada, halkın sesi. Bunu bir siyaset malzemesi olarak kullanan bu iktidarın ta kendisidir ve 11 ilimizde, özellikle depremden en fazla zarar gören Hatay, Maraş ve Adıyaman'da şimdi sembolik temellerin atılacağını iyi biliyoruz ama biz Gölcük depreminde depremzedelere yaşattıklarınızı bizlere yaşatmanızı istemiyoruz, bunu da kabul etmiyoruz. Dolayısıyla, zaten bu iktidar gideceği için buradan bütün depremzedelere de sözümüz olsun ki evler en iyi şekilde, depreme dayanıklı bir biçimde inşa edilecek, iş yerleri inşa edilecek ve kentin dokusuna asla zarar vermeden, o kültürel dokuyu da yeniden inşa ederek kendimizi de kentimizi de yaşamımızı da yeniden inşa edeceğiz; bu da bütün halkımıza sözümüz olsun.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdul Ahat Andıcan

İbrahim Halil Oral

Ayhan Erel

İstanbul

Ankara

Aksaray

Hüseyin Örs

Fahrettin Yokuş

Arslan Kabukcuoğlu

Trabzon

Konya

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH DOĞRU (Adana)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Abdul Ahat Andıcan'ın.

Sayın Andıcan, buyurun.

ABDUL AHAT ANDIÇAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önceki konuşmamdan sonra Değerli AKP Grup Başkan Vekili depremi veya felaketi siyaset için kullandığımız şekilde bir görüş bildirdi. Değerli milletvekili arkadaşım, bir yönetimin eksiklerini, hatalarını, yetersizliklerini konuşmak, depremi ya da felaketi konuşmak, felaketi siyasete alet etmek demek değildir. Felaketi siyasete alet etmek istiyorsanız 6 Şubat günü Ömer Çelik'in Adana'da televizyonlara karşı verdiği demeci izleyin. Bir paragraf boyunca sahada yalnızca Cumhur İttifakı bileşenlerinin olduğunu söyleyerek, söylemek suretiyle depremi daha ilk günden siyasete alet etmiştir. Siyasete alet

etmek konusunda bir örnek daha vermek istiyorum. Şimdi bir paragraf okumak istiyorum arkadaşlar, aslında başka bir konuşma yapmak istiyordum ama konu buraya geldi. “Türkiye yönetilemiyor; yönetmeyen, yönetmesi mümkün olmayan bir mekanizmanın yönetiyormuş gibi yapması binlerce cana mal oluyor. Eğer bugün, birilerin fiyakası bozulmasın diye, söylenmesi gerekenlerin ‘millî birlik ve beraberlik’ nutuklarının altında -altını bir daha çiziyorum ‘millî birlik ve beraberlik’ nutuklarının altında- ezilmesine göz yumarsak; bugün susarsak, bu çarpık mekanizma yüzünden yüzlerce insanın ebediyen susmasının sorumluluğunu yüklenmiş oluruz.” Bunu kim söylüyor? Ömer Çelik. Ne zaman? 1999 depreminden bir ay sonra Yeni Şafak’ta yazdığı yazı bu. Yazının tamamını okuduğunuz zaman bir felaket siyasete nasıl alet edilmiş onun şahikasını o yazıda göreceksiniz.

Evet, şimdi, Kostas Karamanlis’e dönüyorum arkadaşlar. Şöyle diyor: “Birkaç yıldır siyasetin içerisindeyim ancak ülkemiz vatandaşlarının siyasi sisteme güvenmesini demokrasimizin gerekli bir unsuru olarak görüyorum -çok önemli bir söz- bu bir ‘siyasi sorumluluk’ gereğidir. Ölen insanların anısına bir saygı nişanesi olarak istifa ediyorum.” Buradaki anahtar sözcük “siyasal sorumluluk” arkadaşlar. Siyasal sorumluluk olayın bizzat faili olmamanıza rağmen yönettiğiniz birimlerde ortaya çıkan tutarsızlıkları, yanlışlıkları, kazaları yüklenilebilmektir. Ama nasıl yüklenilebilir? “Ama” demeden, “fakat” demeden, başka şahıslara, kurumlara, dış güçlere, iç güçlere yüklenmeden sorumluluğu üzerine almak demektir. Siyasal sorumluluk çünkü halkın demokrasiye ve devlete güvenmesinin temel unsurudur. Bir süpermarketin çatısı çöktüğü zaman 54 kişi ölünce Letonya Başbakanı ne diyor bakın: “Yaşanan trajediyle ilgili siyasi sorumluluğu tamamen ben üstleniyorum.” diyor ve istifa ediyor. Mısır’da bir trenin okul otobüsüne çarpması sonucu 47 kişi ölüyor, Ulaştırma Bakanı çıkıyor ve diyor ki: “Siyasal sorumluluk gereği istifa ediyorum.” 300’den fazla insanın öldüğü feribot faciasında Güney Kore Başbakanı Chung Hong-won ne diyor biliyor musunuz? Bakın, bunun altını çizmek istiyorum, iyice hatırlamanızı istiyorum “Arama ve kurtarma faaliyetlerindeki atalet nedeniyle, arama ve kurtarma faaliyetlerindeki yavaşlık nedeniyle milletimden özür diliyorum ve istifa ediyorum.” diyor.

Bu konuda onlarca örnek sıralamak mümkün ama beş dakikaya bunu sığdıramayız. Ne yazık ki ülkemizi yirmi yıldır idare eden bu iktidarda, siyaset anlayışında “siyasi sorumluluk” kavramı yok, bunu kanıtlayabiliriz. 2004 yılı Eylül ayında 38 kişi Pamukova’da bir tren kazası sonrasında öldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – “İstifa et!” çağrılarına dönemin Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım “Niçin istifam isteniyor anlamıyorum.” diyor ve “Ben çok rahatım, o direksiyonu ben kullanmıyorum ki kardeşim.” diyor; işte siyasi sorumluluk veya siyasi sorumsuzluk.

Vaktim kalmadı maalesef cevap için ama değerli arkadaşlar, buradan Sayın Cumhurbaşkanının, Erdoğan’ın şahsında iktidara sesleniyorum: Deprem Konseyini lağvettiğiniz için sorumlusunuz, milyonlarca insanın kaçak yapılarına imar aflarıyla ruhsat verdiğiniz için sorumlusunuz, milyarlarca dolar deprem vergisini nereye harcadığınız belli olmadığı için sorumlusunuz; askeriye dışı bıraktığınız, Kızılayı bir ticarethaneye çevirdiğiniz için sorumlusunuz ve askeri kışlasında tutmak suretiyle güvenliği ve arama kurtarma çalışmalarını geciktirdiğiniz için sorumlusunuz. Bunun için, 14 Mayıs’ta bu sorumluluğun cevabını alacaksınız.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Ayhan Barut	İlhami Özcan Aygun	Ahmet Kaya
Adana	Tekirdağ	Trabzon
Cengiz Gökçel	Orhan Sarıbal	Ömer Fethi Gürer
Mersin	Bursa	Niğde
	Okan Gaytancıoğlu	
	Edirne	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH DOĞRU (Adana)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ahmet Kaya'nın.

Sayın Kaya, buyurun.

AHMET KAYA (Trabzon) – Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Orman Kanunu'nu konuşuyoruz, ben Orman Kanunu'nu konuşmayacağım ama bugün Türkiye'de hani AKP iktidarının o yapmakla övündüğü duble yollar, otoyollar var ya, o yollarda uygulanan ve orman kanunlarını geçen bir uygulamadan bahsedeceğim.

Bakın arkadaşlar, bu iktidar yıllardır yol yapmakla övünüyor, her sohbetinde yaptıkları yolları anlatıyorlar fakat o yollar, bugün Türkiye'nin neresine giderseniz gidin burada da gördüğünüz gibi tuzaklarla dolu. Bir iktidar, şoförlerine, milletine tuzak kurar mı? Sorumuz bu. Kurmuş arkadaşlar. Türkiye'nin her yerinde, hemen hemen her ilinde gördüğünüz gibi “EDS” adı altında yollarda tuzaklar var. Niye tuzak olarak tanımlıyorum onu birazdan anlatacağım.

Bu “EDS” nedir diye isterseniz önce ona bir bakalım. EDS “Elektronik Denetleme Sistemi” demek. “Trafik akışının kontrolünün ve ulaşım optimizasyonunun yapılması, kent yaşantısının kurallara uygun, belli, normatif yapıya kavuşturulması için ve trafikte düzeni bozan araçlardan kaynaklanan kazaların önlenerek can ve mal emniyetinin sağlanması amacıyla geliştirilen bir denetim sistemi.” olarak tanımlanıyor. “Sistemin en büyük artlarından biri, yayaların can güvenliğinin sağlanmasıdır; ayrıca araç sürücülerine cezalar uygulayarak caydırıcılık sağlanmasıdır.” denilerek tanımlanıyor bu EDS sistemi.

Şimdi, bakın arkadaşlar, Karadeniz'de bu “EDS” denilen uygulama bizim Giresun'da Harşit Köprüsü'yle Doğancı mevkisi arasında var. Hopa'dan Samsun'a kadar olan 512 kilometrelik yol üzerinde sadece bu 12 kilometrelik alanda bu uygulama var, bunun dışında hiçbir yerde yok. Şimdi, burası şehirlerarası yol olduğu için, bölünmüş, duble yol olduğu için buraya kadar şoför arkadaşlarımız, otomobil kullananlar 110 kilometre hızla gelebiliyorlar tam bu noktaya kadar ama bu noktaya geldiğinizde hızınız eğer 82 kilometrenin üstüne çıkarsa pat cezayı yiyorsunuz. Eğer otobüs kullanıyorsanız, kamyon kullanıyorsanız bu hızınızın 50 kilometre olması gerekiyor; bunun üstünde bir hızla gittiğiniz anda yine ceza yiyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar ya? Yani bir kamyon şoförü, nakliyeciler yük taşıyor, buraya kadar 90 kilometre hızla geliyor, buradan itibaren de şu 15 kilometrelik kısmı 50 kilometreyle geçmesi gerekiyor. Böyle bir şey olabilir mi? Ondan sonra yine 90 kilometreyle gidebiliyor. Ha, şu savunulabilir, diyebilirsiniz ki: “Burası şehir içi geçişi.” Hayır, şehir içi

geçiş değil, şehirler arası yol arkadaşlar; şehir geçişi yok. Niye buradan 100 metre geride 90 kilometre hızla gidebilen bir otobüs şoförü burada 50 kilometre hızla gitmek zorunda? Böyle bir şey olabilir mi?

Ve o kadar ağır cezalar yazılıyor ki arkadaşlar, o kadar fahiş cezalar yazılıyor ki. Bakın, bir arkadaşım yemiş, burada yemiş, tam bu noktada 4.064 lira ceza yemiş arkadaşlar. Elim ceza kâğıtlarıyla dolu: 888 lira, 427 lira... Yüzlerce şoför burada ceza yiyor 50 kilometre hızla. E “Bu yolları yaptık.” diye övünüyorsunuz “Duble yol yaptık, bölünmüş yol yaptık; yollar çok güzel.” diyorsunuz ama 50 kilometre üstünde hızla giden insanlara da inanılmaz cezalar yazıyorsunuz; böyle bir şey olmaz arkadaşlar.

Ha, şunu da söyleyelim: Elbette trafik kuralları olacak, elbette bu kurallara uyulacak ama bu kurallar makul, mantıklı, uygulanabilir olacak. Siz bunu resmen bir gelir kapısı olarak görüyorsunuz. “Buradan, vatandaşın ne kadar ceza söğüşleyebilirsek, ne kadar para kazanabilirsek kazanalım.” anlayışıyla Türkiye’nin hemen her yerine bu uygulamaları koymuşsunuz. Arkadaşlar, elinizi vicdanınıza koyun; millet zaten perişan, milletin anasını ağlattınız, anasını. Milletın anasını ağlattınız; benzin zamları, mazot zamları, ÖTV’ye yaptığınız zamlar, motorlu taşıtlar vergisine yaptığınız zamlar, vergi artışları milletin zaten anası ağlamış durumda, bir de bu vergilerle, bu tuzaklarla milletin canını yakmayın.

Bakın, arkadaşlar, trafik güvenliği için hız limitleri mutlaka olmalı, uygulanmalı fakat bu uygulamalar zulme dönüşmemeli, makul olmalı, mantıklı olmalı, milletin canını yakmamalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın, tamamlayın sözlerinizi.

AHMET KAYA (Devamla) – Bakın, bu cezayı yazan bu iktidar 2010 yılında şehirler arası yollarda 90 kilometre olan hız sınırını 110 kilometreye yükseltti. Yani bir yandan hız limitlerini arttırmışsınız, öbür taraftan da belli bir hızın üstünde giden araçlara belli aralıklarda, o tuzak kurduğunuz aralıklarda da cezalar yazıyorsunuz. Gerçekten arkadaşlar bu uygulanabilir değil, bu milletin canını yakan, millete ağır bedeller ödeten uygulamayı lütfen bir gözden geçirin ve gereğini yapın diye buradan sizleri uyarıyorum. Trafik güvenliğini sağlama gerekçesiyle vatandaş tuzağa düşürülüyor diyorum. Buna dikkat edin; makul, mantıklı ve sürdürülebilir çözümler, tedbirler olarak yollarımızda seyir güvenliğini sağlayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 422 sıra sayılı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinde yer alan sonuncu “ve” kelimesinin “ile” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan

Mahmut Toğrul

Ayşe Sürücü

Mersin

Gaziantep

Şanlıurfa

Ali Kenanoğlu

Kemal Peköz

Dilşat Canbaz Kaya

İstanbul

Adana

İstanbul

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ankara

BAŞKAN – Komisyon öneriye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH DOĞRU (Adana)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Filiz Kerestecioğlu'nun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; bir davadan kaç kez beraat edilebilir, vallaha bilmiyorum ama akademisyen ve yazar Pınar Selek 1998'den beri yani yirmi beş yıldır yargılandığı ve 4 kez beraat ettiği davadan 31 Martta 5'inci kez yargılanacak. 90'lı yıllara ait karanlık oyunların bir parçası olan Mısır Çarşısı komplosunun dayanıksızlığı defalarca ispat edildi. 98'den beri yıllar geçti ve her beraat sonrası Pınar yeni bir yargı, iktidar saldırısıyla karşı karşıya kaldı. Bir insan hayatı yargı aracılığıyla nasıl hedef alınır, işte bu dosyaya bakarak açıkça görebilirsiniz. Yargı yoluyla düşmanlık ve yaşam karartmasıyla karşı karşıyayız. Fransa'da Cote d'Azur Üniversitesinde öğretim üyesi olan Sosyolog Pınar Selek'in adı üniversitenin eğitim fakültesi kampüsüne verildi. Başka bir ülkede bu şekilde onurlandırılan değerli bir akademisyene kendi ülkesinde reva görülenler sadece Pınar'a değil, tüm ülkeye kötülük aslında. Evet, tekrar soruyorum: Bir davadan kaç kez beraat edilebilir? Pınar Selek'e adalet için 31 Mart saat dokuzda Çağlayan Adliyesi'nde İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesindeyiz.

Bir başka vahim konu, deprem bölgesinde kadınlar. Çağdaş Hukukçular Derneği Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Komisyonundan meslektaşım Avukat Fulya Dağlı şu bilgileri paylaşıyor: “Defne, Antakya ve Samandağ'da kadınların erkek şiddetine karşı haklarına ilişkin hukuki bilgilendirme toplantıları yapıyoruz. Bir yandan da 6284 kapsamındaki başvuru mekanizmalarının mevcut durumunu anlamaya çalışıyoruz. Depremden ardından bir buçuk ay geçmiş olmasına rağmen kadınların 6284 kapsamında başvuru yapabileceği Emniyet bünyesindeki aile içi şiddet büroları faal değil. Burada görevli kolluk personeli bu konuda eğitilmiş değil. Karakolların nerelere taşındığına dair bilgilendirme yapılmamış ve hasbelkader yerleri öğrenilebiliyor. Bir işkence vakası nedeniyle ifade vermeye giden yurttaşa eşlik ettiğimizde Samandağ yolu üzerinde bir ortaokulun karakola çevrildiğini öğrendik. Bu ifadenin ardından görevli memurlara 6284 kapsamındaki tedbirleri alıp almadıklarını sorduk. Şu ana kadar 3 kadına kolluğun acil alabileceği tedbirleri verdiklerini ancak bunları aile mahkemesine onaylatmak üzere götürdüklerinde Hatay Adliyesi bünyesinde görevli aile mahkemesinin faal olmadığını, bu görevi yerine getirebilecek hâkimliğin de olmadığını belirten bir yazıyla kolluk geri gönderilmiş.

Yine, dün, Hatay Barosu avukatlarından olan bir arkadaşımız adli yardım görevlendirmesi kapsamında adliyede idi ve o da aile mahkemesinin faal olmadığını teyit etti. Bunun dışında, Alo 183'ü arayarak sığınak talebinde nasıl bir prosedür izlediklerini sorduk, Hatay ŞÖNİM'e başvuru yapılabileceğini belirttiler fakat verdikleri iletişim numarasına maalesef ulaşamıyoruz. Ayrıca, birimlerini bir yere taşdırlarsa da bu konuda da bilgiye ulaşamıyoruz. Pratikte yalnızca kolluk üzerinden sığınak talebinde bulunulabileceğini anlıyoruz.” diyorlar. Evet, depremden sonra kadına yönelik şiddet ve 6284'ün uygulamasıyla ilgili vahim bir tabloyla karşı karşıyayız, zaten önce de böyleydi ama sonrasında daha vahim bir tabloyla karşı karşıyayız.

Bu arada, bu kanunu savunduğu için yani kadına yönelik şiddeti önlemek isteyen bir kanunu, mücadelelerle kazanılmış bir kanunu savunduğu için tehditlere maruz kalan Özlem Zengin'e de bütün ayrılıklarımıza rağmen geçmiş olsun diyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4972) esas numaralı Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini teklif ederiz.

İmam Hüseyin Filiz

Ayhan Erel

İbrahim Halil Oral

Gaziantep

Aksaray

Ankara

Hüseyin Örs

Arslan Kabukcuoğlu

Fahrettin Yokuş

Trabzon

Eskişehir

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH DOĞRU (Adana)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İmam Hüseyin Filiz'in.

Sayın Filiz, buyurun.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 422 sıra sayılı Orman Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle, herhangi bir suretle satışı yapılan orman emvalinin taşıma belgeleriyle ilgili hususların yeni teknolojik şartların paralelinde dijitalleştirilerek yeniden belirlenmesiyle ilgili değişiklik önerilmiştir. İleri teknolojilerin bu ormancılık alanında kullanılmasını yararlı bulduğumuzu ifade etmekle beraber "Bu değişikliğin orman emvalinin depolanması ve taşınması sırasındaki usulsüzlükleri ve orman kaçakçılığını önleme konusunda yararı olacak mıdır?" sorusunu da sormak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde ormancılık faaliyetleri, görüşmekte olduğumuz maddenin de esas konusunu teşkil eden daha çok odun üretimine yoğunlaşmış durumdadır. 23 milyon hektarlık alanla ülke yüz ölçümümüzün neredeyse yüzde 30'unu kaplayan ormanlarımızda ağaçların büyümesiyle yıllık 47 milyon metreküplük bir artış gerçekleşmektedir. Ülkemizin odun ham maddesi ihtiyacı bu artıştan kaynaklanmaktadır. 2017-2021 yılları arası 15,5 milyon metreküpten 32 milyon metreküpe çıkan endüstriyel odun üretimiyle ormanlarımızdaki yıllık artımın yüzde 67'si kesilir hâle gelmiştir. Özellikle tomruk, ahşap ve odun esaslı levha sektörleri arz talep ilişkilerini ve orman ekosistemine verecekleri zararı gözetmeden kapasitelerini artırmakta ve ucuz ham maddeyle kazançlarını artırmak uğruna ormanlarımızı kurban etmektedir. Diğer yandan, biyokütle enerji üretim tesislerinde odun yakmaya yönelik girişimler de ormanlarımız için büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Dünya Kaynakları Enstitüsünün küresel orman değerlendirmesi raporlarına göre Türkiye'de orman örtüsündeki kayıplar ülkedeki aşırı odun tüketimine paralel olarak 2018 yılından sonra çok artmıştır. Aynı rapora göre, 2019 yılında 36 bin hektar olan Türkiye ormanlarındaki orman örtüsü kaybının 34 bin hektarının ormancılık faaliyetleri sonucu meydana geldiği görülmektedir. Kısacası, odun üretiminin orman ekosistemi üzerinde yarattığı kayıpları biz görmesek bile uydular aracılığıyla tüm dünya tarafında görülmektedir. Nitekim, tomruk ve kereste odunun 2015 yılında 40 bin ton olan ihracat miktarının 2021 yılında 354 bin tona çıkması, buna karşılık ithalatın 1,4 milyon tondan 316 bin tona düşmüş olması ülkedeki odun üretimi ve tüketimindeki yanlış politikaları kanıtlar niteliktedir.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz maddenin dördüncü fıkrasında ifade edilen orman envalinin taşıma belgesine uymak kaydıyla yüzde 10 kadar fazlalığına parası alınarak göz yumuluyor ki ormanların tamamını odunculara verseniz yok demeyecekler. Orman yok olsun, ekosistem bozulsun, ağaçlarda yaşayan canlı türleri yok olsun umurlarında olmayacak.

Bu nedenle, son yıllarda piyasanın isteklerine göre aşırı şekilde artırılan ve ormansızlaşmaya yol açan odun üretimi modelinden bir an önce vazgeçilerek odun üretimini belli bir seviyede tutmak gerekmektedir. Gelişmiş ülkeler tomruk ve kereste ithalatından gümrük vergisi almayarak bu ürünleri ithal edip işlemekte ve ürettiği mamul ürünün bir kısmını iç piyasaya vermekte, fazlasını ise ihraç ederek ülkeye katma değer kazandırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ormanlarımız sadece odun üretiminden değil, diğer faaliyetlerden de zarar görmektedir. 2012’de yapılan bir düzenlemeyle orman dışına çıkarılıp hazineye devredilen yerler 2/B uygulamasıyla öncelikli olarak işgalcilerine satıldı, bu alanlara villalar yapıp büyük yerleşim yerleri kuruldu. Bunun yanında ormanlar turizm amaçlı otellere, golf sahalarına dönüştürülüyor, altın, bakır, kömür, mermer vesaire çıkarmak için maden sahası hâline getiriliyor, bunları destekleyici altyapı çalışmaları için tıraşlanıyor. Termik santraller, rüzgâr santralleri, hidroelektrik santralleri gibi enerji santralleri yine ormanlık alanlarda kuruluyor. Orman Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre 2021 yılı sonu itibarıyla bu alanların toplamı 790 bin hektar civarındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, TEMA Vakfının bir çalışmasına göre Çanakkale, Muğla, Artvin ve Erzincan’ın da içinde olduğu 14-15 ilimizin ormanlarının yüzde 70’i maden sahası olarak ruhsatlandırılmış durumda. Örneğin, Kaz Dağları’ndaki ormanların yüzde 79’u madencilik amacıyla ruhsatlandırılmıştır. İktidarın kolaylaştırdığı ve çeşitlendirdiği bu tür tahsisler her yıl orman yangınlarının 4,5 katı orman alanını yok ediyor, üstelik yangınlar gibi iki üç ay sürmeyip süreklilik arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ yirmi bir yıllık iktidarında maalesef gelecek kuşaklara yaşanabilecek bir dünya bırakabilmek ve ülkemizin orman zenginliğini daha da genişletmek için bir çaba sarf etmek yerine tam tersini yapmıştır. İyi politikalarımızla biz yaparız, az kaldı diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.57

SEKİZİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77’nci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

422 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan 407 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 407)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan 412 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4929) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 412)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 23 Mart 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.01

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş'ta meydana gelebilecek olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/78704)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Şevin COŞKUN
Muş Milletvekili

Türkiye, aktif fay zonları içerisinde bulunan ve her zaman deprem tehlikesi ile karşı karşıya olan ülkelerden biridir. Türkiye topraklarının yüzde 96'sı farklı oranlarda deprem tehlikesine sahip bölgelerden oluşmaktadır. Bu bölgelerin yüzde 66'sı 1. ve 2. derece deprem bölgeleridir. Ayrıca ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 98'i deprem bölgelerinde yaşamaktadır. Farklı tarihlerde sık sık depremlerin yaşandığı Türkiye'de, en son 6 Şubat 2023'te Maraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Bu depremlerden Antep, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Urfa, Diyarbakır, Malatya, Kilis ve Adana kentleri de etkilenmiş ve tespit edilebilen 44 bin 374 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 100 bini aşkını yaralanmıştır.

İllerin depremselliği göz önünde bulundurulduğunda en riskli durumda olanlardan biri de seçim bölgem Muş'tur. Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunan ve deprem tehlikesiyle karşı karşıya olan Muş'ta, 19 Ağustos 1966 tarihinde meydana gelen 6,9 büyüklüğündeki Varto Depremi'nde 2 bin 394 kişi yaşamını yitirmiş ve bin 489 kişi yaralanmıştır. Son yıllarda ise kentte farklı büyüklüklerde birçok deprem yaşanmıştır. Bulanık ilçesinde 6 Ocak 2022'de 3,7 büyüklüğünde ve 28 Eylül 2022'de 3,6 büyüklüğünde; Korkut ilçesinde 7 Nisan 2021'de 4,2 büyüklüğünde ve 16 Eylül 2020'de 4,7 büyüklüğünde; Muş Merkezine bağlı Bahçeköy'de ise 16 Eylül 2013'te 4,5 büyüklüğünde depremler meydana gelmiştir.

Birinci dereceden deprem bölgesinde yer alan Muş kenti; deprem riski en yüksek olup sınır komşusu olan ve diri fayzonları üzerinde bulunan Bingöl kentinde de meydana gelebilecek depremlerden en çok etkilenebilecek kentlerden biridir. Muş Alparslan Üniversitesi Afet Araştırma Uygulama ve Yönetim Merkezi'nin uzmanlarından Yrd. Doç. Dr. İskender Dölek, "Büyük depremler üreten Bingöl-Karlıova bindirme zonunda gerilim had safhaya ulaşmış düzeyde. Burada meydana gelebilecek bir deprem Varto fayzonunu tetikleyebileceğ, Varto

fayzonda meydana gelen depremlerin de Muş bindirme zonunda yeni depremler oluşturması kaçınılmaz." şeklinde açıklama yapmış ve Muş'ta yaşanabilecek olası depremlere karşı gerekli tedbirlerin alınmasını belirtmiştir.

Muş ve çevresinde yer alan kentlerde meydana gelebilecek depremlere karşı can ve mal kaybının önlenmesi için gerekli tedbirlerin bir an önce alınması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1- Muş Merkez ve ilçelerinde, olası depremlere karşı yapı stoku envanter ve binaların performans risk analizi gibi bir çalışmanız var mıdır? Var ise sonuçları kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
- 2- Deprem yönetmeliği kapsamında Muş'ta yıkım kararı verilmiş bina sayısı kaçtır? Kaçı hastane ve okul gibi kamu kurumu binasıdır? Bu binaların tahliyesi sağlanmış mıdır?
- 3- Muş ve ilçelerinde, "İmar Barışı" ile ruhsat verilen bina sayısı kaçtır? Bu binaların deprem risk analizi yapılmış mıdır?
- 4- Muş'ta depreme karşı riskli binaların güçlendirilmesi veya yıkılıp yeniden yapılması için bir eylem planınız var mıdır? Var ise hangi aşamadadır?
- 5- Muş'ta deprem sırasında yurttaşların acil olarak toplanabileceği toplanma alanları hangileridir?
- 6- Muş kentinde depremde arama kurtarma eğitimi verilen kişi sayısı kaçtır? Verilen eğitimler, kent nüfusunu oluşturan Kürt yurttaşların ana dili olan Kürtçe dilinde de verilmekte midir?
- 7- Olası bir depremde Muş ve ilçelerinde çadır ve konteyner başta olmak üzere barınma sorununa dair hangi önlemler alınmıştır? Ayrıca beslenme, su, elektrik, ısınma, banyo, tuvalet, hijyen gibi sorunlara dönük gerekli tedbirler alınmış mıdır?
- 8- 1999'dan bu yana Muş'ta toplanan deprem vergisi ne kadardır? Toplanan bu vergiler nereye harcanmıştır?

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Mart 2023

Sayı :30824082-610 6013862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat Kurum
Bakan

EK:
-Liste
-Cevap Yazısı

MUŞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞEVİN COŞKUN'UN
TBMM 7/78704 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Türkiye, aktif fay zonları içerisinde bulunan ve her zaman deprem tehlikesi ile karşı karşıya olan ülkelerden biridir. Türkiye topraklarının yüzde 96'sı farklı oranlarda deprem tehlikesine sahip bölgelerden oluşmaktadır. Bu bölgelerin yüzde 66'sı 1. ve 2. derece deprem bölgeleridir. Ayrıca ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 98'i deprem bölgelerinde yaşamaktadır. Farklı tarihlerde sık sık depremlerin yaşandığı Türkiye'de, en son 6 Şubat 2023 'te Kahramanmaraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Bu depremlerden Gaziantep, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Malatya, Kilis ve Adana kentleri de etkilenmiş ve tespit edilebilen 44 bin 374 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 100 bini aşkın yurttaşımız yaralanmıştır.

İllerin depremselliği göz önünde bulundurulduğunda en riskli durumda olanlardan biri de seçim bölgem Muş'tur. Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunan ve deprem tehlikesiyle karşı karşıya olan Muş'ta, 19 Ağustos 1966 tarihinde meydana gelen 6,9 büyüklüğündeki Varto Depremi'nde 2 bin 394 kişi yaşamını yitirmiş ve bin 489 kişi yaralanmıştır. Son yıllarda ise kentte farklı büyüklüklerde birçok deprem yaşanmıştır. Muş'un Bulanık ilçesi'nde 6 Ocak 2022'de 3,7 büyüklüğünde ve 28 Eylül 2022'de 3,6 büyüklüğünde; Muş'un Korkut ilçesi'nde 7 Nisan 2021 'de 4,2 büyüklüğünde ve 16 Eylül 2020'de 4,7 büyüklüğünde; Muş'un Merkez ilçesine bağlı Bahçeköy'de ise 16 Eylül 2013 'te 4,5 büyüklüğünde depremler meydana gelmiştir.

Birinci dereceden deprem bölgesinde yer alan Muş kenti; deprem riski en yüksek olup sınır komşusu olan ve diri fayzonları üzerinde bulunan Bingöl kentinde de meydana gelebilecek depremlerden en çok etkilenebilecek kentlerden biridir. Muş Alparslan Üniversitesi Afet Araştırma Uygulama ve Yönetim Merkezi'nin uzmanlarından Yrd. Doç. Dr. İskender Dölek, "Büyük depremler üreten Bingöl-Karlıova bindirme zonunda gerilim had safhaya ulaşmış düzeyde burada meydana gelebilecek bir deprem Varto fayzonunu tetikleyebilecek, Varto fayzonunda meydana gelen depremlerin de Muş bindime zonunda yeni depremler oluşturması kaçınılmaz." şeklinde açıklama yapmış ve Muş'ta yaşanabilecek olası depremlere karşı gerekli tedbirlerin alınmasını belirtmiştir.

Muş ve çevresinde yer alan kentlerde meydana gelebilecek depremlere karşı can ve mal kaybının önlenmesi için gerekli tedbirlerin bir an önce alınması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1- Muş Merkez ve İlçeleri'nde, olası depremlere karşı yapı stoku envanter ve binaların performans risk analizi gibi bir çalışmanız var mıdır? Var ise sonuçları kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
- 2- Deprem yönetmeliği kapsamında Muş İli'nde yıkım kararı verilmiş bina sayısı kaçtır? Kaçı hastane ve okul gibi kamu kurumu binasıdır? Bu binaların tahliyesi sağlanmış mıdır?
- 3- Muş İli ve İlçeleri'nde, "İmar Barışı" ile ruhsat verilen bina sayısı kaçtır? Bu binaların deprem risk analizi yapılmış mıdır?
- 4- Muş İli'nde depreme karşı riskli binaların güçlendirilmesi veya yıkılıp yeniden yapılması için bir eylem planınız var mıdır? Var ise hangi aşamada?

- 5- Muş İli'nde deprem sırasında yurttaşların acil olarak toplanabileceği toplanma alanları hangileridir?
- 6- Muş İli'nde depremde arama kurtarma eğitimi verilen kişi sayısı kaçtır? Verilen eğitimler, kent nüfusunu oluşturan Kürt yurttaşların ana dili olan Kürtçe dilinde de verilmekte midir?
- 7- Olası bir depremde Muş İli ve İlçeleri'nde çadır ve konteyner başta olmak üzere barınma sorununa dair hangi önlemler alınmıştır? Ayrıca beslenme, su, elektrik, ısınma, banyo, tuvalet, hijyen gibi sorunlara dönük gerekli tedbirler alınmış mıdır?
- 8- 1999'dan bu yana Muş İli'nde toplanan deprem vergisi ne kadardır? Toplanan bu vergiler nereye harcanmıştır?

CEVAPLAR

Muş Valiliği (Çevre ,Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından Muş ilinde yapıların deprem dayanıklılığına dair analiz ve test çalışmaları (Bina Performans Analizi), Bakanlığımızın yetki vermiş olduğu kurum ve kuruluşlarca, yapı sahipleri tarafından söz konusu yetkili kurum ve kuruluşlara doğrudan yapılan başvurulara istinaden yapılabilmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapıların bina performans analizleri sonucundaki iş ve işlemler, ilgili kurum bünyesinde yürütülmektedir.

Muş ilinde kentsel dönüşüm çalışmaları 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun” kapsamında riskli yapı bazında olup, hak sahiplerinin Bakanlığımızın yetki vermiş olduğu kurum ve kuruluşlara müracaatı neticesinde yapılmaktadır.

6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun” kapsamında Muş Valiliği (Çevre ,Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından yapılan kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

DURUM	SAYI
Riskli Yapı Tespiti Yapılan Bina Sayısı	949
Riskli Yapı Tespiti Yapılan Konut Bağımsız Birim Sayısı	2078
Riskli Yapı Tespiti Yapılan İşyeri Bağımsız Birim Sayısı	175
Riskli Yapı Tespiti Yapılan Toplam Bağımsız Birim Sayısı	2253
Yıkılan Bina Sayısı	916
Yıkılan Konut Bağımsız Birim Sayısı	2003
Yıkılan İşyeri Bağımsız Birim Sayısı	152
Yıkılan Toplam Bağımsız Birim Sayısı	2155

Muş ili sınırları içerisinde, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 16. maddesi kapsamında e-Devlet üzerinden yapılan başvurulara istinaden düzenlenen ve hâlihazırda geçerli olan Yapı Kayıt Belgesi sayısı 5863'tür.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığı Afet Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'ndan (AFAD) ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

77'NCİ BİRLEŞİM
22 MART 2023 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 22, 23, 28, 29 ve 30 Mart 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil 8 ila 13 üncü maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.02.2023 tarihli 66’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 24 ve 27 Mart 2023 Cuma ve Pazartesi günleri saat 14:00’te toplanması ve bu birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerde saat 24:00’e kadar;

22 Mart 2023 Çarşamba günkü Birleşiminde 399 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

22 Mart 2023 Çarşamba günkü Birleşiminde 399 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 23 Mart 2023 Perşembe günkü Birleşiminde 399 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; çalışmalarını sürdürmesi,

422 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 21 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil 22 ila 41 inci maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 20.03.2023 tarihli 75’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Deprem Araştırma Komisyonu**

22.03.2023 Çarşamba - Saat: 11.00

23.03.2023 Perşembe - Saat: 14.00

***Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu**

22.03.2023 Çarşamba - Saat: 14.30

***Dışişleri Komisyonu**

23.03.2023 Perşembe - Saat: 15.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

77'NCİ BİRLEŞİM

22 MART 2023 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 422) Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2023) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 407) İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.02.2023) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 412) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4929) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.03.2023) (X)

4.- (S. Sayısı: 411) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol İ'ini Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı ve Anlaşmanın III Nolu Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.03.2023) (X)

5.- (S. Sayısı: 375) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

6.- (S. Sayısı: 398) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4766) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

7.- (S. Sayısı: 399) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4856) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

8.- (S. Sayısı: 376) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

9.- (S. Sayısı: 378) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 377) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4689) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

11.- (S. Sayısı: 379) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alman Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

12.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

13.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

14.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

15.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

16.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

17.- (S. Sayısı: 374) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

18.- (S. Sayısı: 383) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

19.- (S. Sayısı: 386) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

20.- (S. Sayısı: 390) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

21.- (S. Sayısı: 391) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022)

22.- (S. Sayısı: 397) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/ Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

23.- (S. Sayısı: 400) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

24.- (S. Sayısı: 401) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3718) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

25.- (S. Sayısı: 402) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4097) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

26.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 373) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2984) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

30.- (S. Sayısı: 371) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

31.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

33.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

34.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

36.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

37.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

38.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

39.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

40.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

42.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumununun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumununun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

58.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

59.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

62.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

63.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

64.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

65.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

66.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

67.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

68.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

69.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

70.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

71.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

72.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

73.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

74.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

75.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

76.- (S. Sayısı: 372) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

77.- (S. Sayısı: 382) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

78.- (S. Sayısı: 384) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

79.- (S. Sayısı: 385) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1776) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

80.- (S. Sayısı: 387) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

81.- (S. Sayısı: 388) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

82.- (S. Sayısı: 389) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

83.- (S. Sayısı: 408) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop; Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli; Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ve Grup Başkanvekilleri Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 325 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4779) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.02.2023)

84.- (S. Sayısı: 409) Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1734) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2023)

85.- (S. Sayısı: 410) Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/2167) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2023)

86.- (S. Sayısı: 414) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4738) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

87.- (S. Sayısı: 415) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4737) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

88.- (S. Sayısı: 416) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4739) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

89.- (S. Sayısı: 417) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3720) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

90.- (S. Sayısı: 418) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3954) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

91.- (S. Sayısı: 419) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4910) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

92.- (S. Sayısı: 420) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

93.- (S. Sayısı: 421) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (X)

94.- (S. Sayısı: 423) 120 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/287) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 16.03.2023)

95.- (S. Sayısı: 424) 121 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Sağlık Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/288) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 16.03.2023)

96.- (S. Sayısı: 425) 122 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/289) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.03.2023)

97.- (S. Sayısı: 426) 124 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bankalar ve Konsolide Denetime Tâbi Kuruluşlarca Yapılacak Bağış ve Yardımlara İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/290) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.03.2023)

